

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

กุสุมาภรณ์ การะเกษ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พุทธศักราช 2569

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

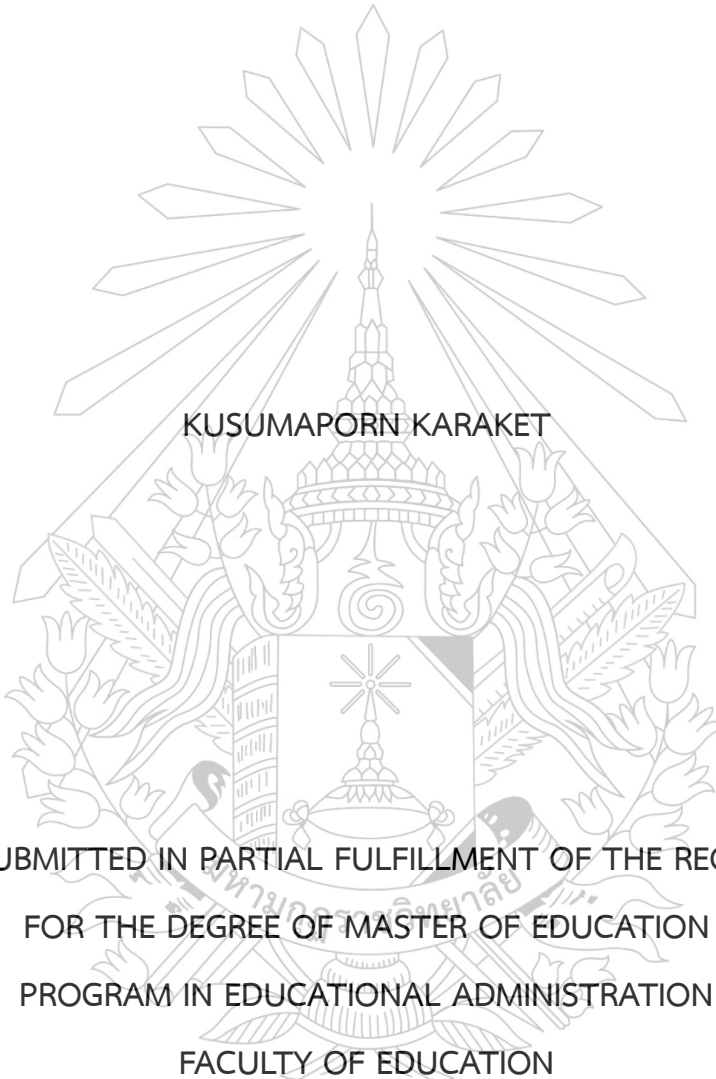
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พุทธศักราช 2569

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

THE EFFECT OF SCHOOL ADMINISTRATORS' LEADERSHIP ON TEACHERS'
CORE COMPETENCIES UNDER THE LOEI PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 1

KUSUMAPORN KARAKET

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
PROGRAM IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION
FACULTY OF EDUCATION

MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY

2026

COPYRIGHT OF MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1
ชื่อนักศึกษา	กุสุมาภรณ์ การเกษ
ชื่อปริญญา	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีพุทธศักราช	2569
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ บุญช่วย ศิริเกษ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	พระครูปลัดจักรพล สิริธโร, ดร.

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(พระครูศรีวิรัตนสุนทร , ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์:

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร)

อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์บุญช่วย ศิริเกษ)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(พระครูปลัดจักรพล สิริธโร, ดร.)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์อร สดเอี่ยม)

กรรมการ

(ดร.กรรณิกา ไวโสผา)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1
ชื่อนักศึกษา	กฤษณาภรณ์ การะเกษ
ชื่อปริญญา	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีพุทธศักราช	2569
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	รองศาสตราจารย์ บุญช่วย ศิริเกษ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	พระครูปลัดจักรพล สิริโร, ดร.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 2) เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 และ 4) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่ปฏิบัติงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 จำนวน 300 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันและการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ โดยใช้วิธี Enter ผลการวิจัยพบว่า

1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ด้านการสื่อสาร การมีวิสัยทัศน์ ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมและความร่วมมือ ด้านการบริหารกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม และด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง

2) สมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านการบริการที่ดี ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ด้านการพัฒนาตนเอง และด้านการทำงานเป็นทีม

3) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .01 โดยความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง

4) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการบริหารกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมและความร่วมมือและด้านการสื่อสาร โดยภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 5 ด้านสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนหรือการเปลี่ยนแปลงของสมรรถนะหลักของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 คิดเป็นร้อยละ 73.50 และสามารถสร้างสมการพยากรณ์สมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1 ในรูปแบบคะแนนดิบและสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

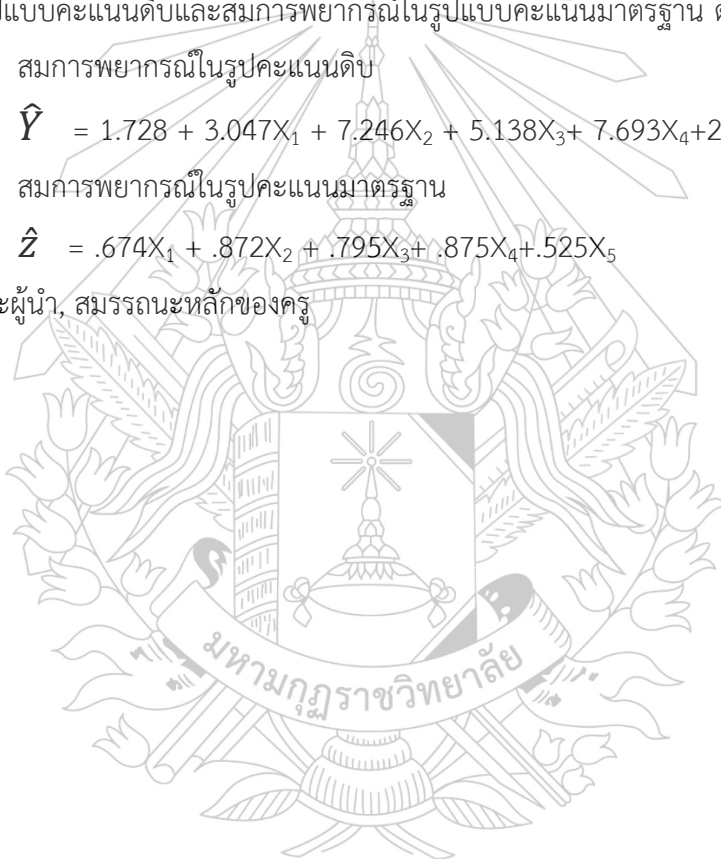
สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 1.728 + 3.047X_1 + 7.246X_2 + 5.138X_3 + 7.693X_4 + 2.157X_5$$

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .674X_1 + .872X_2 + .795X_3 + .875X_4 + .525X_5$$

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ, สมรรถนะหลักของครู

ABSTRACT

Thesis Topic	The effect of school administrators' leadership on teachers' core competencies under the loei primary educational service area office 1
Student's Name	Kusumaporn Karaket
Degree Sought	Master of Education
Program	Program in Educational Administration
Anno Domini	2026
Advisor	Associate Professor Boonchuay Sirikase
Co-Advisor	Phrakrupalad Jakkapol Siritharo, Dr.

The objectives of this research were: 1) to study school administrators' leadership under Loei Primary Educational Service Area Office 1; 2) to study the level of teachers' core competencies under the loei primary educational service area office 1; 3) to investigate the relationship between school administrators' leadership and the teachers' core competencies; and 4) to determine the influence of effect of school administrators' leadership on teachers' core competencies under the loei primary educational service area office 1. The sample consisted of 300 school administrators and teachers performing duties in the 2025 fiscal year. The research instrument was a questionnaire regarding Leadership of school administrators that affects the core competencies of teachers. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson's product-moment correlation coefficient, and Multiple Regression Analysis (Enter method)

The research findings were as follows:

1. The school administrators' leadership under Loei Primary Educational Service Area Office 1 was overall at a high level. When considering each aspect, the highest mean was Communication, followed by Visionary, Building Participation and Collaboration, Innovative Strategic Management, and Adaptability to Change, respectively.

2. The teachers' core competencies under the loei primary educational service area office 1 were overall at the highest level. Ranked from highest to

lowest mean: Ethics and Professional Code of Conduct, Service Mind, Achievement Motivation, Self-Development, and Teamwork.

3. There was a positive relationship between the school administrators' leadership and the teachers' core competencies under Loei Primary Educational Service Area Office 1, with statistical significance at the .01 level. The correlation was at a high level.

4. The school administrators' leadership that influenced the teachers' core competencies of five aspects: Visionary, Innovative Strategic Management, Adaptability to Change, and Building Participation and Collaboration. These four aspects of leadership could collectively explain 63.50% of the variance in teacher core competencies. The predictive equations in unstandardized and standardized scores are as follows:

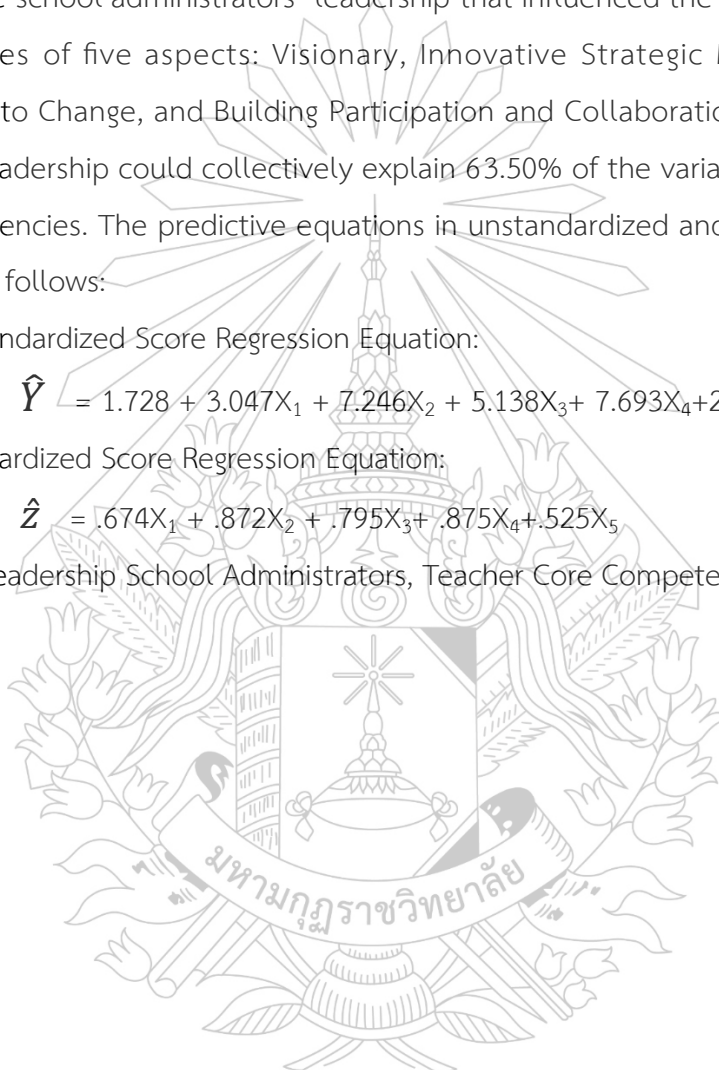
Unstandardized Score Regression Equation:

$$\hat{Y} = 1.728 + 3.047X_1 + 7.246X_2 + 5.138X_3 + 7.693X_4 + 2.157X_5$$

Standardized Score Regression Equation:

$$\hat{Z} = .674X_1 + .872X_2 + .795X_3 + .875X_4 + .525X_5$$

Keywords: Leadership School Administrators, Teacher Core Competencie

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจากรองศาสตราจารย์บุญช่วย ศิริเกษ อาจารย์ที่ปรึกษาหลักและพระครูปลัด จักรพล สิริธโร, ดร. อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ในการให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำและให้ความช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์ ตลอดจนให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์กับผู้วิจัยด้วยความเมตตาเสมอมา ผู้วิจัยขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์อร สดเอี่ยม และดร.กรรณิกา ไวโสภา กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์จนสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงยิ่ง มา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญที่กรุณาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งประกอบด้วย ดร.กัญญาณัฐ สิมสวัสดิ์ ดร.พิมพ์ลภัส จันลาศรี นางสาวลัดดาวัลย์ สอนสุภาพ นางสาวลิ้ม แก้วเขียว และ ดร.พรณิภา ครองพลอย ที่กรุณาการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร บุคลากรและเจ้าหน้าที่ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์กับการทำวิทยานิพนธ์ ขอขอบคุณผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามจนทำให้การทำวิทยานิพนธ์สำเร็จ

ขอบคุณ ครอบครัวที่คอยให้กำลังใจ ให้คำปรึกษา ให้การสนับสนุนผู้วิจัยจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จ คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษานี้ผู้วิจัยขอน้อมบูชาพระคุณบิดา มารดา บุรพจารย์ทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอนวิชาความรู้ และให้ความเมตตาแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

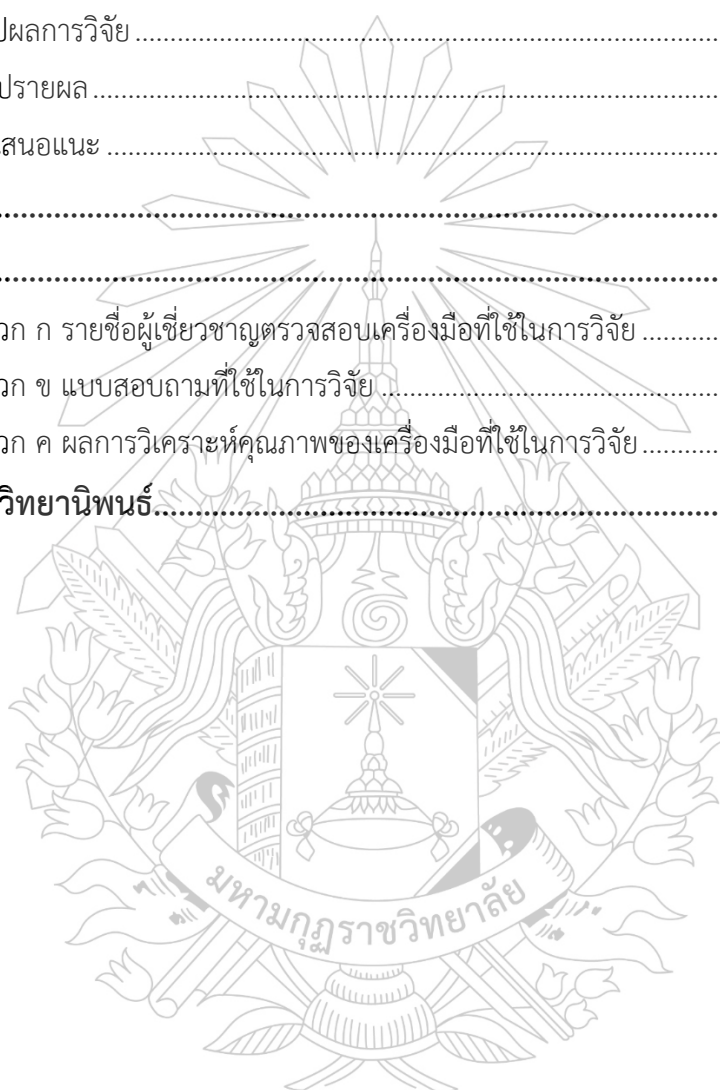
กุสุมาภรณ์ การะเกษ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ.....	จ
ABSTRACT	ข
กิตติกรรมประกาศ	ฅ
สารบัญ.....	ญ
สารบัญตาราง	ฎ
สารบัญรูปภาพ	ฒ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 คำถามวิจัย	4
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
1.4 สมมติฐานในการวิจัย.....	5
1.5 ขอบเขตการวิจัย.....	5
1.6 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	7
1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ	8
1.8 ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย	10
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ	13
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะหลักของครู	33
2.3 บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1	53
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	59
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	65
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	65
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	67
3.3 การสร้างเครื่องมือวิจัย	68
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	73
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	73

3.6 สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล	77
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	79
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	79
4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล	80
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	80
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	105
5.1 สรุปผลการวิจัย	105
5.2 อภิปรายผล	109
5.3 ข้อเสนอแนะ	115
บรรณานุกรม	117
ภาคผนวก.....	123
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	124
ภาคผนวก ข แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย	126
ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	135
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	147

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 2.1	ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา	23
ตารางที่ 2.2	องค์ประกอบ นิยามเชิงปฏิบัติการและประเด็นคำถามของภาวะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษา.....	30
ตารางที่ 2.3	ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน	43
ตารางที่ 2.4	องค์ประกอบ นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน...	50
ตารางที่ 2.5	กลยุทธ์ (Strategy) และเป้าประสงค์ (Goal) ของทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1	57
ตารางที่ 3.1	จำนวนประชากรและจำนวนตัวอย่าง จำแนกตามขนาดโรงเรียนและตำแหน่ง	66
ตารางที่ 4.1	จำนวน และร้อยละข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1	81
ตารางที่ 4.2	ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา (X) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวมและรายด้าน	83
ตารางที่ 4.3	ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_1) โดยรวมและรายข้อ.....	84
ตารางที่ 4.4	ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการบริหารกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม (X_2) โดยรวม และรายข้อ.....	85
ตารางที่ 4.5	ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง (X_3) โดยรวม และรายข้อ.....	86
ตารางที่ 4.6	ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมและความร่วมมือ (X_4) โดยรวมและรายข้อ	87
ตารางที่ 4.7	ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการสื่อสาร (X_5) โดยรวมและรายข้อ	88
ตารางที่ 4.8	ผลการวิเคราะห์ระดับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน (Y) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวมและรายด้าน	89

[illegible]

ตารางที่ 4.21 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติ Tolerance และ Variance Inflation Factor (VIF) ของตัวแปรพยากรณ์.....	102
ตารางที่ 4.22 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1.....	103

สารบัญรูปภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	7
ภาพที่ 2.1 โมเดลของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา	24
ภาพที่ 2.2 องค์ประกอบของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน	44
ภาพที่ 2.3 สภาพทางภูมิศาสตร์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1	54
ภาพที่ 3.1 แผนภูมิแสดงขั้นตอนสำคัญในกระบวนการสร้างแบบสอบถามตอนที่ 2 และ 3	72

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศนโยบายพัฒนาสมรรถนะทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัลตามกรอบระดับสมรรถนะดิจิทัลสำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมด้านการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมทั้งพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้รับต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 และการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาเป็นกลไกหลักในการดำเนินงานตลอดจนปรับปรุงประสิทธิภาพของเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งเสริมผู้บริหาร การศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานตำแหน่งและมาตรฐานวิชาชีพ ส่งเสริมให้นำเทคโนโลยีดิจิทัลและการจัดการฐานข้อมูลมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ การศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1, 2567) พิจารณาเหตุผลข้างต้น สะท้อนให้เห็นว่าหน่วยงานทางการศึกษาในระดับประเทศให้ความสำคัญกับการนำเทคโนโลยีดิจิทัล มาเป็นกลไกหลักในการดำเนินงานเพื่อรับต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและการเปลี่ยนแปลง ของโลกในศตวรรษที่ 21 และมอบนโยบายให้สถานศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานศึกษาในระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินการตามนโยบายนั้น

ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการดำเนินการตามนโยบายของหน่วยงานทางการศึกษาและทำหน้าที่ การบริหารจัดการสถานศึกษาคือ ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งอภิสิทธิ์ ไชยประสิทธิ์ (2565) ให้ความเห็น ไว้ว่าความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จและคุณภาพของการจัดการศึกษา โดยเปรียบเสมือนกลไก หลักหรือจอมทัพที่นำพาองค์กรการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ และหากผู้บริหาร มีภาวะผู้นำและสมรรถภาพทางวิชาการสูง ก็จะส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพของผู้เรียนและภาพรวมของ สถานศึกษา “ภาวะผู้นำ” เป็นกระบวนการเชิงอิทธิพลที่ผู้นำใช้ในการกระตุ้น ชี้นำ ผลักดันให้บุคคล ในในองค์กรปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้เป็นปัจจัยที่ทำให้บุคคลที่มี ความสามารถในการใช้ศิลปะในการจูงใจให้ผู้ที่บังคับบัญชาบุคคลอื่นปฏิบัติงานตามที่ได้รับ มอบหมายให้สำเร็จด้วยความเต็มใจ (ศิริประภา อัครภักขิต ชื่นนภา นาวารีและมัทนา วัฒนอมศักดิ์, 2565) และหากพิจารณาจากการกำหนดนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เกี่ยวกับการส่งเสริมผู้บริหารการศึกษาให้ส่งเสริมให้นำเทคโนโลยีดิจิทัลและการจัดการฐานข้อมูลมา ใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการศึกษาให้รับต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและการ

เปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำที่สามารถนำมาใช้บริหารสถานศึกษาภายใต้การเปลี่ยนแปลงของการศึกษา สังคม เศรษฐกิจในศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญต่อความอยู่รอดและความสำเร็จของสถานศึกษา ทั้งนี้ในศตวรรษที่ 21 การเปลี่ยนแปลงเป็นไปอย่างรวดเร็วและไม่แน่นอน ทุกอย่างถูกขับเคลื่อนโดยเทคโนโลยีดิจิทัลและกระแสโลกาภิวัตน์ ผู้นำไม่ได้เป็นเพียงผู้สั่งการแต่เป็นผู้ที่ต้องสามารถขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำทางองค์กรให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Jenhatkhun, 2022) ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำที่ดี จะมีทักษะในการชักชวน กระตุ้น จูงใจให้บุคลากรในองค์กรปฏิบัติตามเป้าหมายแห่งความสำเร็จขององค์กรด้วยความเต็มใจ และยินดีที่จะให้ความร่วมมือเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงาน และการบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (ศิริประภา อัครภูวนา ชื่นนภา นาวารี และมัทนา วังถนอมศักดิ์, 2565) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญมากเพราะเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ได้รับความเชื่อมั่นความนับถือจากผู้ร่วมงาน ตลอดจนการตัดสินใจสั่งการ ประสานความขัดแย้ง โน้มน้าวจูงใจ เป็นที่พึ่งของบุคคลสร้างบรรยากาศในการทำงาน ส่งผลให้สามารถทำงานสำเร็จตามเป้าหมายของสถานศึกษาเนื่องจากผู้บริหารเป็นผู้กำหนดหรือดำเนินการตามนโยบายในสถานศึกษา Taylor และ Francis Online (2023) ได้ศึกษาบทบาทของผู้อำนวยการโรงเรียนในการพัฒนาวิชาชีพครู ผลการศึกษาพบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนการพัฒนาวิชาชีพครูให้มีทักษะสอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคในศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารสถานศึกษาควรบูรณาการเทคโนโลยีและความสามารถในการแก้ปัญหา ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำที่ดีจะขับเคลื่อนสถานศึกษาให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้ครูสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นในยุคปัจจุบันจากเหตุผลข้างต้นจึงสรุปได้ว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญเป็นอย่างยิ่งในการส่งเสริม หรือพัฒนาการปฏิบัติงานของครูได้

ตามที่ได้กล่าวข้างต้นว่าผู้ที่มีบทบาทหน้าที่หลักในการพัฒนาครูคือ ผู้บริหารสถานศึกษาและนโยบายทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งในปัจจุบันรัฐบาลให้ความสำคัญกับการพัฒนาวิชาชีพครูเป็นอย่างยิ่ง จะเห็นได้จากสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนส่งเสริมสนับสนุนให้ส่วนราชการบริหารทรัพยากรบุคคลตามกรอบมาตรฐานความสำเร็จด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล โดยกำหนดสมรรถนะในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน 2 ด้านคือ สมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงาน(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2567) พวงเพ็ญ อินทรประวัตินและณัฐกร ดวงพระเก (2565) ให้ความเห็นว่าสมรรถนะหลักของครูเป็นทักษะ ความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมส่วนตนของครูในการปฏิบัติหน้าที่ครูได้อย่างยอดเยี่ยม ที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนทุกคนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ได้อย่างสูงสุดตามศักยภาพของตน หากครูมีการพัฒนาสมรรถนะเป็นอย่างดีย่อมทำให้เกิดคุณภาพที่ดีกับนักเรียน แต่จากการเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญ

อย่างยิ่งในการขับเคลื่อนการพัฒนาวิชาชีพครูการปฏิบัติงานของครูซึ่งจากผลการศึกษาของมูกรินทร์ กันเขตวิทย์และวัฒนา จินดาวัฒน์ (2566) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ซึ่งพบว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญและจากผล การศึกษาของ Gerly B. De Castro, Edward C. Jimenez (2022) ได้ศึกษาคุณลักษณะและภาวะ ผู้นำของผู้บริหารที่มีต่อการปฏิบัติงานของครู ซึ่งพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความคิดสร้างสรรค์ ผลงานใหม่อยู่เสมอและมีความสามารถในการสื่อสาร รับฟังข้อเสนอแนะของครูทำให้การปฏิบัติงาน ของครูมีความเข้าใจที่ตรงกันและชัดเจน มีความสามารถแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ และ มีสามารถบรรลุเป้าหมาย ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลข้างต้นแล้วพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู นอกจากนี้ ในการทำวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องพบว่า นักการศึกษา นักวิชาการตลอดจนนักวิจัยได้พยายามที่จะศึกษาภาวะผู้นำของ ผู้บริหารสถานศึกษาและแรงจูงใจในการทำงานของบุคลากรทางการศึกษา เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการ พัฒนาบุคลากรทางการศึกษาและแน่นอนว่าจะเกิดผลดีต่อผู้เรียนและเกิดผลดีต่อการพัฒนาประเทศ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยเห็นว่าการศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาและสมรรถนะหลักของครู จะเป็น ประโยชน์และได้สารสนเทศที่สำคัญในการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาต่อไป

อนึ่ง จากการศึกษากลยุทธ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 พบว่า ต้องการสร้างโรงเรียนคุณภาพด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงอย่างยั่งยืน และกำหนดพันธกิจพัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นมือ อาชีพและเชี่ยวชาญในการจัดการศึกษาตอบสนองทิศทางการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ มีเป้าประสงค์ที่สอดคล้องกับกลยุทธ์คือผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการ เรียนรู้ ทนต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและนวัตกรรม ทั้งนี้เพื่อพิจารณา “ทิศทางการพัฒนา คุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1” ในกลยุทธ์ที่ 3 “ยกระดับคุณภาพ การศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21” กล่าวคือมี เป้าประสงค์เพื่อให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ทนต่อการ เปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีมีสมรรถนะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ มีจรรยาบรรณและมาตรฐานวิชาชีพ รวมทั้งจิตวิญญาณความเป็นครู สะท้อนให้เห็นว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 มีกลยุทธ์ในการยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 โดย มุ่งพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาทั้งผู้บริหารและครูเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ทนต่อการเปลี่ยนแปลง ของเทคโนโลยีและมีสมรรถนะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ มีจรรยาบรรณและมาตรฐานวิชาชีพ การที่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 มุ่งเป้าหมายการพัฒนาผู้บริหารให้เป็นบุคคล

แห่งการเรียนรู้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี เนื่องจากภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสำคัญเนื่องจากเป็นผู้นำที่มีอิทธิพลต่อบุคลากรภายในสถานศึกษา มีบทบาทต่อการกำหนด ทิศทางนโยบาย และนำพาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จ จึงต้องมีความพร้อมในด้านคุณลักษณะที่โดดเด่น เป็นนักบริหารมืออาชีพ มีทักษะทางปัญญาสูง มีจิตเชิงสร้างสรรค์ มีเจตคติที่ดีที่มีความคาดหวังสูง และจะต้องเป็นบุคคลที่มีวิสัยทัศน์มุ่งสร้างความสำเร็จของงาน ตลอดจนพัฒนาสถานศึกษาให้เป็น องค์กรแห่ง การเรียนรู้ และสร้างสถานศึกษาให้เป็นองค์กรนวัตกรรมยุคใหม่ ผู้บริหารสถานศึกษาใน ยุคใหม่จึงต้องมีความรู้ ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ทางการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนา สถานศึกษาให้ทันสมัย มีประสิทธิผลเหมาะสมและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลก และสำหรับ ครูผู้สอนนั้น จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะของครูในโรงเรียนพบว่า คุณภาพของการศึกษา ขึ้นอยู่กับคุณภาพของครูซึ่งสมรรถนะเป็นคุณลักษณะของบุคคลเกี่ยวกับผล การปฏิบัติงาน ประกอบด้วย ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) ความสามารถ (Ability) และคุณลักษณะอื่น ๆ ที่เหมาะสมกับศตวรรษที่ 21 ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานการเตรียมครูที่สามารถสอนผู้เรียนได้อย่างมี ประสิทธิภาพเป็นหน้าที่หลักของสถาบันที่จัดการศึกษาให้กับครู ดังนั้น ครูต้องพัฒนาตนเองและเป็น สมรรถนะที่สถาบันการจัดการศึกษาให้กับครูจะต้องใช้เป็นแกนในการพัฒนานักศึกษาครูเพื่อให้ครู กลายเป็นครูมืออาชีพ

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลข้างต้นแล้ว พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อ สมรรถนะหลักของครู นอกจากนี้ ในการทำวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่ เกี่ยวข้องพบว่า นักการศึกษา นักวิชาการตลอดจนนักวิจัยได้พยายามที่จะศึกษาภาวะผู้นำของ ผู้บริหารสถานศึกษาและแรงจูงใจในการทำงานของบุคลากรทางการศึกษา เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการ พัฒนาบุคลากรทางการศึกษาและแน่นอนว่าจะเกิดผลดีต่อผู้เรียนและเกิดผลดีต่อการพัฒนาประเทศ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยเห็นว่าการศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาและสมรรถนะหลักของครู จะเป็น ประโยชน์และได้ จะทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปกำหนดเป็นโครงการ กิจกรรมเพื่อพัฒนา บุคลากรทางการศึกษาเพื่อให้บรรลุถึงวิสัยทัศน์ พันธกิจและทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ในที่สุด

1.2 คำถามวิจัย

1.2.1 ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 อยู่ในระดับใด

1.2.2 สมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 อยู่ในระดับใด

1.2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เป็นอย่างไร

1.2.4 ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาด้านใดบ้าง ที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.3.1 เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

1.3.2 เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

1.3.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

1.3.4 เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

1.4 สมมติฐานในการวิจัย

1.4.1 ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

1.4.2 ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างน้อย 1 องค์ประกอบ ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

1.5 ขอบเขตการวิจัย

1.5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่ปฏิบัติงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 จำนวน 134 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหารจำนวน 128 คน และครูผู้สอนจำนวน 1,192 คน รวมทั้งสิ้น 1,320 คน

2) กลุ่มตัวอย่างใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่ปฏิบัติงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1973 อ้างถึงใน วาโร เฟ่งสวัสดิ์, 2553) ได้ตัวอย่างจำนวน 300 คน ผู้วิจัยดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) รายละเอียดปรากฏในบทที่ 3

1.5.2 ตัวแปรที่ศึกษา

1) ตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งตามความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยพิจารณาแล้วเห็นว่าในปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นพลวัตซึ่งเป็นกระแสการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 การเปลี่ยนแปลงนี้ทำให้ผู้วิจัยกำหนดกรอบของตัวแปรที่ทำการศึกษาเป็นภาวะผู้นำที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของการศึกษาในปัจจุบัน โดยผู้วิจัยได้วิเคราะห์จากแนวคิดของ Ngayo Fotso (2021) Day และคณะ (2023) University of Cambridge Institute for Sustainability Leadership (2023) ญัฐวัฒน์ แก้วแสนสินธุ์ (2564) วสุพร อุ่นมะดี (2565) สุพัตรก รั้งคะวงษ์ (2565) อภิญา พลอาสาและจิราภรณ์ ผันสว่าง (2566) กุลภากร ฮวดรักษา (2567) ภาณุวัฒน์ สังฆะมณีและยุทธศาสตร์ กงเพชร (2567) อรุณทัย นิลเนตร (2567) แบ่งองค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ได้ 5 องค์ประกอบ คือ

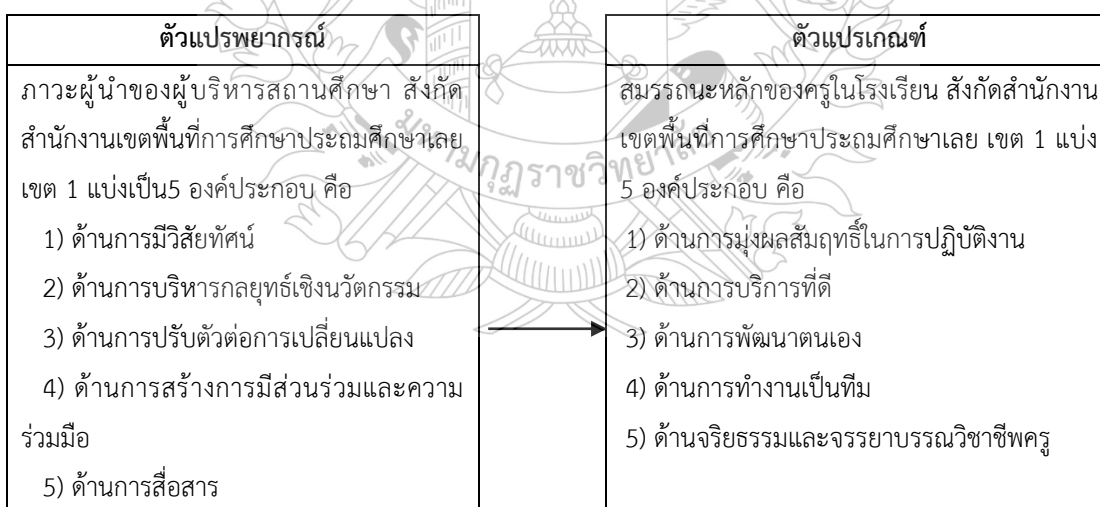
- 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์
- 2) ด้านการบริหารกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม
- 3) ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง
- 4) ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมและความร่วมมือ
- 5) ด้านการสื่อสาร

2) ตัวแปรเกณฑ์ ได้แก่ สมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนของนักวิชาการตามบริบทของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์จากแนวคิดของIbrahim และคณะ (2022) Han และคณะ (2023) Bautista และ Nucum (2025) วินัย นาคำ (2560) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2567) ภาณุวัฒน์ สังฆะมณีและยุทธศาสตร์ กงเพชร (2567) และฐาปรี หนองหารพิทักษ์และคณะ (2565) และพระครูวินัยธรวรุฒิตะชมโมและคณะ(2568) กำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน ได้ 5 องค์ประกอบ

- 1) ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน
- 2) ด้านการบริการที่ดี
- 3) ด้านการพัฒนาตนเอง
- 4) ด้านการทำงานเป็นทีม
- 5) ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู

1.6 กรอบแนวคิดการวิจัย

ในวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ทั้งนี้จากการวิเคราะห์เอกสาร แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยเห็นว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ควรกำหนดตัวแปร และกรอบแนวคิดของการวิจัยให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ตามที่กล่าวในส่วนของความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสังเคราะห์ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงมีในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับบริบทของนโยบายทางการศึกษาและโลกในปัจจุบัน ซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์ห้วงองค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จากแนวคิดของ Ngayo Fotso(2021) Day และคณะ (2023) University of Cambridge Institute for Sustainability Leadership (2023) ณัฐวัฒน์ แก้วแสนสินธุ์ (2564) วสุพร อุ่นมะดี (2565) สุพัตรา รังคะวงษ์ (2565) อภิญญา พลอาสาและจิราภรณ์ ผันสว่าง (2566) กุลภากร ฮวดรักษา (2567) ภาณุวัฒน์ สังฆะมณีและยุทธศาสตร์ กงเพชร (2567) อรุโณทัย นิลเนตร (2567) และผู้วิจัยได้วิเคราะห์ห้วงองค์ประกอบของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน ของนักวิชาการตามบริบทของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์จากแนวคิดของ Ibrahim และคณะ (2022) Han และคณะ (2023) Bautista และ Nucum (2025) วินัย นาคำ (2560) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2567) ภาณุวัฒน์ สังฆะมณีและยุทธศาสตร์ กงเพชร (2567) และฐาปวี หนองหารพิทักษ์และคณะ (2565) และพระครูวินัยธรวรวิมุตเตชฌมโมและคณะ (2568) กำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนได้ 5 องค์ประกอบ กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.7.1 ภาวะผู้นำของผู้บริหาร หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่มีอิทธิพลต่อครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด โดยการใช้ศาสตร์และศิลป์ เพื่อจูงใจให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดคล้อยตาม โดยใช้ความสามารถทักษะและประสบการณ์ทางการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้ทันสมัยเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 ก่อให้เกิดกิจกรรมหรือการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาที่วางไว้ กระตุ้นจูงใจให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจ แบ่งออกเป็น 5 องค์ประกอบ คือ

1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 กำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนสามารถนำมาปฏิบัติงานในสถานศึกษาได้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาสถานศึกษาชัดเจน มีกระบวนการดำเนินงานและสามารถดำเนินงานไปตามทิศทางเดียวกันกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา มีการติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานตามวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา เปิดกว้างในการรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน เพื่อให้สถานศึกษาเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี

2) ด้านการบริหารกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผู้บริหารมีการกำหนดทิศทางและเป้าหมายในอนาคตที่ชัดเจนและใช้นวัตกรรมการบริหารงานวิชาการที่เหมาะสมในศตวรรษที่ 21 เรียนรู้และพัฒนาตนเองโดยนำนวัตกรรมมาใช้เพื่อบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 พัฒนาแนวคิด วิธีการใหม่ในการกระตุ้น ผลักดัน บุคลากรในสถานศึกษาในการปฏิบัติงาน กระตุ้น ผลักดัน บุคลากรในสถานศึกษาให้ร่วมกันปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

3) ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาฝ่าฟันความไม่แน่นอนและการเปลี่ยนแปลงของการศึกษา สังคม เศรษฐกิจโดยใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมสามารถบริหารความเสี่ยงท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ ปรับเปลี่ยนแผนการปฏิบัติงานตามความเหมาะสมและสถานการณ์ พัฒนาตนเองให้มีความรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี มีความรู้ที่ทันสมัยและมีกลยุทธ์ในการสร้างโอกาสให้กับสถานศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์

4) ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมและความร่วมมือ หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความไว้วางใจในการทำงานร่วมกับบุคลากรในสถานศึกษา ความสามารถในการสร้างความร่วมมือในการบริหารสถานศึกษากับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกสถานศึกษา เช่น คณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชน โดยอาศัยเทคโนโลยีหรือนวัตกรรม ส่งเสริมและสร้างความร่วมมือที่ดีระหว่างบุคลากรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกสถานศึกษา เปิดโอกาสให้บุคลากรสถานศึกษามีส่วนร่วมใน

การวางแผนปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์สูงสุดของสถานศึกษาและรับฟัง เข้าใจและยอมรับความเห็นของบุคลากรในสถานศึกษา

5) ด้านการสื่อสาร หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการสื่อสารให้บุคลากรทราบแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เลือกใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมเพื่อสื่อสารให้บุคลากรปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ใช้ข้อมูลสารสนเทศที่หลากหลายอย่างมีวิจารณญาณและใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยในการตัดสินใจอย่างเหมาะสม อาศัยเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารข้อมูลกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอกองค์กร

1.7.2 สมรรถนะหลักของครู หมายถึง ความรู้ ทักษะ ทศนคติ ค่านิยม และความสามารถแบบบูรณาการที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ในบทบาทของครูผู้สอนอย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เพื่อให้การขับเคลื่อนขององค์กรดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพประสบความสำเร็จตามเป้าหมายคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมส่วนตนของครูในการปฏิบัติหน้าที่ครูได้อย่างยอดเยี่ยมที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ได้อย่างสูงสุดตามศักยภาพของตน แบ่งออกเป็น 5 องค์ประกอบ คือ

1) ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน หมายถึง ความสามารถแบบบูรณาการที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ในบทบาทของครูผู้สอนเกี่ยวกับการมีความรู้ด้านเนื้อหาวิชาและความสามารถในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อปรับปรุงคุณภาพการสอนให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพ มีความปรารถนาที่จะทำผลงานให้ดีขึ้นและบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ มีการกำหนดเป้าหมายที่มีความท้าทายแต่สามารถทำได้ มีการวางแผน การกำหนดเป้าหมาย การวิเคราะห์ สังเคราะห์ภารกิจงานและมีความรับผิดชอบสูง ขยัน อดทน ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค

2) ด้านการบริหารที่ดี หมายถึง ความสามารถแบบบูรณาการที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ในบทบาทของครูผู้สอนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการบริการและการพัฒนาองค์กรของโรงเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมาย ความตั้งใจและความพยายามของตนเองในการให้บริการ การปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพ การบริการอย่างรวดเร็ว ถูกต้อง เป็นธรรม และเป็นมิตรเพื่อสร้างความพึงพอใจและตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการได้อย่างดีที่สุด

3) ด้านการพัฒนาตนเอง หมายถึง ความสามารถแบบบูรณาการที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ในบทบาทของครูผู้สอนเกี่ยวกับความสามารถในการพัฒนาตนเองในการวางแผนการดำเนินการและการประเมินการสอน พัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ การปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลง การทบทวนและสะท้อนผลการปฏิบัติงานของตนเอง มีวินัยในตนเองและการแสดงความรับผิดชอบต่อ การตัดสินใจและการกระทำของตน

4) ด้านการทำงานเป็นทีม หมายถึง ความสามารถแบบบูรณาการที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ในบทบาทของครูผู้สอนเกี่ยวกับการสื่อสารและทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงาน ผู้บริหาร และผู้ปกครองได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีส่วนร่วมอย่างแข็งขันเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกันของสถานศึกษา มีการปรับตัวเข้ากับผู้อื่นหรือทีมงาน ให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อนร่วมงาน มีการเสริมแรงให้กำลังใจเพื่อนร่วมงาน ให้เกียรติ ยกย่องชมเชย ให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงานในโอกาสที่เหมาะสม และมีการสร้างและรักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน ผู้บริหารและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

5) ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู หมายถึง ความสามารถแบบบูรณาการที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ในบทบาทของครูผู้สอนเกี่ยวกับความรักและศรัทธา ในวิชาชีพ มีวินัยและความรับผิดชอบในวิชาชีพ มีการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม มีการประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนและสังคม การสร้างความศรัทธาในวิชาชีพครูและเพื่อธำรงรักษาศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ การสร้างความน่าเชื่อถือและความศรัทธาในวิชาชีพครู

1.7.3 สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนในขนาดใหญ่พิเศษ โรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

1.7.4 ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

1.7.4 ผู้บริหาร หมายถึง ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา และรองผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

1.7.5 ครูผู้สอน หมายถึง ครูผู้ช่วย ครู รวมถึงพนักงานราชการและครูอัตราจ้าง ที่มีหน้าที่หลักด้านการสอนด้วยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

1.8 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

การวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 มีประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัยในครั้งนี้มีดังต่อไปนี้

1.8.1 การวิจัยครั้งนี้เป็นสารสนเทศให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เข้าใจความสัมพันธ์ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา

1.8.2 วางแผนการบริหารงานเพื่อสร้างสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนเพื่อที่จะร่วมกัน
ปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิผลอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1 ผู้วิจัยได้เสนอรายละเอียดของแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับ ดังนี้

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา

2.1.1 ความหมายของภาวะผู้นำ

2.1.2 ความหมายของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา

2.1.3 ความสำคัญของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา

2.1.4 องค์ประกอบของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา

2.1.5 องค์ประกอบ นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะหลักของครู

2.2.1 ความหมายของสมรรถนะหลักของครู

2.2.2 ความสำคัญของสมรรถนะหลักของครู

2.2.3 องค์ประกอบของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน

2.2.4 องค์ประกอบ นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำของสมรรถนะหลักของครูใน

โรงเรียน

2.3 บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

2.3.1 ข้อมูลทั่วไปของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

2.3.2 ทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาเลย เขต 1

2.3.3 สภาพปัญหาในการทำวิจัย

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.4.1 งานวิจัยในประเทศ

2.4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ

การวิจัยเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผู้วิจัยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับภาวะผู้นำ ดังนี้

2.1.1 ความหมายของภาวะผู้นำ

นักวิชาการ นักวิจัย ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำ ไว้ดังนี้

Van Knippenberg (2020) ได้ให้ความหมายว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง ความสามารถในการชักนำบุคคลในกลุ่มให้ทำงานร่วมกันอย่างสมัครใจเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกันหรือผลลัพธ์ที่กลุ่มต้องการซึ่งเป็นสิ่งที่สมาชิกแต่ละคนไม่สามารถทำได้ด้วยตัวคนเดียว

Emerald Publishing (2025) ได้ให้ความหมายว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง การกระทำหรือพฤติกรรมของผู้ที่เป็นผู้นำในการสนับสนุนและการสร้างแรงบันดาลใจให้บุคลากรก้าวข้ามผลประโยชน์ส่วนตน เพื่อให้เกิดการเติบโตการเรียนรู้และการบริหารจัดการภาวะการเปลี่ยนแปลงที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กรในระยะยาว

ปัฐวิ ภูมิสัน (2565) ได้ให้ความหมายว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการที่ผู้นำชักนำ จูงใจ ชี้นำหรือใช้อิทธิพลหรืออำนาจที่มีอยู่ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นให้เพื่อนร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชาทำงานหนักเพื่อบรรลุภารกิจที่สำคัญขององค์กร

ศิริประภา อัคราภิชาติ ชื่นนภา นาวารีและมัทนา วังถนอมศักดิ์ (2565) ได้ให้ความหมายว่าภาวะผู้นำ หมายถึง เป็นบุคคลที่มีความสามารถในการใช้ศิลปะในการจูงใจให้บุคลากรในองค์กรปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จด้วยความเต็มใจ

กิตติมา วินิจสาร ประชิด วามานนท์และปิยะฉัตร เทพหัสติน ณ อยุธยา (2567) ได้ให้ความหมายว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการเชิงอิทธิพลที่เป็นผู้นำใช้ในการกระตุ้น ชี้นำ ผลักดันให้บุคคลที่เป็นผู้ตามในองค์กรแสดงพฤติกรรมหรือปฏิบัติสิ่งต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

จากการศึกษาความหมายของภาวะผู้นำข้างต้นสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่เป็นผู้นำในการชักนำ กระตุ้น ผลักดัน สนับสนุนและการสร้างแรงบันดาลใจให้บุคคลที่เป็นผู้ตามปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จด้วยความเต็มใจโดยการแสดงพฤติกรรมหรือปฏิบัติสิ่งต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

2.1.2 ความหมายของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา

นักวิชาการ นักวิจัย ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ไว้ดังนี้

ศิริประภา อัครภักษิต ชื่นนภา นาวารี และมัทนา วังนอมศักดิ์ (2565) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ภาวะผู้นำเป็นกระบวนการของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีอิทธิพลต่อผู้ใต้บังคับบัญชาก่อให้เกิดกิจกรรมหรือการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาที่วางไว้โดยเฉพาะในศตวรรษที่ 21 โดยใช้การสนับสนุน ชักชวน กระตุ้นจูงใจให้บุคลากรปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจ และยินดีที่จะให้ความร่วมมือเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานและการบริหารการจัดการศึกษาในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

เจนณลี ยศไชยวิบูลย์และวิภาดา ประสารทรัพย์ (2566) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง คือผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความรู้ความสามารถ มีทักษะและประสบการณ์ทางการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้ทันสมัยเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลกต้องอาศัย ทักษะภาวะผู้นำในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อน มองเห็นภาพอนาคต และสามารถสร้างแรงจูงใจให้ ผู้ร่วมงานทุกคนปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลอย่างสูงสุด

อ้อยทิพย์ ไทยน้อย (2566) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการหรือความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีอิทธิพลต่อบุคลากรหรือเพื่อนร่วมงาน โดยการใช้ศาสตร์และศิลป์ เพื่อจูงใจให้บุคคลอื่นคล้อยตามหรือทำตามและสร้างความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน รู้เท่า ทันท่วงทีการเปลี่ยนแปลง ปรับเปลี่ยนองค์กรให้ทันสมัย สร้างเครือข่ายการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาเพื่อจะนำสถานศึกษาเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 ซึ่งผู้บริหารต้องมีคุณลักษณะที่เหมาะสมทั้ง ด้านความรู้ มีความรับผิดชอบ มีคุณธรรมจริยธรรมจึงจะสามารถขับเคลื่อนองค์กรให้ปฏิบัติภารกิจ ตามแผนงานให้บรรลุเป้าหมาย

จากการศึกษาความหมายของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาข้างต้น สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่มีอิทธิพลต่อครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด โดยการใช้ศาสตร์และศิลป์ เพื่อจูงใจให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดคล้อยตาม โดยใช้ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ทางการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้ทันสมัยเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 ก่อให้เกิดกิจกรรมหรือการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาที่วางไว้ กระตุ้นจูงใจให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจ

2.1.3 ความสำคัญของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา

นักวิชาการ นักวิจัย ได้ให้ความสำคัญของภาวะผู้นำ ของผู้บริหารสถานศึกษา ไว้ดังนี้

Jenhatkhun (2022) ได้กล่าวถึงภาวะผู้นำ มีความสำคัญอย่างยิ่งยวดต่อความอยู่รอด และความสำเร็จขององค์กร เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและไม่แน่นอนสูงที่ขับเคลื่อนโดย เทคโนโลยีดิจิทัลและกระแสโลกาภิวัตน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในศตวรรษที่ 21 ผู้นำไม่ได้เป็นเพียงผู้สั่งการแต่เป็นผู้ที่ต้องสามารถขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงและสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ เพื่อนำทางองค์กรให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

พัชรินทร์ วงสาร และศันสนีย์ จะสุวรรณ (2564) ได้กล่าวถึงความสำคัญของภาวะผู้นำ ไว้ว่า ภาวะผู้นำ (Leadership) จึงเป็นปัจจัยคู่สำคัญที่ต้องการเพิ่มมากขึ้น จนอาจเกิดวิกฤตภาวะผู้นำ ขึ้นได้ซึ่งอาจนำไปสู่ปัญหาในสังคมของทุกชนชั้น ทุกระดับ จนกระทั่งนำไปสู่ปัญหาระดับประเทศในที่สุด การพัฒนาภาวะผู้นำในปัจจุบันจึงเป็นสิ่งที่จะละเลยและมองข้ามไม่ได้ เรื่องของการพัฒนาที่ จะต้องมียุทธศาสตร์หรือองค์ประกอบต่าง ๆ โดยคำนึงถึงจุดมุ่งหมายที่เหมาะสม ในการที่จะพาองค์กรสู่ ความสำเร็จในยุคโลกาภิวัตน์นี้ รวมทั้งต้องคำนึงถึงเรื่องของจังหวะ เวลา และการจัดลำดับ ความสำคัญ (Priority) ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญมากสำหรับการจัดการศึกษาทั้งในระดับปัจเจกบุคคลและใน ระดับผู้นำ เนื่องจากถ้าหากผู้นำขององค์กรในศตวรรษที่ 21 ขาดซึ่งภาวะผู้นำที่เหมาะสมแล้วย่อม นำไปสู่การตัดสินใจที่ผิดพลาดหรือเป็นการตัดสินใจที่จะนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ไม่สมฤทธิ์ได้ ดังนั้น การ พัฒนาคุณลักษณะของผู้นำที่ส่งเสริมการใช้ความรอบคอบประกอบการวางแผนอย่างระมัดระวังใน เรื่องการจัดการความรู้ การปฏิบัติและการตัดสินใจที่ถูกต้องทันเหตุการณ์ โดยตระหนักในคุณธรรม ซื่อสัตย์ สุจริต อดทน มีความเพียรในการใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิตจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง หากผู้นำบกพร่องในทักษะหรือคุณลักษณะของผู้นำเหล่านี้ สามารถทำให้เกิดผลกระทบและความ ล้มเหลวตามมา ตั้งแต่ในระดับชุมชน สังคม หน่วยงาน องค์กร ภาครัฐ ภาคเอกชน จนนำไปสู่ปัญหา ระดับประเทศได้

ศิริประภา อัครภักษิต ชื่นนภา นาวารี และมัทนา วังถนอมศักดิ์ (2565) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลที่สำคัญอย่างยิ่ง เพราะต้อง มีบทบาทที่จะดำเนินภายใต้เงื่อนไขปัจจัยของสภาวะโดยรอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโลกในศตวรรษที่ 21 ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ผู้บริหารเองก็จำเป็นต้องมีความรู้ในเรื่อง “ภาวะผู้นำ” ด้วย เพราะภาวะผู้นำนั้นมีความสำคัญเป็นอย่างมาก สำหรับผู้บริหาร สถานศึกษาในกระแสโลกยุคใหม่ หรือที่เรียกกันเสมอว่ายุคโลกาภิวัตน์ซึ่งมีความเจริญทางเทคโนโลยี ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงของ สังคมจากอดีตสู่ปัจจุบันอย่างรวดเร็วมาก ภาวะผู้นำเป็นกระบวนการของผู้บริหารสถานศึกษาที่มี อิทธิพลต่อผู้ใต้บังคับบัญชาก่อให้เกิดกิจกรรมหรือการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของ สถานศึกษาที่วางไว้โดยเฉพาะในศตวรรษที่ 21 โดยใช้การสนับสนุน ชักชวน กระตุ้นจูงใจให้บุคลากร

ปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจ และยินดีที่จะให้ความร่วมมือเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงาน และการบริหาร การจัดการศึกษาในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

เจนณลี ยศไชยวิบูลย์และวิภาดา ประสารทรัพย์ (2566) ได้กล่าวถึงความสำคัญของ ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำที่มีอิทธิพลต่อบุคลากรภายใน สถานศึกษา มีบทบาทต่อการกำหนดทิศทางการนโยบายและนำพาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จจึงต้องมีความพร้อมในด้านคุณลักษณะที่โดดเด่น เป็นนักบริหารมืออาชีพ มีทักษะทางปัญญาสูง มีจิตเชิง สร้างสรรค์ มีเจตคติที่ดีมีความคาดหวังสูง และจะต้องเป็นบุคคลที่มีวิสัยทัศน์มุ่งสร้างความสำเร็จของ งาน ตลอดจนพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่ง การเรียนรู้และสร้างสถานศึกษาให้เป็นองค์กร นวัตกรรมยุคใหม่ในศตวรรษที่ 21

วรรัตน์ ศรีบุตดาและอำนาจ ชนะวงศ์ (2566) ได้กล่าวถึงความสำคัญของภาวะผู้นำ ของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ว่า เนื่องจากผู้บริหารเป็นผู้นำนโยบายในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคใหม่ในศตวรรษที่ 21 ต้องมี ความรู้ ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ทางการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้ ทันสมัย มีประสิทธิผลเหมาะสมและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลก

อ้อยทิพย์ ไทยน้อย (2566) ได้กล่าวถึงความสำคัญของภาวะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษาไว้ว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นคุณลักษณะสำคัญที่ต้องมีอยู่ใน ตัวผู้บริหาร ภาวะผู้นำนั้นไม่ได้มีมาแต่กำเนิด แต่เป็นสิ่งที่สามารถเรียนรู้ ฝึกฝน และพัฒนาขึ้นได้ ดังนั้นทุกคนจึง สามารถพัฒนาตนเองให้เป็นผู้บังคับได้ ซึ่งมีอิทธิพลเหนือบุคคลอื่นและได้รับการ ยอมรับจากสมาชิก ทุกคนในองค์กร สามารถนำองค์กรไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่มีความเจริญก้าวหน้าได้อย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการปฏิบัติงานซึ่งจะต้องมีภาวะผู้นำสูงและมีคุณสมบัติ ส่วนตัว ไม่ว่าจะเป็นแสดงออกในพฤติกรรมต่าง ๆ เช่น ความสามารถในการนำ ความสามารถในการ ตัดสินใจสั่งการ อีกทั้งต้องมีคุณลักษณะเชิงกายภาพ สติปัญญา อารมณ์ ความรู้สึก กล่าวคือ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการชักจูงบุคคลให้คล้อยตามและยินยอม ปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจและที่สำคัญต้องมีคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ งานสำเร็จ ภาวะ ผู้นำถือว่าเป็นกุญแจสำคัญในการพัฒนาผู้บริหารให้ประสิทธิภาพ ทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษาจึงเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้การบริหารมีความเติบโตก้าวหน้า ทั้งนี้ศักยภาพของผู้บริหาร สถานศึกษานั้นมีผลต่อผู้ร่วมงานในด้านความเชื่อมั่น ความนับถือการให้กำลังใจและความอบอุ่นใน การทำงาน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นพลังร่วมให้เกิดการร่วมมือร่วมใจไปสู่การเปลี่ยนแปลง คอย สนับสนุนและให้ความช่วยเหลือจนทำให้ปฏิบัติงานได้บรรลุตามจุดหมายที่กำหนดไว้

จากการศึกษาความสำคัญของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ข้างต้นสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญ เนื่องจากเป็นผู้นำที่มีอิทธิพลต่อบุคลากรภายในสถานศึกษา มีบทบาทต่อการกำหนดทิศทางนโยบายและนำพาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จ จึงต้องมีความพร้อมในด้านคุณลักษณะที่โดดเด่นเป็นนักบริหารมืออาชีพ มีทักษะทางปัญญาสูง มีจิตเชิงสร้างสรรค์ มีเจตคติที่ดีมีความคาดหวังสูงและจะต้องเป็นบุคคลที่มีวิสัยทัศน์มุ่งสร้างความสำเร็จของงาน ตลอดจนพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่ง การเรียนรู้และสร้างสถานศึกษาให้เป็นองค์กรนวัตกรรมยุคใหม่ ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคใหม่ในศตวรรษที่ 21 จึงต้องมีความรู้ ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ทางการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้ทันสมัย มีประสิทธิภาพเหมาะสมและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลก

2.1.4 องค์ประกอบของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งตามความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยพิจารณาแล้วเห็นว่าในปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นพลวัตซึ่งเป็นกระแสการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 การเปลี่ยนแปลงนี้ทำให้ผู้วิจัยกำหนดกรอบของตัวแปรที่ทำการศึกษากลายเป็นภาวะผู้นำที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของการศึกษาในปัจจุบัน ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อศึกษาค้นคว้าองค์ประกอบของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งมีผู้นำเสนอเกี่ยวกับองค์ประกอบของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับสภาวะปัจจุบันซึ่งได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ดังนี้

Ngayo Fotso (2021) ได้ศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับองค์ประกอบของภาวะผู้นำสำหรับศตวรรษที่ 21 ไว้ดังนี้

- 1) ด้านการสื่อสาร หมายถึง การที่ผู้บริหารให้ความสำคัญกับสื่อสารข้อมูลแนวทางการพัฒนาองค์กรและการจูงใจบุคลากรในการทำงาน และการสื่อสารกับบุคคลภายนอกเพื่อแสดงถึงผลการดำเนินการขององค์กรในการสร้างความน่าเชื่อถือ หรือผลการดำเนินงานขององค์กร
- 2) ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการนำพาองค์กรและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 เรียนรู้และพัฒนาตนเองเพื่อนำนวัตกรรมเพื่อบริหารองค์กรในศตวรรษที่ 21
- 3) ด้านการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมองค์กร หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการสร้างแนวทางในการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมองค์กรให้เป็นวัฒนธรรมที่ทันสมัย ปรับเปลี่ยนค่านิยมความเชื่อและพฤติกรรมของบุคคลในองค์กร เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กรให้มีสภาพแวดล้อมการทำงานที่ดีขึ้น เพิ่มขวัญกำลังใจให้กับบุคลากรและเพิ่มศักยภาพขององค์กร

Day และคณะ (2023) ได้ศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำสำหรับศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาไว้ดังนี้

1) ด้านกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการกำหนดทิศทางและเป้าหมายในอนาคตเพื่อนำไปสู่การพัฒนาแนวคิด วิธีการใหม่ในการกระตุ้น ผลักดัน และนำพาบุคลากรในองค์กรให้เกิดความต้องการเปลี่ยนแปลงเพื่อกำหนดให้ผลการทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กร เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์หรือเป้าหมายร่วมกัน

2) ด้านการสื่อสารกับบุคคล หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการสื่อสารเพื่อสร้างและรักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงาน ผู้ได้บังคับบัญชาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

3) ด้านการบริหารจัดการ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการบริหารจัดการองค์กร ทักษะในการจัดการด้านงบประมาณ

4) ด้านการปรับตัว หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการนำองค์กรฝ่าฟันความไม่แน่นอนและการเปลี่ยนแปลง พัฒนาตนเองให้มีความรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี การบริหารข้อมูลเพื่อการบริหารองค์กรที่มีประสิทธิภาพ

University of Cambridge Institute for Sustainability Leadership (2023) หรือ CISL ได้สรุปองค์ประกอบของภาวะผู้นำสำหรับศตวรรษที่ 21 ไว้ดังนี้

1) การคิดเชิงนวัตกรรม คือ ความสามารถของผู้บริหารในการมองการณ์ไกลและบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ และใช้เทคโนโลยีดิจิทัลบริหารองค์กรเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง นวัตกรรมที่เหมาะสมในศตวรรษที่ 21 มาใช้ในการบริหารองค์กร

2) การตระหนักรู้ส่วนบุคคล คือ ความสามารถของผู้บริหารในการเข้าใจวิสัยทัศน์ตนเองและความแตกต่างระหว่างตนเองและผู้อื่น ตลอดจนการรู้จักการควบคุมอารมณ์ของตนเอง

3) การมีส่วนร่วมและความร่วมมือ คือ ความสามารถของผู้บริหารในการสร้างความไว้วางใจในการทำงานร่วมกับบุคลากรในองค์กร ตลอดจนความสามารถในการสื่อสารหรือสร้างความร่วมมือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

4) การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง คือ ผู้บริหารที่สามารถบริหารการเปลี่ยนแปลงได้ดี สร้างโอกาสเชิงกลยุทธ์ให้กับองค์กรจากการเปลี่ยนแปลงนั้น

ณัฐวัฒน์ แก้วแสนสินธุ์ (2564) ได้ศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ไว้ดังนี้

1) ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศ คือ ผู้บริหารต้องมีความสามารถในการใช้และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารและการจัดการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาเพื่อเพิ่มคุณภาพหรือประสิทธิภาพของการบริหารสถานศึกษา

2) ด้านทักษะการสื่อสาร คือ การมีทักษะในการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ทั้งการถ่ายทอดข้อมูลและรับฟังความคิดเห็นจากบุคลากรและสร้างความร่วมมือร่วมกันระหว่างบุคลากรภายในองค์กร

3) ด้านความร่วมมือ คือ การส่งเสริมและสร้างความร่วมมือที่ดีระหว่างบุคลากรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกสถานศึกษา เช่น คณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชนและสร้างความร่วมมือร่วมกัน

4) ด้านวิสัยทัศน์ คือ การกำหนดเป้าหมาย ทิศทางและวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนสำหรับสถานศึกษา เพื่อสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร

5) ด้านการบริหารจัดการความเปลี่ยนแปลง คือ การมีความสามารถในการบริหารความเสี่ยงในการเปลี่ยนแปลงของการศึกษา สังคม เศรษฐกิจ

วสุพร อุณหะดี (2565) ได้ศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ไว้ดังนี้

- 1) ด้านการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับทีมงาน
- 2) ด้านการมองอนาคตอย่างมีวิสัยทัศน์
- 3) ด้านการมีทักษะในการสื่อสาร
- 4) ด้านความกล้าคิด กล้าพูด กล้าตัดสินใจ
- 5) ด้านการสร้างแรงจูงใจ

สุพัตรา รังคะวงษ์ (2565) ได้ศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ไว้ดังนี้

1) ภาวะผู้นำด้านการสื่อสาร หมายถึง การที่ผู้นำและสมาชิกทุกคนในทีมงานได้มีการพูดคุยสื่อสารแลกเปลี่ยนเรียนรู้แสดงทัศนคติได้อย่างตรงกัน มีการกระตุ้นและจูงใจให้สมาชิกในทีม ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การสื่อความหมายด้วยการพูด เขียน สิ่งของที่ชัดเจนเข้าใจง่าย รวมถึง การใช้ภาษาในการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ทำให้สมาชิกปฏิบัติงานได้อย่าง เต็มกำลังความสามารถ

2) ภาวะผู้นำด้านการมีวิสัยทัศน์ หมายถึง การที่ผู้นำมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีการกำหนดวิสัยทัศน์ที่สามารถนำมาปฏิบัติงานในสถานศึกษาได้จริงและเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษามีกระบวนการดำเนินงานและสามารถดำเนินงานไปตามทิศทางเดียวกันกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ทำให้สามารถมองเห็นภาพรวมขององค์กรที่จะอาจเกิดขึ้นและมีความพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา รวมถึงมีการติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานตามวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาซึ่งวิสัยทัศน์เป็นสิ่งที่ช่วยทำให้บุคลากรทุกคนในองค์กรมีความเต็มใจและเกิดความ

พร้อมที่จะเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กรด้วยความสมัครใจและทำให้องค์กรมีความเจริญก้าวหน้า

3) ภาวะผู้นำด้านความร่วมมือ หมายถึง การเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนได้มีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ เพื่อประโยชน์สูงสุดขององค์กรและมีความเข้าใจความต้องการของสมาชิก รับฟังและเข้าใจผู้อื่นยอมรับการแสดงความคิดเห็น ซึ่งภาวะผู้นำแบบร่วมมือช่วยสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของให้กับสมาชิกในองค์กรอันนำไปสู่ความรู้สึกเกี่ยวข้องผูกพันกับการปฏิบัติร่วมกันและช่วยเพิ่มโอกาสให้เกิดผลสำเร็จที่สำคัญ ช่วยสร้างผู้นำใหม่ ช่วยเสริมพลังอำนาจให้คนในองค์กรและเป็นพื้นฐานการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ รวมถึงมีวิธีการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งของกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์

4) ภาวะผู้นำด้านความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความคิดสร้างสรรค์เป็นกระบวนการทางสมองในการแปลความหมายของข้อมูลได้อย่างน่าเชื่อถือ สามารถเชื่อมโยงข้อมูลหรือสิ่งเร้าได้อย่างเป็นระบบจากส่วนย่อย ๆ ไปหาส่วนใหญ่ได้อย่างเป็นองค์รวม คิดแก้ปัญหาด้วยวิธีการใหม่ เป็นแบบอย่างและกระตุ้นให้บุคลากรได้ริเริ่มความคิดใหม่และมีการประยุกต์ความคิดเดิมและความคิดใหม่ในการพัฒนาและปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดผลดีและใหม่ในการพัฒนาสถานศึกษาในอนาคต

5) ภาวะผู้นำด้านความยืดหยุ่น หมายถึง ความสามารถในการปรับตัวตามหน้าที่และปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมตามบทบาทหน้าที่เพื่อเปลี่ยนแปลงบรรยากาศของการทำงานและสามารถปรับเปลี่ยนแผนการปฏิบัติงานตามความเหมาะสม มีความรับผิดชอบต่อตัวเองและความยืดหยุ่นในบริบทส่วนตัว ทั้งที่ทำงานและชุมชน เปิดใจรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้อื่น มีความอดทนต่อสภาวะที่คลุมเครือ

อภิญา พลอาสาและจิราภรณ์ ผันสว่าง (2566) ได้ศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ไว้ดังนี้

1) ด้านความร่วมมือ หมายถึง ผู้บริหารสร้างกิจกรรมการทำงานที่ทำให้เกิดความรับผิดชอบ มีส่วนร่วมและรับผิดชอบในภารกิจงาน ผู้บริหารสร้างกิจกรรมการทำงานที่ทำให้เกิดความสุขในการทำงาน

2) ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา หมายถึง ผู้บริหารวิเคราะห์ข้อมูลและประเมินข้อมูลในเชิงเหตุผล สื่อสารเพื่อนำไปสู่ความเชื่อและตัดสินใจลงมือปฏิบัติ ผู้บริหารสังเคราะห์และเชื่อมโยงข้อมูลรวมทั้งบทสรุปที่เกิดขึ้นได้

3) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หมายถึง ผู้บริหารประยุกต์ใช้ ICT ตามกรอบแห่งคุณธรรมจริยธรรม ผู้บริหารใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือเพื่อการจัดการองค์กร ใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือเพื่อการบริหาร

4) ด้านการสื่อสารสารสนเทศและการรู้เท่าทันสื่อ หมายถึง ผู้บริหารสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพในสภาพแวดล้อมหรือบริบทที่ต่างกัน ประยุกต์ใช้สื่อตามกรอบแห่งคุณธรรมจริยธรรม ผู้บริหารสื่อสารในการกำหนดจุดมุ่งหมายเฉพาะทั้ง การรายงาน การสอนและการสร้างแรงจูงใจ

5) ด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม หมายถึง ผู้บริหารยอมรับในโลกทัศน์ใหม่ ผู้บริหารทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ ผู้บริหารมีการประยุกต์ใช้ความคิด เช่น การระดมสมอง เพื่อสร้างสรรค์สิ่งแปลกใหม่

6) ด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรมต่างกระบวนทัศน์ หมายถึง ผู้บริหารดำรงชีวิตและปฏิบัติงานในพื้นฐานที่ต่างวัฒนธรรมอย่างเป็นความสุข ผู้บริหารเปิดโลกทัศน์และปลูก จิตสำนึกเพื่อมองเห็นคุณค่าในความแตกต่าง ผู้บริหารมีความเข้าใจในความแตกต่างของคนที่มีความหลากหลายทั้งในด้านชาติพันธุ์ วัฒนธรรมและแนวความคิด

7) ด้านอาชีพและทักษะการเรียนรู้ หมายถึง ผู้บริหารแบบอย่างที่ดีในการปรับตัวตามบทบาทหน้าที่ของผู้บริหาร ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายการทำงานได้อย่างชัดเจนบน ฐานความสำเร็จตามเกณฑ์ที่กำหนด ผู้บริหารเป็นผู้นำที่สร้างสรรค์ให้เกิดผลเชิงบวกกับการทำงาน

8) ด้านการเปลี่ยนแปลง หมายถึง ผู้บริหารตระหนักถึงสังคมและวัฒนธรรม มีความเมตตา มีความกรุณา มีวินัย มีคุณธรรม และมีจริยธรรม ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ ผู้บริหารมีความรู้ที่ทันสมัย

กุลภากร ฮวดรักษา (2567) ได้ศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ไว้ดังนี้

- 1) ด้านการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับทีมงาน
- 2) ด้านการมองอนาคตอย่างมีวิสัยทัศน์
- 3) ด้านการมีทักษะในการสื่อสาร
- 4) ด้านความกล้าคิด กล้าพูด กล้าตัดสินใจ
- 5) ด้านการสร้างแรงจูงใจ

ภาณุวัฒน์ สังฆะมณีและยุทธศาสตร์ กงเพชร(2567) ได้ศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ไว้ดังนี้

- 1) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์
- 2) การสร้างแรงบันดาลใจ
- 3) การกระตุ้นทางปัญญา
- 4) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล
- 5) การพัฒนาวิสัยทัศน์
- 6) การพัฒนาตนและบุคลากรอย่างต่อเนื่อง

อรุณทัย นิลเนตร (2567) ได้ศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ไว้ดังนี้

1) ด้านความสามารถในการสร้างสรรค์ หมายถึง ผู้บริหารศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่ เสมอ มีความกล้าแสดงออก และผู้บริหารไม่ยึดติดกับหลักการหรือข้อจำกัดเดิม ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรเกิดความคิดสร้างสรรค์ในการนำเสนอการปฏิบัติงาน

2) ด้านความทันสมัยและใช้เทคโนโลยี หมายถึง ผู้บริหารมีการใช้เทคโนโลยีในการสั่งการที่ รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารสามารถริเริ่มหาแนวทางดำเนินการเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศให้ทัน ยุคศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเก็บรักษาข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาในระบบออนไลน์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

3) ด้านการสร้างทีม หมายถึง ผู้บริหารให้ความสำคัญต่อแนวคิดของครูทุกคน ผู้บริหารมีการกำหนดเป้าหมายโดยมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายและผู้บริหารกระตุ้นให้ครูแสดงความคิดเห็นในการประชุม ผู้บริหารหลอมรวมแนวคิดของครูให้เป็นหนึ่งเดียว

4) ด้านการมีทักษะการสื่อสาร หมายถึง ผู้บริหารรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยใช้ วิจารณ์ญาณ ไตร่ตรองถึงความถูกต้อง น่าเชื่อถือ ผู้บริหารสามารถนำการประชุม นำเสนอ ในที่สาธารณะได้อย่างมืออาชีพ ผู้บริหารสามารถให้ข่าวสารที่ถูกต้อง

5) ด้านการมีวิสัยทัศน์ หมายถึง ผู้บริหารมีการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายในการพัฒนาสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม ผู้บริหารมีการวางแผนหรือกำหนดภาพแห่งความสำเร็จในการดำเนินงาน ผู้บริหารเปิดกว้างในการรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน เพื่อให้สถานศึกษาเกิดการเปลี่ยนแปลงไป ในทางที่ดี

จากการศึกษาแนวคิดข้างต้น ผู้วิจัยพิจารณาแล้วเห็นว่าในปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลง อย่างเป็นพลวัตซึ่งเป็นกระแสการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 การเปลี่ยนแปลงนี้ทำให้ผู้วิจัยกำหนดกรอบของตัวแปรที่ทำการศึกษาเป็นภาวะผู้นำที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของการศึกษาในปัจจุบัน โดยผู้วิจัยได้วิเคราะห์จากแนวคิดของ Ngayo Fotso (2021) Day และคณะ (2023) University of Cambridge Institute for Sustainability Leadership (2023) ญัฐวัฒน์ แก้วแสนสินธุ์ (2564) วสุพร อุ่นมะดี(2565) สุพัตรา รังคะวงษ์ (2565) อภิญา พลอาสาและจิราภรณ์ ผันสว่าง (2566) กุลภากร ฮวดรักษา (2567) ภาณุวัฒน์ สังฆะมณีและยุทธศาสตร์ กงเพชร (2567) อรุณทัย นิลเนตร (2567) แบ่งองค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ได้ 5 องค์ประกอบ คือ จากการศึกษานี้แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาข้าง

ในศตวรรษที่ 21 ของนักวิชาการดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์เพื่อให้ได้ข้อสรุปเป็นตัวแปร
ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 2.1 ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา

แหล่งข้อมูล องค์ประกอบ ของภาวะผู้นำ ของผู้บริหาร สถานศึกษา	Ngayo Fotso, G. M. (2021)	Day และคณะ (2023)	CISL(2023)	ณัฐวัฒน์ แก้วแสนสินธุ์ (2564)	วสุพร อุ่นมะดี (2565)	สุภัทรา รังคะวงษ์ (2565)	อภิญา พอลาสาและจิราภรณ์ ผืนสว่าง (2566)	กฤตกร ฮวดรักษา (2567)	ภาณุวัฒน์ สังขะณินเฒ่า ละยุทธิศาสตร์ กงเพชร (2567)	อโรไนทัย นิลเนตร (2567)	ความถี่	ร้อยละ
1. การสื่อสาร	✓	✓		✓	✓	✓		✓		✓	7	70.00
2. กลยุทธ์เชิง นวัตกรรม	✓	✓	✓	✓		✓	✓			✓	7	70.00
3. การสร้างความ ร่วมมือในการ ทำงาน			✓	✓		✓	✓	✓		✓	6	60.00
4. การปรับตัวต่อ การเปลี่ยนแปลง		✓	✓	✓		✓	✓				5	50.00
5. วิสัยทัศน์				✓	✓	✓		✓	✓	✓	6	60.00
6. การคำนึงถึง ความเป็นปัจเจก บุคคล			✓				✓		✓		3	30.00
7. การพัฒนา ตนเอง							✓		✓		2	20.00
8. การกล้า ตัดสินใจ							✓	✓			2	20.00

จากตารางที่ 2.1 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาของนักวิชาการตามบริบทของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์จากแนวคิดของ Ngayo Fotso (2021) Day และคณะ (2023) University of Cambridge Institute for Sustainability Leadership (2023) ญัฐวัฒน์ แก้วแสนสินธุ์ (2564) วสุพร อุ๋นมะดี (2565) สุพัตรา รังคะวงษ์ (2565) อภิญา พลอาสาและจิราภรณ์ ผั่นสว่าง (2566) กุลภากร ฮวดรักษา (2567) ภาณุวัฒน์ สังฆะมณีและยุทธศาสตร์ กองเพชร (2567) อรุโณทัย นิลเนตร (2567) ผู้วิจัยพิจารณาองค์ประกอบที่มีความถี่ตั้งแต่ร้อยละ 50.00 เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหาร ผลการสังเคราะห์ทำให้สามารถกำหนดองค์ประกอบของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ได้ 5 องค์ประกอบ คือ

- 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์
- 2) ด้านการบริหารกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม
- 3) ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง
- 4) ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมและความร่วมมือ
- 5) ด้านการสื่อสาร

จากผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา กำหนดเป็นโมเดลของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 โมเดลของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา

2.1.5 องค์ประกอบ นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา

การวิจัยเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผู้วิจัยจะสังเคราะห์องค์ประกอบเพื่อกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาและนำไปสู่การสร้างประเด็นคำถามในแบบสอบถาม ดังนี้

1) ด้านการมีวิสัยทัศน์

ผู้วิจัยจะสังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาของนักวิชาการเพื่อบริหารสถานศึกษา ด้านการมีวิสัยทัศน์ ดังนี้

ณัฐวัฒน์ แก้วแสนสินธุ์ (2564) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำด้านการมีวิสัยทัศน์ หมายถึง การกำหนดเป้าหมาย ทิศทาง และวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนสำหรับสถานศึกษาเพื่อสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร

สุพัตรา รังคะวงษ์ (2565) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำด้านการมีวิสัยทัศน์ หมายถึง ความสามารถของผู้นำเกี่ยวกับการกำหนดวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีการกำหนดวิสัยทัศน์ที่สามารถนำมาปฏิบัติงานในสถานศึกษาได้จริงและเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา มีกระบวนการดำเนินงานและสามารถดำเนินงานไปตามทิศทางเดียวกันกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ทำให้สามารถมองเห็นภาพรวมขององค์กรที่จะเกิดขึ้นและมีความพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา รวมถึงมีการติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานตามวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาซึ่งวิสัยทัศน์เป็นสิ่งที่ช่วยทำให้บุคลากรทุกคนในองค์กรมีความเต็มใจและเกิดความ พร้อมที่จะเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กรด้วยความสมัครใจและทำให้องค์กรมีความ เจริญก้าวหน้า

อรุณทัย นิลเนตร (2567) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำด้านการมีวิสัยทัศน์ หมายถึง ผู้บริหารมีการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายในการพัฒนาสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม ผู้บริหารมีการวางแผนหรือกำหนดภาพแห่งความสำเร็จในการดำเนินงาน ผู้บริหารเปิดกว้างในการรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน เพื่อให้สถานศึกษาเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี

จากการศึกษาความหมายของภาวะผู้นำด้านการมีวิสัยทัศน์ข้างต้น สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำด้านการมีวิสัยทัศน์ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนสามารถนำมาปฏิบัติงานในสถานศึกษาได้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาสถานศึกษาชัดเจน มีกระบวนการดำเนินงานและสามารถดำเนินงานไปตามทิศทางเดียวกันกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา มีการติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานตามวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา เปิดกว้างในการรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน เพื่อให้สถานศึกษาเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี

2) ด้านการบริหารกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม

ผู้วิจัยจะสังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ของนักวิชาการ เพื่อยามภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม ดังนี้

Ngayo Fotso (2021) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำด้านการบริหารกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการนำพาองค์กรและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี ดิจิทัลเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 เรียนรู้และพัฒนาตนเองเพื่อนำนวัตกรรมเพื่อ บริหารองค์กรในศตวรรษที่ 21

Day และคณะ (2023) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำด้านการบริหารกลยุทธ์เชิง นวัตกรรม หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการกำหนดทิศทางและเป้าหมายในอนาคตเพื่อ นำไปสู่การพัฒนาแนวคิด วิธีการใหม่ในการกระตุ้น ผลักดันและนำพาบุคลากรในองค์กรให้เกิดความ ต้องการเปลี่ยนแปลง เพื่อกำหนดให้ผลการดำเนินงานที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กร เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ หรือเป้าหมายร่วมกัน

University of Cambridge Institute for Sustainability Leadership (2023) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำด้านการบริหารกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม หมายถึง ความสามารถของ ผู้บริหารในการมองการณ์ไกล และบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ และใช้เทคโนโลยีดิจิทัลบริหารองค์กร เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง นำนวัตกรรมที่เหมาะสมในศตวรรษที่ 21 มาใช้ในการบริหารองค์กร

ณัฐวัฒน์ แก้วแสนสินธุ์ (2564) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำด้านการบริหาร กลยุทธ์เชิงนวัตกรรม หมายถึง ความสามารถในการใช้และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อ การบริหารและการจัดการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาเพื่อเพิ่มคุณภาพหรือประสิทธิภาพของการ บริหารสถานศึกษา

อรุณทัย นิลเนตร (2567) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำด้านความทันสมัยและใช้ เทคโนโลยี ซึ่งผู้วิจัยสังเคราะห์ความหมายแล้วเห็นว่าตรงกับภาวะผู้นำด้านการบริหารกลยุทธ์เชิง นวัตกรรม หมายถึง ผู้บริหารมีการใช้เทคโนโลยีในการสั่งการที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ผู้บริหาร ส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหาร สามารถริเริ่มหาแนวทางดำเนินการเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศให้ทันยุคศตวรรษที่ 21 ผู้บริหาร นำเทคโนโลยีมาใช้ในการเก็บรักษาข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาในระบบออนไลน์ผ่านเครือข่าย อินเทอร์เน็ต

จากการศึกษาความหมายของภาวะผู้นำด้านการบริหารกลยุทธ์เชิงนวัตกรรมข้างต้น สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำด้านการบริหารกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผู้บริหารมีการกำหนดทิศทางและเป้าหมายใน อนาคตที่ชัดเจนและใช้นวัตกรรมการบริหารงานวิชาการที่เหมาะสมในศตวรรษที่ 21 เรียนรู้และ

พัฒนาตนเองโดยนำนวัตกรรมมาใช้เพื่อบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 พัฒนาแนวคิด วิธีการใหม่ ในการกระตุ้น ผลักดัน บุคลากรในสถานศึกษาในการปฏิบัติงาน กระตุ้น ผลักดัน บุคลากรใน สถานศึกษาให้ร่วมกันปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

3) ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง

ผู้วิจัยจะสังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ของนักวิชาการ เพื่อนิยามภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง ดังนี้

Day และคณะ (2023) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการนำองค์กรฝ่าฟันความไม่แน่นอนและการเปลี่ยนแปลง พัฒนาตนเองให้มีความรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี การบริหารข้อมูลเพื่อการบริหารองค์กรที่มีประสิทธิภาพ

University of Cambridge Institute for Sustainability Leadership (2023) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง หมายถึง ผู้บริหารที่สามารถ บริหารการเปลี่ยนแปลงได้ดี สร้างโอกาสเชิงกลยุทธ์ให้กับองค์กรจากการเปลี่ยนแปลงนั้น

ณัฐวัฒน์ แก้วแสนสินธุ์ (2564) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง หมายถึง การมีความสามารถในการบริหารความเสี่ยงในการเปลี่ยนแปลงของการศึกษา สังคม เศรษฐกิจ

สุพัตรา รังคะวงษ์ (2565) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำด้านความยืดหยุ่น ซึ่งผู้วิจัย พิจารณาแล้วเห็นว่าสอดคล้องกับองค์ประกอบของภาวะผู้นำด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง หมายถึง ความสามารถในการปรับตัวตามหน้าที่และปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมตามบทบาทหน้าที่เพื่อ เปลี่ยนแปลงบรรยากาศของการทำงาน และสามารถปรับเปลี่ยนแผนการปฏิบัติงานตามความ เหมาะสม มีความรับผิดชอบต่อตัวเองและมีความยืดหยุ่นใน บริบทส่วนตัว ทั้งที่ทำงานและชุมชน เปิดใจรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้อื่น มีความ อดทนต่อสภาวะที่คลุมเครือ

อภิญา พลอาสาและจิราภรณ์ ผันสว่าง (2566) ณัฐวัฒน์ แก้วแสนสินธุ์ (2564) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง หมายถึง ความสามารถของ ผู้บริหารตระหนักถึงสังคมและวัฒนธรรม มีความเมตตา มีความกรุณา มีวินัย มีคุณธรรมและมี จริยธรรมผู้บริหารมีภาวะผู้นำ ผู้บริหารมีความรู้ที่ทันสมัย

จากการศึกษาความหมายของภาวะผู้นำด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาผู้บริหารนำองค์กร ฝ่าฟันความไม่แน่นอนและการเปลี่ยนแปลงของการศึกษา สังคม เศรษฐกิจโดยใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรม สามารถบริหารความเสี่ยงท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ ปรับเปลี่ยน แผนการปฏิบัติงานตามความเหมาะสมและสถานการณ์ พัฒนาตนเองให้มีความรู้เท่าทันการ

เปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี มีความรู้ที่ทันสมัยและมีกลยุทธ์ในการสร้างโอกาสให้กับสถานศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์

4) ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมและความร่วมมือ

ผู้วิจัยจะสังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาของนักวิชาการ เพื่อยืนยันภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการสร้างการมีส่วนร่วมและความร่วมมือ ดังนี้

University of Cambridge Institute for Sustainability Leadership (2023) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำด้านการมีส่วนร่วมและความร่วมมือ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการสร้างความไว้วางใจในการทำงานร่วมกับบุคลากรในองค์กร ตลอดจนความสามารถในการสื่อสารหรือสร้างความร่วมมือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ณัฐวัฒน์ แก้วแสนสินธุ์ (2564) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำด้านการสร้างการมีส่วนร่วมและความร่วมมือ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการส่งเสริมและสร้างความร่วมมือที่ดีระหว่างบุคลากรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกสถานศึกษา เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา และชุมชนและสร้างความร่วมมือร่วมกัน

สุพัทธา รังคะวงษ์ (2565) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำด้านความร่วมมือ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนได้มีส่วนร่วมใน การร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ เพื่อประโยชน์สูงสุดขององค์กร และมีความเข้าใจความต้องการของสมาชิก รับฟังและเข้าใจผู้อื่นยอมรับการแสดงความคิดเห็นซึ่งภาวะผู้นำแบบร่วมมือช่วยสร้างความรู้สึกร่วมเป็นเจ้าของให้กับสมาชิกในองค์กรอันนำไปสู่ความรู้สึกร่วมกันผูกพันกับการปฏิบัติร่วมกัน และช่วยเพิ่มโอกาสให้เกิดผลสำเร็จที่สำคัญ ช่วยสร้างผู้นำใหม่ ช่วยเสริมพลังอำนาจให้คนในองค์กร และเป็นพื้นฐานการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ รวมถึงมีวิธีการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งของกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์

อรุณทัย นิลเนตร (2567) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำด้านการสร้างทีม ซึ่งผู้วิจัยสังเคราะห์ความหมายแล้วเห็นว่าตรงกับภาวะผู้นำด้านการสร้างการมีส่วนร่วมและความร่วมมือ หมายถึง ผู้บริหารให้ความสำคัญต่อแนวคิดของครูทุกคน ผู้บริหารมีการกำหนดเป้าหมายโดยมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายและผู้บริหารกระตุ้นให้ครูแสดงความคิดเห็นในการประชุม ผู้บริหารหลอมรวมแนวคิดของครูให้เป็นหนึ่งเดียว

จากการศึกษาความหมายของภาวะผู้นำด้านการสร้างการมีส่วนร่วมและความร่วมมือ สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำด้านการสร้างการมีส่วนร่วมและความร่วมมือ หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความไว้วางใจในการทำงานร่วมกับบุคลากรในสถานศึกษา ความสามารถในการสร้างความร่วมมือในการบริหารสถานศึกษากับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกสถานศึกษา เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา และชุมชน โดยอาศัยเทคโนโลยีหรือนวัตกรรม ส่งเสริมและสร้างความร่วมมือที่ดีระหว่างบุคลากรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกสถานศึกษา เปิดโอกาสให้บุคลากรสถานศึกษามีส่วนร่วมใน

การวางแผนปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์สูงสุดของสถานศึกษาและรับฟัง เข้าใจและยอมรับความเห็นของบุคลากรในสถานศึกษา

5) ด้านการสื่อสาร

ผู้วิจัยจะสังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ของนักวิชาการ เพื่อยืนยันภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการสื่อสาร ดังนี้

Ngayo Fotso (2021) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำด้านการสื่อสาร หมายถึง การที่ผู้บริหารให้ความสำคัญกับสื่อสารข้อมูลแนวทางการพัฒนาองค์กรและการจูงใจบุคลากรในการทำงาน และการสื่อสารกับบุคคลภายนอกเพื่อแสดงถึงผลการดำเนินการขององค์กรในการสร้างความน่าเชื่อถือ หรือผลการดำเนินงานขององค์กร

Day และคณะ (2023) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำด้านการสื่อสาร หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการสื่อสารเพื่อสร้างและรักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ณัฐวัฒน์ แก้วแสนสินธุ์ (2564) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำด้านการสื่อสาร หมายถึง การมีทักษะในการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ทั้งการถ่ายทอดข้อมูลและรับฟังความคิดเห็นจากบุคลากรและสร้างความร่วมมือร่วมกันระหว่างบุคลากรภายในองค์กร

สุพัตรา รังคะวงษ์ (2565) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำด้านการสื่อสาร หมายถึง การที่ผู้นำและสมาชิกทุกคนในทีมงานได้มีการพูดคุยสื่อสารแลกเปลี่ยนเรียนรู้แสดงทัศนคติ มีการกระตุ้นและจูงใจให้สมาชิกในทีม ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การสื่อความหมายด้วยการพูด เขียน สิ่งของที่ชัดเจนเข้าใจง่ายรวมถึงการใช้ภาษาในการสื่อสารได้อย่างเหมาะสมและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ทำให้สมาชิกปฏิบัติงานได้อย่างเต็มกำลังความสามารถ

อภิญา พลอาสาและจิราภรณ์ ผั่นสว่าง (2566) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำด้านการสื่อสาร หมายถึง ผู้บริหารสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพในสภาพแวดล้อมหรือบริบทที่ต่างกัน ประยุกต์ใช้สื่อตามกรอบแห่งคุณธรรมจริยธรรม ผู้บริหารสื่อสารการกำหนดจุดมุ่งหมายเฉพาะทั้งการรายงาน การสอน และการสร้างแรงจูงใจ

อรุณทัย นิลเนตร (2567) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำด้านการสื่อสาร หมายถึง ผู้บริหารรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยใช้วิจารณ์ญาณ ไตร่ตรองถึงความถูกต้อง น่าเชื่อถือ ผู้บริหารสามารถนำการประชุม นำเสนอ ในที่สาธารณะได้อย่างมีอาชีพ ผู้บริหารสามารถให้ข่าวสารที่ถูกต้อง

จากการศึกษาความหมายของภาวะผู้นำด้านการสื่อสารสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำด้านการสื่อสาร หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการที่ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการสื่อสารให้บุคลากรทราบแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เลือกใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมเพื่อสื่อสารให้บุคลากรปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ใช้ข้อมูลสารสนเทศที่หลากหลายอย่างมีวิจารณญาณและใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยในการตัดสินใจอย่างเหมาะสม อาศัยเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารข้อมูลกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอกองค์กร

จากผลการนิยามศัพท์ของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยสรุปนิยามเชิงปฏิบัติการและประเด็นคำถามของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ดังตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2. 2 องค์ประกอบ นิยามเชิงปฏิบัติการและประเด็นคำถามของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา

องค์ประกอบ	นิยามเชิงปฏิบัติการ	ประเด็นคำถาม
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์	ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนสามารถนำมาปฏิบัติงานในสถานศึกษาได้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษากำหนดเป้าหมายในการพัฒนาสถานศึกษาชัดเจน มีกระบวนการดำเนินงานและสามารถดำเนินงานไปตามทิศทางเดียวกันกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา มีการติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานตามวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา เปิดกว้างในการรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน เพื่อให้สถานศึกษาเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี	1. ผู้บริหารมีการกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนสามารถนำมาปฏิบัติงานในสถานศึกษาได้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา 2. ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาสถานศึกษาชัดเจน 3. ผู้บริหารมีกระบวนการดำเนินงานและสามารถดำเนินงานไปตามทิศทางเดียวกันกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา 4. ผู้บริหารมีการติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานตามวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา 5. ผู้บริหารเปิดกว้างในการรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน เพื่อให้สถานศึกษาเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

องค์ประกอบ	นิยามเชิงปฏิบัติการ	ประเด็นคำถาม
2. ด้านการบริหารกลยุทธเชิงนวัตกรรม	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดทิศทางและเป้าหมายในอนาคตที่ชัดเจนและใช้นวัตกรรมการบริหารงานวิชาการที่เหมาะสมในศตวรรษที่ 21 เรียนรู้และพัฒนาตนเองโดยนำนวัตกรรมมาใช้เพื่อบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 พัฒนาแนวคิด วิธีการใหม่ในการกระตุ้น ผลักดัน บุคลากรในสถานศึกษาในการปฏิบัติงาน กระตุ้น ผลักดัน บุคลากรในสถานศึกษาให้ร่วมกันปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย	1. มีการกำหนดทิศทางและเป้าหมายในอนาคตโดยใช้นวัตกรรมที่เหมาะสมในศตวรรษที่ 21 มาใช้ในการบริหารองค์กร 2. มีการเรียนรู้และพัฒนาตนเองโดยนำนวัตกรรมมาใช้เพื่อบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 3. มีการพัฒนาแนวคิด วิธีการใหม่ในการกระตุ้น ผลักดัน บุคลากรในสถานศึกษาในการปฏิบัติงาน 4. มีการกระตุ้น ผลักดัน บุคลากรในสถานศึกษาให้ร่วมกันปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย
3. ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง	ผู้บริหารสถานศึกษาฝ่าฟันความไม่แน่นอนและการเปลี่ยนแปลงของการศึกษา สังคม เศรษฐกิจ โดยใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมสามารถบริหารความเสี่ยงท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ ปรับเปลี่ยนแผนการปฏิบัติงานตามความเหมาะสมและสถานการณ์ พัฒนาตนเองให้มีความรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี มีความรู้ที่ทันสมัยและมีกลยุทธ์ในการสร้างโอกาส	1. ผู้บริหารนำองค์กรฝ่าฟันความไม่แน่นอนและการเปลี่ยนแปลงของการศึกษา สังคม เศรษฐกิจโดยใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรม 2. ผู้บริหารสามารถบริหารความเสี่ยงท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ 3. ผู้บริหารปรับเปลี่ยนแผนการปฏิบัติงานตามความเหมาะสมและสถานการณ์

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

องค์ประกอบ	นิยามเชิงปฏิบัติการ	ประเด็นคำถาม
	ให้กับสถานศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์	4. ผู้บริหารพัฒนาตนเองให้มีความรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี 5. ผู้บริหารมีความรู้ที่ทันสมัย 6. ผู้บริหารมีกลยุทธ์ในการสร้างโอกาสให้กับสถานศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์
4. ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมและความร่วมมือ	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความไว้วางใจในการทำงานร่วมกับบุคลากรในสถานศึกษา ความสามารถในการสร้างความร่วมมือในการบริหารสถานศึกษากับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกสถานศึกษา เช่น คณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชน โดยอาศัยเทคโนโลยีหรือนวัตกรรม ส่งเสริมและสร้างความร่วมมือที่ดีระหว่างบุคลากรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกสถานศึกษา เปิดโอกาสให้บุคลากรสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์สูงสุดของสถานศึกษาและรับฟังเข้าใจและยอมรับความเห็นของบุคลากรในสถานศึกษา	1. ผู้บริหารสร้างความไว้วางใจในการทำงานร่วมกับบุคลากรในสถานศึกษา 2. ผู้บริหารมีความสามารถในการสร้างความร่วมมือในการบริหารสถานศึกษากับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกสถานศึกษา เช่น คณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชน โดยอาศัยเทคโนโลยีหรือนวัตกรรม 3. ผู้บริหารส่งเสริมและสร้างความร่วมมือที่ดีระหว่างบุคลากรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกสถานศึกษา 4. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์สูงสุดของสถานศึกษา 5. ผู้บริหารรับฟัง เข้าใจและยอมรับความเห็นของบุคลากรในสถานศึกษา

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

องค์ประกอบ	นิยามเชิงปฏิบัติการ	ประเด็นคำถาม
5. ด้านการสื่อสาร	ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการสื่อสารให้บุคลากรทราบแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เลือกใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมเพื่อสื่อสารให้บุคลากรปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ใช้ข้อมูลสารสนเทศที่หลากหลายอย่างมีวิจารณญาณและใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยในการตัดสินใจอย่างเหมาะสม อาศัยเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารข้อมูลกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอกองค์กร	1.ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการสื่อสารให้บุคลากรทราบแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน 2. ผู้บริหารเลือกใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมเพื่อสื่อสารให้บุคลากรปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3. ผู้บริหารใช้ข้อมูลสารสนเทศที่หลากหลายอย่างมีวิจารณญาณและใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยในการตัดสินใจอย่างเหมาะสม 4. ผู้บริหารอาศัยเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารข้อมูลกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอกองค์กร

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะหลักของครู

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผู้วิจัยศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับสมรรถนะหลักของครูดังนี้

2.2.1 ความหมายของสมรรถนะหลักของครู

นักวิชาการและนักวิจัยได้ให้ความหมายของสมรรถนะหลักของครู ดังนี้

Department for Education (2021) ได้ให้ความหมายของสมรรถนะหลักของครู หมายถึงความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมหลัก ที่กำหนดโดยหลักฐานเชิงประจักษ์คุณภาพสูงจากงานวิจัย ซึ่งครูต้องได้รับการสนับสนุนให้ฝึกปฏิบัติ เพื่อสร้างรากฐานที่มั่นคงสำหรับการเป็นครูผู้เชี่ยวชาญและเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการปรับปรุงผลลัพธ์ของนักเรียน โดยเฉพาะกลุ่มที่ด้อยโอกาส

Darwis และ Indra (2023) ได้ให้ความหมายของสมรรถนะหลักของครู (Teacher Competencies) ในศตวรรษที่ 21 หมายถึง ความรู้ ทักษะ ค่านิยม และทัศนคติที่ซับซ้อนและบูรณาการ ที่ทำให้ครูสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความท้าทายในยุคปัจจุบัน

UNESCO (2024) ได้ให้ความหมายของสมรรถนะ หมายถึง ความรู้ ทักษะ ทัศนคติ ค่านิยม และความสามารถแบบบูรณาการที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ในบทบาทของครูผู้สอนอย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จ โดยเน้นย้ำถึงความสามารถในการนำองค์ประกอบเหล่านี้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานจริงเพื่อส่งผลต่อผลการเรียนรู้และความสำเร็จของนักเรียน

วินัย นาคำ (2560) ได้ให้ความหมายของสมรรถนะหลักของครู หมายถึง คุณลักษณะร่วมของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ทุกตำแหน่ง เพื่อหล่อหลอมค่านิยมและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ร่วมกัน

กิตติพงษ์ ต่างเกษิ (2565) ได้ให้ความหมายของสมรรถนะหลักของครู หมายถึง ความรู้ความสามารถทักษะหรือคุณลักษณะเฉพาะที่เหมาะสมในการปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบ ตลอดจนการมีผลงานที่โดดเด่นและปฏิบัติงานตำแหน่งนั้น ๆ ได้สูงกว่ามาตรฐาน เพื่อให้การขับเคลื่อนขององค์กรดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพประสบความสำเร็จตามเป้าหมายโดยเป็นคุณลักษณะเฉพาะสำหรับสายงานครู

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2567) ได้ให้ความหมายของสมรรถนะหลักของครู หมายถึง ทักษะ ความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมส่วนตนของครูในการปฏิบัติหน้าที่ครูได้อย่างยอดเยี่ยมที่สามารถช่วยให้ ผู้เรียนทุกคนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ได้อย่างสูงสุดตามศักยภาพของตน

จากการศึกษาความหมายของสมรรถนะหลักของครูข้างต้นสรุปได้ว่า สมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน หมายถึง ความรู้ ทักษะ ทัศนคติ ค่านิยม และความสามารถแบบบูรณาการที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ในบทบาทของครูผู้สอนอย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เพื่อให้การขับเคลื่อนขององค์กรดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพประสบความสำเร็จตามเป้าหมายคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมส่วนตนของครูในการปฏิบัติหน้าที่ครูได้อย่างยอดเยี่ยมที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ได้อย่างสูงสุดตามศักยภาพของตน

2.2.2 ความสำคัญของสมรรถนะหลักของครู

นักวิชาการและนักวิจัยได้ให้ความสำคัญของสมรรถนะหลักของครู ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2567) ได้ให้ความสำคัญของสมรรถนะหลักของครูไว้ว่ามาจากแนวคิดของ McClelland นักจิตวิทยาของมหาวิทยาลัย Harvard ที่อธิบายไว้ว่า “สมรรถนะเป็นคุณลักษณะของบุคคลเกี่ยวกับผล การปฏิบัติงาน ประกอบด้วย ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) ความสามารถ (Ability) และ คุณลักษณะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน (Other Characteristics) และเป็นคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่ทำให้บุคคลากรในองค์กรปฏิบัติงานได้ผลงานที่โดดเด่นกว่าคนอื่น ๆ ในสถานการณ์ที่หลากหลายซึ่งเกิดจากแรงผลักดันเบื้องต้น (Motives) อุปนิสัย (Traits) ภาพลักษณ์ภายใน (Self-image) และบทบาทที่แสดงออกต่อสังคม (Social role) ที่แตกต่างกันทำให้แสดงพฤติกรรมการทำงานที่ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการบริหารทรัพยากรบุคคลแนวใหม่ภาครัฐของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน โดยส่งเสริมสนับสนุนให้ส่วนราชการบริหารทรัพยากรบุคคลตามกรอบมาตรฐานความสำเร็จด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล (Standard for Success) เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อความสำเร็จของส่วนราชการการกำหนดกรอบการประเมินสมรรถนะครูสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อกำหนดความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะของครู ตามโครงการยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบโดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์สมรรถนะครู อันประกอบด้วย เจตคติ ค่านิยม ความรู้ ความสามารถ และทักษะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานตามภารกิจงานในสถานศึกษา จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการสังเคราะห์สามารถสรุปได้ว่า สมรรถนะครูสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย สมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงาน ดังนี้

1) สมรรถนะหลัก (Core Competency) ประกอบด้วย 5 สมรรถนะ คือ

- 1.1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน
- 1.2) การบริการที่ดี
- 1.3) การพัฒนาตนเอง AROI HOTPICK
- 1.4) การทำงานเป็นทีม
- 1.5) จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู

2) สมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency) ประกอบด้วย 6 สมรรถนะ คือ

- 2.1) การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้
- 2.2) การพัฒนาผู้เรียน

2.3) การบริหารจัดการชั้นเรียน

2.4) การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน

2.5) ภาวะผู้นำครู

2.6) การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้

พวงเพ็ญ อินทรประวัตินและณัฐกร ดวงพระเกษ (2565) ได้ให้ความสำคัญของสมรรถนะหลักของครูไว้ว่า คุณภาพของการศึกษาขึ้นอยู่กับคุณภาพของครู ครูควรรู้ว่า ตนเองจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจและมี ทักษะในด้านใดบ้างที่จะกลายเป็นครูที่มีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน และในเวลาเดียวกันการเตรียมครูที่สามารถสอนผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นหน้าที่หลักของสถาบันที่จัดการศึกษาให้กับครู ครูต้องพัฒนาตนเองและเป็นสมรรถนะที่สถาบันการจัดการศึกษาให้กับครูจะต้องใช้เป็นแกนในการพัฒนานักศึกษาครูเพื่อให้ครูกลายเป็นครูมืออาชีพ

จากการศึกษาความสำคัญของสมรรถนะหลักของครูข้างต้นสรุปได้ว่า คุณภาพของการศึกษาขึ้นอยู่กับคุณภาพของครู ซึ่งสมรรถนะเป็นคุณลักษณะของบุคคลเกี่ยวกับผล การปฏิบัติงาน ประกอบด้วย ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) ความสามารถ (Ability) และ คุณลักษณะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานการเตรียมครูที่สามารถสอนผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นหน้าที่หลักของสถาบันที่จัดการศึกษาให้กับครู ดังนั้นครูต้องพัฒนาตนเองและเป็นสมรรถนะที่สถาบันการจัดการศึกษาให้กับครูจะต้องใช้เป็นแกนในการพัฒนานักศึกษาครูเพื่อให้ครูกลายเป็นครูมืออาชีพ

2.2.3 องค์ประกอบของสมรรถนะหลักของครู

ผู้วิจัยได้ศึกษา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อศึกษาค้นคว้าองค์ประกอบของสมรรถนะหลักของครู ซึ่งมีผู้นำเสนอเกี่ยวกับองค์ประกอบของสมรรถนะหลักของครูไว้ดังนี้

Ibrahim และคณะ (2022) ได้ศึกษาองค์ประกอบของสมรรถนะหลักของครูไว้ดังนี้

1. จริยธรรมส่วนบุคคล คือ คุณสมบัตินภายในตัวครู ที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ ค่านิยม จริยธรรม วินัย และแรงจูงใจในการทำงานรวมถึงความยืดหยุ่น ความคิดริเริ่มและแรงจูงใจซึ่งเป็นคุณสมบัตินส่วนบุคคลที่จำเป็นสำหรับครูในศตวรรษที่ 21

2. การพัฒนาตนเอง คือ ความสามารถในการพัฒนาตนเองในการวางแผน การดำเนินการและการประเมินการสอน โดยรวมถึงการจัดการเรียนรู้ การประยุกต์ใช้กลยุทธ์การสอนที่หลากหลาย และการบูรณาการความรู้และทักษะผ่านการปฏิบัติสะท้อนคิดเพื่อให้สอดคล้องกับแนวคิดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

3. การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน คือ ความรู้และทักษะที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชาและความสามารถในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อปรับปรุงคุณภาพการสอนให้เป็นที่ไปตามมาตรฐานวิชาชีพ

4. เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร คือ ความสามารถในการใช้เครื่องมือและระบบเทคโนโลยีล่าสุด ในกระบวนการสอนและการเรียนรู้ การจัดการข้อมูลและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียน

5. การให้บริการที่ดี คือ ความสามารถของครูในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการบริการ และการพัฒนาองค์กรของโรงเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทของการเป็นโรงเรียนแห่งการเปลี่ยนแปลง

Han และคณะ (2023) ได้ศึกษาองค์ประกอบของสมรรถนะหลักของครูไว้ดังนี้

1. ด้านจริยธรรม คือ ความสามารถในการรักษาทิศทางทางการเมืองที่ถูกต้อง ปฏิบัติตามหลักจริยธรรมวิชาชีพครู มีความรักชาติ และมีความรับผิดชอบต่อการสอนในฐานะการเป็นแบบอย่างที่ดี

2. ด้านการให้บริการการสอนที่ดี คือ ความสามารถในการนำความรู้ ทักษะและเจตคติที่จำเป็นมาประยุกต์ใช้ในการให้บริการ โดยเกี่ยวกับการสอน รวมถึงความรู้ในเนื้อหาวิชา การวางแผนการสอน การจัดการชั้นเรียนและการประเมินผล

3. แรงจูงใจในการบรรลุผลสำเร็จในการทำงาน คือ ความปรารถนาที่จะทำผลงานให้ดีขึ้นและบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ รวมถึงการกำหนดเป้าหมายที่มีความท้าทายแต่สามารถทำได้

4. ด้านความร่วมมือระหว่างบุคคล คือ ความสามารถในการสื่อสารและทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงาน ผู้บริหารและผู้ปกครองได้อย่างมีประสิทธิภาพ การสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตร และการแก้ปัญหาความขัดแย้งเชิงบวก

5. ด้านการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง คือ ความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ การปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลง การทบทวนและสะท้อนผลการปฏิบัติงานของตนเอง (Self-reflection) เพื่อหาแนวทางปรับปรุงและยกระดับคุณภาพการสอน

Bautista และ Nucum (2025) ได้ศึกษาองค์ประกอบของสมรรถนะหลักไว้ดังนี้

1. การจัดการตนเอง คือ ความสามารถในการจัดการเวลา ทรัพยากรและภาระงานของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ การมีวินัยในตนเอง และการแสดงความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจ และการกระทำของตน

2. ความเป็นมืออาชีพและจริยธรรม คือ การแสดงความประพฤติที่เหมาะสมในสถานที่ทำงาน การรักษาจริยธรรม คุณค่าและหลักการขององค์กร รวมถึงความรับผิดชอบและความน่าเชื่อถือในการปฏิบัติหน้าที่

3. การมุ่งผลสัมฤทธิ์ คือ การกำหนดเป้าหมายที่มีความท้าทายแต่สามารถทำได้ การทบทวนความก้าวหน้าอย่างสม่ำเสมอและการยินดีกับความสำเร็จซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับการมุ่งผลสัมฤทธิ์

4. การทำงานเป็นทีม คือ ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ สร้างสัมพันธภาพที่ดีและมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกันของหน่วยงานหรือองค์กร

5. การมุ่งเน้นบริการ คือ ความต้องการที่จะให้ความช่วยเหลือและบริการที่เป็นเลิศแก่ผู้รับบริการ โดยคำนึงถึงความต้องการของพวกเขาเป็นหลัก

6. การสื่อสาร คือ ความสามารถในการถ่ายทอดความคิด ข้อมูลและข้อความต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจน ถูกต้องและเหมาะสมกับผู้รับสาร ทั้งในการพูดและในการเขียน

วินัย นาคำ (2560) ได้ศึกษาองค์ประกอบของสมรรถนะหลักของครูไว้ดังนี้

1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับวิชาชีพครู โดยมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีการวางแผน กำหนดเป้าหมาย ติดตาม ประเมินผล การปฏิบัติงานและปรับปรุงพัฒนาประสิทธิภาพและผลงานอย่างต่อเนื่อง

2) การบริการที่ดี หมายถึง ความตั้งใจและความพยายามของตนเองในการให้บริการ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ ผู้ร่วมงาน ตลอดจนบุคคลากรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ด้วยความตั้งใจและเต็มใจในการให้บริการ รวมถึงการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพ อย่างต่อเนื่องเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ

3) การพัฒนาตนเอง หมายถึง การพัฒนาศักยภาพ ความรู้ความสามารถของตนในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย ด้วยการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งรู้จักปรับปรุง ประยุกต์ใช้ความรู้เชิงวิชาการและเทคโนโลยีต่าง ๆ เข้ากับการปฏิบัติงาน ให้เกิดผลสัมฤทธิ์

4) การทำงานเป็นทีม หมายถึง การสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ ให้ความร่วมมือช่วยเหลือ สนับสนุนเสริมแรงให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงาน การปรับตัวเข้ากับผู้อื่นหรือทีมงาน แสดงบทบาทการเป็นผู้นำหรือผู้ตามได้อย่างเหมาะสมในการทำงานร่วมกับผู้อื่นเพื่อสร้างและดำรงสัมพันธภาพของสมาชิก ตลอดจนการให้ความช่วยเหลือสนับสนุนเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

5) จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู หมายถึง การครองตน การประพฤติ ปฏิบัติตนให้เหมาะสม ถูกต้องตามหลักคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนและสังคม สร้างความศรัทธาในวิชาชีพครูและเพื่อธำรงรักษาศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2567) ได้ศึกษาองค์ประกอบของ
สมรรถนะหลักของครูไว้ดังนี้

1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ คือ

1.1) ความสามารถในการวางแผน การกำหนดเป้าหมาย การวิเคราะห์
สังเคราะห์ภารกิจงาน

1.1.1) วิเคราะห์ภารกิจงานเพื่อวางแผนการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ 2

1.1.2) กำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติงานทุกภาคเรียน

1.1.3) กำหนดแผนการปฏิบัติงานและการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นขั้นตอน

1.2) ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ ให้มีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์

1.2.1) ใฝ่เรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้

1.2.2) ริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้

1.2.3) แสวงหาความรู้ที่เกี่ยวกับวิชาชีพใหม่ ๆ เพื่อการพัฒนาตนเอง

1.3) ความสามารถในการติดตามประเมิน ผลการปฏิบัติงาน

1.3.1) ประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเอง

1.4) ความสามารถในการพัฒนา การปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง
เพื่อให้งานประสบความสำเร็จ

1.4.1) ใช้ผลการประเมินการปฏิบัติงานมาปรับปรุง/พัฒนาการทำงานให้ดีขึ้น

ยิ่งขึ้น

1.4.2) พัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง

และ ชุมชน

2) การบริการที่ดี

2.1) ความตั้งใจและเต็มใจใน การให้บริการ

2.1.1) ทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ส่วนรวมเมื่อมีโอกาส

2.1.2) เต็มใจ ภาคภูมิใจและมีความสุขในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ

2.2) การปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพ

2.2.1) ศึกษาความต้องการของผู้รับบริการและนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุง

2.2.1) ปรับปรุงและพัฒนาระบบการให้บริการให้มีประสิทธิภาพ

3) การพัฒนาตนเอง

3.1) การศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ติดตาม องค์กรความรู้ใหม่ ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ

3.1.1) ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ มุ่งมั่นและแสวงหาโอกาสพัฒนาตนเองด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การเข้าร่วมประชุม/สัมมนาการศึกษาดูงาน การค้นคว้า ด้วยตน

3.2) การสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมใน การพัฒนาองค์กรและวิชาชีพ

3.2.1) รวบรวม สังเคราะห์ข้อมูล ความรู้ จัดเป็นหมวดหมู่และปรับปรุงให้ทันสมัย

3.2.2) สร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ องค์กรและวิชาชีพ

3.3) การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสร้างเครือข่าย

3.3.1) แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นเพื่อพัฒนาตนเองและพัฒนางาน
3.3.2) ให้คำปรึกษา แนะนำ นิเทศ และถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ทางวิชาชีพแก่ผู้อื่น

3.3.3) มีการขยายผลโดยสร้างเครือข่ายการเรียนรู้

4) การทำงานเป็นทีม

4.1) การให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือและ สนับสนุนเพื่อนร่วมงาน
4.1.1) สร้างสัมพันธภาพที่ดีในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
4.1.2) ทำงานร่วมกับผู้อื่นตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
4.1.3) ช่วยเหลือ สนับสนุน เพื่อนร่วมงานเพื่อสู่เป้าหมายความสำเร็จร่วมกัน
4.2) การเสริมแรงให้กำลังใจเพื่อนร่วมงาน ให้เกียรติ ยกย่องชมเชย ให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงานในโอกาสที่เหมาะสม

4.3) การปรับตัวเข้ากับกลุ่มคนหรือ สถานการณ์ที่หลากหลาย

4.3.1) มีทักษะในการทำงานร่วมกับบุคคล/กลุ่มบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้ง ภายในและภายนอกสถานศึกษาและในสถานการณ์ต่าง ๆ

4.4) การแสดงบทบาทผู้นำหรือผู้ตาม

4.4.1) แสดงบทบาทผู้นำหรือผู้ตามในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสมตาม โอกาส

4.5) การเข้าไปมีส่วนร่วมร่วมกับผู้อื่นใน การพัฒนาการจัดการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

4.5.1) แลกเปลี่ยน/รับฟังความคิดเห็นและประสบการณ์ภายในทีมงาน

4.5.2) แลกเปลี่ยนเรียนรู้/รับฟังความคิดเห็นและประสบการณ์ระหว่าง
เครือข่ายและทีมงาน

4.5.3) ร่วมกับเพื่อนร่วมงานในการสร้างวัฒนธรรมการทำงานเป็นทีมให้
เกิดขึ้นในสถานศึกษา

5) จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู

5.1) ความรักและศรัทธา ในวิชาชีพ

5.1.1) สนับสนุนและเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาจรรยาบรรณวิชาชีพ

5.1.2) เสียสละ อุทิศตนเพื่อประโยชน์ต่อวิชาชีพและเป็นสมาชิกที่ดีของ
องค์กรวิชาชีพ

5.1.3) ยกย่อง ชื่นชมบุคคลที่ประสบความสำเร็จในวิชาชีพ

5.1.4) ยึดมั่นในอุดมการณ์ของวิชาชีพ ปกป้องเกียรติและศักดิ์ศรีของวิชาชีพ

5.2) มีวินัย และความรับผิดชอบในวิชาชีพ

5.2.1) ซื่อสัตย์ต่อตนเอง ตรงต่อเวลา วางแผนการใช้จ่าย และใช้ทรัพยากร
อย่างประหยัด

5.2.2) ปฏิบัติตนตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและวัฒนธรรมที่ดีขององค์กร

5.2.3) ปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่และมุ่งมั่นพัฒนาการประกอบวิชาชีพให้
ก้าวหน้า

5.2.4) ยอมรับผลอันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง และหาแนว
ทางแก้ไขปัญหา อุปสรรค

5.3) การดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม

5.3.1) ปฏิบัติตน/ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้
เหมาะสมกับสถานะของตน

5.3.2) รักษาสิทธิประโยชน์ของตนเอง และไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น

5.3.3) เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือและไม่เบียดเบียนผู้อื่น

5.4) การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

5.4.1) ปฏิบัติตนได้เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่และสถานการณ์

5.4.2) มีความเป็นกัลยาณมิตรต่อผู้เรียน เพื่อนร่วมงานและผู้รับบริการ

5.4.3) ปฏิบัติตนตามหลักการครองตน ครองคน ครองงานเพื่อให้การ
ปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จ

5.4.4) เป็นแบบอย่างที่ดีในการส่งเสริมผู้อื่นให้ปฏิบัติตนตามหลักจริยธรรม
จรรยาบรรณวิชาชีพครูและพัฒนาจนเป็นที่ยอมรับ

ภาณุวัฒน์ สังฆมณีและยุทธศาสตร์ กงเพชร (2567) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของสมรรถนะหลักของครูไว้ดังนี้

- 1) ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน
- 2) ด้านการบริการที่ดี
- 3) ด้านการพัฒนาตนเอง
- 4) ด้านการทำงานเป็นทีม
- 5) ด้านจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู

ฐาปวี หนองหารพิทักษ์และคณะ (2565) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของสมรรถนะหลักของครูไว้ดังนี้

- 1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน
- 2) การบริการที่ดี
- 3) การพัฒนาตนเอง
- 4) การทำงานเป็นทีม
- 5) จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู

พระครูวินัยธรวรวิเดชาธมโมและคณะ (2568) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของสมรรถนะหลักของครูไว้ดังนี้

1) ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Achievement Orientation) คือ ความมุ่งมั่นและตั้งใจปฏิบัติหน้าที่การงานให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ด้วยความรับผิดชอบสูง ขยัน อดทน ไม่ย่อท้อ ต่ออุปสรรคและพยายามปรับปรุงพัฒนาระดับผลการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่อง

2) ด้านการบริการที่ดี (Service Mind) คือ ความตั้งใจและความสามารถในการให้บริการแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง (เช่น ผู้เรียน ผู้ปกครอง เพื่อนร่วมงาน และหน่วยงานอื่น ๆ) ได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง เป็นธรรม และเป็นมิตร เพื่อสร้างความพึงพอใจและตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการได้อย่างดีที่สุด

3) ด้านการพัฒนาตนเอง (Self-Development) คือ ความสนใจใฝ่รู้และมุ่งมั่นพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอในด้านความรู้ ทักษะ และความสามารถที่จำเป็นและเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในฐานะครู เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวิชาชีพ

4) ด้านการทำงานเป็นทีม (Teamwork) คือ ความสามารถในการสร้างและรักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน ผู้บริหารและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ให้ความร่วมมือ สนับสนุน รวมถึงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของทีมงานและร่วมกันบรรลุเป้าหมายขององค์กร

5) ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู (Ethics and Professional Ethics) คือ การประพฤติปฏิบัติตนถูกต้องตามหลักคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพครูและระเบียบวินัยโดยเคร่งครัด รวมถึงการเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนและสังคม เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือและความศรัทธาในวิชาชีพครู

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน ของนักวิชาการดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์เพื่อให้ได้ข้อสรุปเป็นตัวแปรสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน ดังแสดงในตารางที่ 2.3

ตารางที่ 2.3 ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน

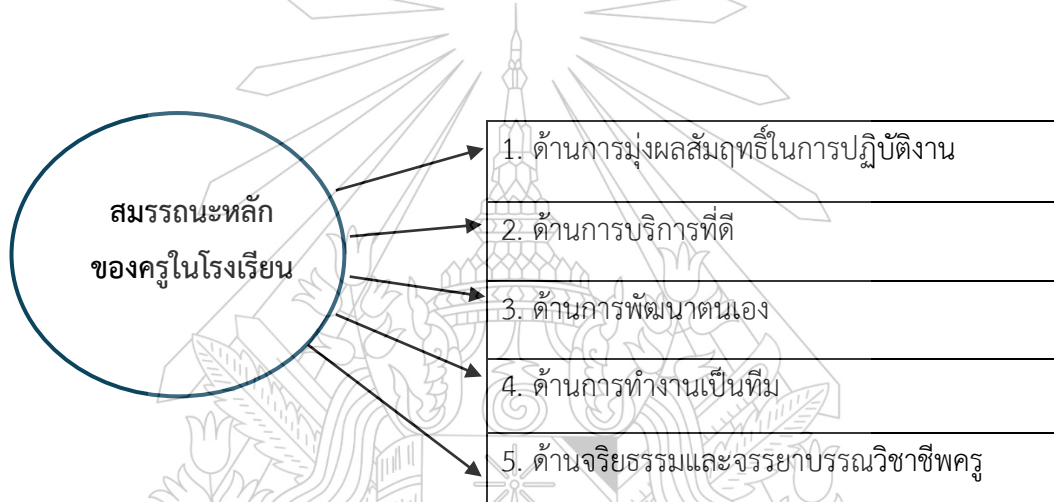
แหล่งข้อมูล	องค์ประกอบของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน								ความถี่	ร้อยละ
	Bautista และ Nucum (2025)	Bautista และ Nucum (2025)	Ibrahim และคณะ (2022)	วินัย นาคำ (2560)	ฐาปวิ หนองหงษ์พิทักษ์และคณะ (2565)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2567)	ภานุวัฒน์ สังฆะมณีและยุทธศาสตร์ กงเพชร(2567)	พระครูวินัยธร วรวิทย์ เตชะมโนะและคณะ(2568)		
1. การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	8	100.00
2. การบริการที่ดี	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	8	100.00
3. การพัฒนาตนเอง	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	8	100.00
4. การทำงานเป็นทีม		✓		✓	✓	✓	✓	✓	6	75.00
5. จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	8	100.00

จากตารางที่ 2.3 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์องค์ประกอบของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนของนักวิชาการตามบริบทของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์จากแนวคิดของ Ibrahim และคณะ (2022) Han และคณะ (2023) Bautista และ Nucum (2025) วินัย นาคำ (2560) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2567) ภานุวัฒน์ สังฆะมณี

และยุทธศาสตร์ กงเพชร (2567) และฐานปวี หนองหารพิทักษ์และคณะ (2565) และพระครูวินัยธรรม วุฒิเดชธมโมและคณะ (2568) ซึ่งทุกองค์ประกอบมีค่าร้อยละตั้งแต่ 50.00 ขึ้นไป ผู้วิจัยจึงแบ่ง องค์ประกอบของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนได้ 5 องค์ประกอบ คือ

- 1) ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน
- 2) ด้านการบริการที่ดี
- 3) ด้านการพัฒนาตนเอง
- 4) ด้านการทำงานเป็นทีม
- 5) ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู

จากผลการสังเคราะห์ขององค์ประกอบของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนกำหนดเป็น โมเดลขององค์ประกอบของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน ดังภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 องค์ประกอบของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน

2.2.4 องค์ประกอบ นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้สมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผู้วิจัยจะสังเคราะห์องค์ประกอบนิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้สมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน ดังนี้

1) ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน

ผู้วิจัยจะสังเคราะห์องค์ประกอบของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนของนักวิชาการ เพื่อนิยามสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ดังนี้

Ibrahim และคณะ (2022) ได้ให้ความหมายของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน ด้าน การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน หมายถึง ความรู้และทักษะที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชาและ

ความสามารถในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อปรับปรุงคุณภาพการสอนให้เป็นที่ไปตามมาตรฐานวิชาชีพ

Han และคณะ (2023) ได้ให้ความหมายของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน หมายถึง ความปรารถนาที่จะทำผลงานให้ดีขึ้นและบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ รวมถึงการกำหนดเป้าหมายที่มีความท้าทายแต่สามารถทำได้

Bautista และ Nucum (2025) ได้ให้ความหมายของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน หมายถึง การกำหนดเป้าหมายที่มีความท้าทายแต่สามารถทำได้ การทบทวนความก้าวหน้าอย่างสม่ำเสมอและการยินดีกับความสำเร็จซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับการมุ่งผลสัมฤทธิ์

วินัย นาคำ (2560) ได้ให้ความหมายของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติงานประสิทธิภาพ เหมาะสมกับวิชาชีพครู โดยมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพ ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีการวางแผน กำหนดเป้าหมาย ติดตาม ประเมินผล การปฏิบัติงานและปรับปรุงพัฒนาประสิทธิภาพและผลงานอย่างต่อเนื่อง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2567) ได้ให้ความหมายของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน หมายถึง ความสามารถในการวางแผน การกำหนดเป้าหมาย การวิเคราะห์ สังเคราะห์ภารกิจงาน ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ให้มีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ ความสามารถในการติดตามประเมิน ผลการปฏิบัติงาน ความสามารถในการพัฒนา การปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องเพื่อให้งานประสบความสำเร็จ

พระครูวินัยธรวรวิเทศธมโมและคณะ(2568) ได้ให้ความหมายของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน หมายถึง ความมุ่งมั่นและตั้งใจปฏิบัติหน้าที่การงานให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ด้วยความรับผิดชอบสูง ขยัน อดทน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค และพยายามปรับปรุงพัฒนาระดับผลการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่อง

จากการศึกษาความหมายของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน สรุปได้ว่า สมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน หมายถึง ความสามารถแบบบูรณาการที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ในบทบาทของครูผู้สอนเกี่ยวกับการมีความรู้ด้านเนื้อหาวิชาและความสามารถในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อปรับปรุงคุณภาพการสอนให้เป็นที่ไปตามมาตรฐานวิชาชีพ มีความปรารถนาที่จะทำผลงานให้ดีขึ้นและบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ มีการกำหนดเป้าหมายที่มีความท้าทายแต่สามารถทำได้ มีการวางแผน การกำหนดเป้าหมาย

การวิเคราะห์ สังเคราะห์ภารกิจงานและมีความรับผิดชอบสูง ขยัน อดทน ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค

2) ด้านการบริการที่ดี

ผู้วิจัยจะสังเคราะห์องค์ประกอบของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน ของนักวิชาการ เพื่อยามสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน ด้านการบริการที่ดี ดังนี้

Ibrahim และคณะ (2022) ได้ให้ความหมายของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน ด้านการบริการที่ดี หมายถึง ความสามารถของครูในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการบริการและการพัฒนาองค์กรของโรงเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทของการเป็นโรงเรียนแห่งการเปลี่ยนแปลง

Han และคณะ (2023) ได้ให้ความหมายของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนด้านการบริการที่ดี หมายถึง ความสามารถในการนำความรู้ ทักษะ และเจตคติที่จำเป็นมาประยุกต์ใช้ในการสอน รวมถึงความรู้ในเนื้อหาวิชา การวางแผนการสอน การจัดการชั้นเรียนและการประเมินผล

Bautista และ Nucum (2025) ได้ให้ความหมายของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนด้านการบริการที่ดี หมายถึง ความสามารถในการนำความรู้ ทักษะและเจตคติที่จำเป็นมาประยุกต์ใช้ในการให้บริการโดยเกี่ยวกับการสอน รวมถึงความรู้ในเนื้อหาวิชา การวางแผนการสอน การจัดการชั้นเรียนและการประเมินผล

วินัย นาคำ (2560) ได้ให้ความหมายของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนด้านการบริการที่ดี หมายถึง ความตั้งใจและความพยายามของตนเองในการให้บริการ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ ผู้ร่วมงาน ตลอดจนบุคคลากรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ด้วยความตั้งใจและเต็มใจในการให้บริการ รวมถึงการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพ อย่างต่อเนื่องเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2567) ได้ให้ความหมายของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนด้านการบริการที่ดี หมายถึง ความตั้งใจและเต็มใจในการให้บริการ การปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพ

พระครูวินัยธรวรวิเตจธมโมและคณะ (2568) ได้ให้ความหมายของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนด้านการบริการที่ดี หมายถึง ความตั้งใจและความสามารถในการให้บริการแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง (เช่น ผู้เรียน ผู้ปกครอง เพื่อนร่วมงาน และหน่วยงานอื่น ๆ) ได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง เป็นธรรม และเป็นมิตร เพื่อสร้างความพึงพอใจและตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการได้อย่างดีที่สุด

จากการศึกษาความหมายของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนด้านการบริการที่ดีสรุปได้ว่า สมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนด้านการบริการที่ดี หมายถึง ความสามารถแบบบูรณาการที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ในบทบาทของครูผู้สอนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการบริการและ

การพัฒนาองค์กรของโรงเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมาย ความตั้งใจและความพยายามของตนเองในการให้บริการ การปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพ การบริการอย่างรวดเร็ว ถูกต้อง เป็นธรรม และเป็นมิตรเพื่อสร้างความพึงพอใจและตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการได้อย่างดีที่สุด

3) ด้านการพัฒนาตนเอง

ผู้วิจัยจะสังเคราะห์องค์ประกอบของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน ของนักวิชาการ เพื่อยามสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน ด้านการพัฒนาตนเอง ดังนี้

Ibrahim และคณะ (2022) ได้ให้ความหมายของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน ด้านการพัฒนาตนเอง หมายถึง ความสามารถในการพัฒนาตนเองในการวางแผน การดำเนินการและการประเมินการสอน โดยรวมถึงการจัดการเรียนรู้ การประยุกต์ใช้กลยุทธ์การสอนที่หลากหลายและการบูรณาการความรู้และทักษะผ่านการปฏิบัติสะท้อนคิดเพื่อให้สอดคล้องกับแนวคิดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

Han และคณะ (2023) ได้ให้ความหมายของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนด้านการพัฒนาตนเอง หมายถึง ความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ การปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลง การทบทวนและสะท้อนผลการปฏิบัติงานของตนเอง (Self-reflection) เพื่อหาแนวทางปรับปรุงและยกระดับคุณภาพการสอน

Bautista และ Nucum (2025) ได้ให้ความหมายของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนด้านการพัฒนาตนเอง หมายถึง ความสามารถในการจัดการเวลา ทรัพยากร และภาระงานของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ การมีวินัยในตนเอง และการแสดงความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจและการกระทำของตน

วินัย นาคำ (2560) ได้ให้ความหมายของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนด้านการพัฒนาตนเอง หมายถึง การพัฒนาศักยภาพ ความรู้ความสามารถของตน ในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย ด้วยการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งรู้จักปรับปรุงประยุกต์ใช้ความรู้เชิงวิชาการและเทคโนโลยีต่าง ๆ เข้ากับการปฏิบัติงาน ให้เกิดผล สมฤทธิ์

พวงเพ็ญ อินทรประวัติและณัฐกร ดวงพระเกษ (2565) ได้ให้ความหมายของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนด้านการพัฒนาตนเอง หมายถึง ครูที่ เป็นผู้สร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียนจะสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจในการเรียนได้มาก ครู บางคนสามารถ กระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถประสบผลสำเร็จในสิ่งที่ผู้เรียนเองก็คาดไม่ถึงว่าตนเองจะทำได้ ครู เหล่านี้คือ ครูผู้มีสมรรถนะในด้านทักษะชีวิตต่าง ๆ ที่สามารถช่วยเกื้อหนุนผู้เรียนให้เรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น ตัวอย่างของทักษะชีวิตที่จำเป็นของครูผู้ประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2567) ได้ให้ความหมายของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนด้านการพัฒนาตนเอง หมายถึง การศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ติดตามองค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ การสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมใน การพัฒนาองค์กร และวิชาชีพและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสร้างเครือข่าย

จากการศึกษาความหมายของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนด้านการพัฒนาตนเอง สรุปได้ว่า สมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนด้านการพัฒนาตนเอง หมายถึง ความสามารถแบบบูรณาการที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ในบทบาทของครูผู้สอนเกี่ยวกับความสามารถในพัฒนาตนเองในการวางแผนการดำเนินการ และการประเมินการสอน พัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ การปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลง การทบทวนและสะท้อนผลการปฏิบัติงานของตนเอง มีวินัยในตนเองและการแสดงความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจและการกระทำของตน

4) ด้านการทำงานเป็นทีม

ผู้วิจัยจะสังเคราะห์องค์ประกอบของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน ของนักวิชาการ เพื่อยามสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน ด้านการทำงานเป็นทีม ดังนี้

Han และคณะ (2023) ได้ให้ความหมายของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนด้านการทำงานเป็นทีม หมายถึง ความสามารถในการสื่อสารและทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงาน ผู้บริหาร และผู้ปกครองได้อย่างมีประสิทธิภาพ การสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตรและการแก้ปัญหาความขัดแย้งเชิงบวก

Bautista และ Nucum (2025) ได้ให้ความหมายของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนด้านการทำงานเป็นทีม หมายถึง ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ สร้างสัมพันธภาพที่ดี และมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกันของหน่วยงานหรือองค์กร

วินัย นาคำ (2560) ได้ให้ความหมายของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนด้านการทำงานเป็นทีม หมายถึง การสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ ให้ความร่วมมือช่วยเหลือ สนับสนุน เสริมแรงให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงาน การปรับตัวเข้ากับผู้อื่นหรือทีมงาน แสดงบทบาทการเป็นผู้นำ หรือผู้ตามได้อย่างเหมาะสมในการทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อสร้างและ ดำรงสัมพันธภาพของสมาชิก ตลอดจนการให้ความช่วยเหลือสนับสนุนเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษา ให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2567) ได้ให้ความหมายของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนด้านการทำงานเป็นทีม หมายถึง การให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อนร่วมงาน การเสริมแรงให้กำลังใจเพื่อนร่วมงาน ให้เกียรติ ยกย่องชมเชย ให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงานในโอกาสที่เหมาะสม การปรับตัวเข้ากับกลุ่มคนหรือ สถานการณ์ที่หลากหลาย การแสดงบทบาทผู้นำหรือผู้ตามและการเข้าไปมีส่วนร่วมกับผู้อื่นใน การพัฒนาการจัดการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

พระครูวินัยธรวรวิเทศมโณและคณะ(2568) ได้ให้ความหมายของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนด้านการทำงานเป็นทีม หมายถึง ความสามารถในการสร้างและรักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน ผู้บริหาร และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ให้ความร่วมมือ สนับสนุน รวมถึงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของทีมงานและร่วมกันบรรลุเป้าหมายขององค์กร

จากการศึกษาความหมายของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนด้านการทำงานเป็นทีม สรุปได้ว่า สมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนด้านการทำงานเป็นทีม หมายถึง ความสามารถแบบบูรณาการที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ในบทบาทของครูผู้สอนเกี่ยวกับการสื่อสารและทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงาน ผู้บริหาร และผู้ปกครองได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีส่วนร่วมอย่างแข็งขันเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกันของสถานศึกษา มีการปรับตัวเข้ากับผู้อื่นหรือทีมงาน ให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อนร่วมงาน มีการเสริมแรงให้กำลังใจเพื่อนร่วมงาน ให้เกียรติ ยกย่องชมเชย ให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงานในโอกาสที่เหมาะสม และมีการสร้างและรักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน ผู้บริหาร และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

5) ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู

ผู้วิจัยจะสังเคราะห์องค์ประกอบของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน ของนักวิชาการเพื่อนิยามสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู ดังนี้

Ibrahim และคณะ (2022) ได้ให้ความหมายของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู หมายถึง คุณสมบัติภายในตัวครู ที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ ค่านิยม จริยธรรม วินัย และแรงจูงใจในการทำงานรวมถึงความยืดหยุ่น ความคิดริเริ่มและแรงจูงใจซึ่งเป็นคุณสมบัติส่วนบุคคลที่จำเป็นสำหรับครูในศตวรรษที่ 21

Han และคณะ (2023) ได้ให้ความหมายของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู หมายถึง ความสามารถในการรักษาทิศทางทางการเมืองที่ถูกต้อง ปฏิบัติตามหลักจริยธรรมวิชาชีพครู มีความรักชาติและมีความรับผิดชอบต่อการสอนในฐานะการเป็นแบบอย่างที่ดี

Bautista และ Nucum (2025) ได้ให้ความหมายของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู หมายถึง การแสดงคุณสมบัติที่เหมาะสมในสถานที่ทำงาน การรักษาจริยธรรม คุณค่าและหลักการขององค์กร รวมถึงความรับผิดชอบและความสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่

วินัย นาคำ (2560) ได้ให้ความหมายของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู หมายถึง การครองตน การประพฤติ ปฏิบัติตนให้เหมาะสมถูกต้องตามหลักคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนและสังคม สร้างความศรัทธาในวิชาชีพครูและเพื่อธำรงรักษาคำดีศรีแห่งวิชาชีพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2567) ได้ให้ความหมายของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู หมายถึง ความรักและศรัทธา ในวิชาชีพ มีวินัย และความรับผิดชอบในวิชาชีพ มีการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม มีการประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

พระครูวินัยธรวรวัฒน์และคณะ(2568) ได้ให้ความหมายของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนถูกต้องตามหลักคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพครู และระเบียบวินัยโดยเคร่งครัด รวมถึงการเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนและสังคม เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือและความศรัทธาในวิชาชีพครู

จากการศึกษาความหมายของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนด้านการทำงานเป็นทีมสรุปได้ว่า สมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนด้านการทำงานเป็นทีม หมายถึง ความสามารถแบบบูรณาการที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ในบทบาทของครูผู้สอนเกี่ยวกับความรักและศรัทธา ในวิชาชีพ มีวินัยและความรับผิดชอบในวิชาชีพ มีการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม มีการประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนและสังคม การสร้างความศรัทธาในวิชาชีพครูและเพื่อธำรงรักษาคำดีศรีแห่งวิชาชีพ การสร้างความน่าเชื่อถือและความศรัทธาในวิชาชีพครู

จากผลการนิยามศัพท์ของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน ผู้วิจัยสรุปนิยามเชิงปฏิบัติการและประเด็นคำถามของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ดังตารางที่ 2.4

ตารางที่ 2.4 องค์ประกอบ นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน

องค์ประกอบ	นิยามเชิงปฏิบัติการ	ประเด็นคำถาม
1. ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน	ความสามารถแบบบูรณาการที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ในบทบาทของครูผู้สอนเกี่ยวกับการมีความรู้ด้านเนื้อหาวิชาและความสามารถในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อปรับปรุงคุณภาพการสอนให้เป็นที่พอใจตามมาตรฐานวิชาชีพ มีความ	1. ครูผู้สอนมีความรู้ด้านเนื้อหาวิชาและความสามารถในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อปรับปรุงคุณภาพการสอนให้เป็นที่พอใจตามมาตรฐานวิชาชีพ 2. ครูผู้สอนมีความปรารถนาที่จะทำผลงานให้ดีขึ้นและบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

ตารางที่ 2.4 (ต่อ)

องค์ประกอบ	นิยามเชิงปฏิบัติการ	ประเด็นคำถาม
	ปรารถนาที่จะทำผลงานให้ดีขึ้น และบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ มีการกำหนดเป้าหมายที่มีความท้าทาย แต่สามารถทำได้ มีการวางแผน การกำหนดเป้าหมาย วิเคราะห์ สังเคราะห์ภารกิจงานและมีความรับผิดชอบสูง ขยัน อดทน ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค	3. ครูผู้สอนมีการกำหนดเป้าหมายที่มีความท้าทายแต่สามารถทำได้ 4. ครูผู้สอนมีการวางแผน การกำหนดเป้าหมาย การวิเคราะห์ สังเคราะห์ ภารกิจงาน 5. ครูผู้สอนมีความรับผิดชอบสูง ขยัน อดทน ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค
2. ด้านการบริการที่ดี	ความสามารถแบบบูรณาการที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ในบทบาทของครูผู้สอนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการบริการ และการพัฒนาองค์กรของโรงเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมาย ความตั้งใจและความพยายามของตนเองในการให้บริการ การปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพ การบริการอย่างรวดเร็ว ถูกต้อง เป็นธรรม และเป็นมิตรเพื่อสร้างความพึงพอใจ และตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการได้อย่างดีที่สุด	1. ครูผู้สอนมีความสามารถด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการบริการและการพัฒนาองค์กรของโรงเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมาย 2. ครูผู้สอนมีความตั้งใจและความพยายามของตนเองในการให้บริการ 3. ครูผู้สอนมีการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพ 4. ครูผู้สอนมีการบริการอย่างรวดเร็ว ถูกต้อง เป็นธรรม 5. ครูผู้สอนสร้างความเป็นมิตรเพื่อสร้างความพึงพอใจและตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการได้อย่างดีที่สุด
3. ด้านการพัฒนาตนเอง	ความสามารถแบบบูรณาการที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ในบทบาทของครูผู้สอนเกี่ยวกับความสามารถในพัฒนาตนเองใน	1. ครูผู้สอนมีการพัฒนาตนเองในการวางแผน การดำเนินการและการประเมินการสอน

ตารางที่ 2.4 (ต่อ)

องค์ประกอบ	นิยามเชิงปฏิบัติการ	ประเด็นคำถาม
	การวางแผนการดำเนินการ และการประเมินการสอน พัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ การปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลง การทบทวนและสะท้อนผลการปฏิบัติงานของตนเอง มีวินัยในตนเองและการแสดงความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจและการกระทำของตน	2. ครูผู้สอนมีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอมีการปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลง 3. ครูผู้สอนมีการทบทวนและสะท้อนผลการปฏิบัติงานของตนเอง 4. ครูผู้สอนมีวินัยในตนเองและการแสดงความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจและการกระทำของตน
4. ด้านการทำงานเป็นทีม	ความสามารถแบบบูรณาการที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ในบทบาทของครูผู้สอนเกี่ยวกับการสื่อสารและทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงาน ผู้บริหาร และผู้ปกครอง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีส่วนร่วมอย่างแข็งขันเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกันของสถานศึกษา มีการปรับตัวเข้ากับผู้อื่นหรือทีมงาน ให้ความร่วมมือช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อนร่วมงาน มีการเสริมแรงให้กำลังใจเพื่อนร่วมงาน ให้เกียรติ ยกย่องชมเชย ให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงานในโอกาสที่เหมาะสม และมีการสร้างและรักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน ผู้บริหาร และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	1. มีการสื่อสารและทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงาน ผู้บริหาร และผู้ปกครอง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2. มีส่วนร่วมอย่างแข็งขันเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกันของสถานศึกษา 3. สถานศึกษา มีการปรับตัวเข้ากับผู้อื่นหรือทีมงาน ให้ความร่วมมือช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อนร่วมงาน 4. มีการเสริมแรงให้กำลังใจเพื่อนร่วมงาน ให้เกียรติ ยกย่องชมเชย ให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงานในโอกาสที่เหมาะสม 6. มีการสร้างและรักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน ผู้บริหาร และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

ตารางที่ 2.4 (ต่อ)

องค์ประกอบ	นิยามเชิงปฏิบัติการ	ประเด็นคำถาม
5. ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู	ความสามารถแบบบูรณาการที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ในบทบาทของครูผู้สอนเกี่ยวกับความรักและศรัทธา ในวิชาชีพ มีวินัย และความรับผิดชอบในวิชาชีพ มีการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม มีการประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน และสังคม การสร้างความศรัทธาในวิชาชีพครูและเพื่อธำรงรักษาศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ การสร้างความน่าเชื่อถือและความศรัทธาในวิชาชีพครู	1. ครูผู้สอนมีการสื่อสารและทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงาน ผู้บริหาร และผู้ปกครองได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2. ครูผู้สอนมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกันของสถานศึกษา 3. ครูผู้สอนมีการปรับตัวเข้ากับผู้อื่นหรือทีมงาน ให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อนร่วมงาน 4. ครูผู้สอนมีการเสริมแรงให้กำลังใจเพื่อนร่วมงาน ให้เกียรติ ยกย่องชมเชยให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงานในโอกาสที่เหมาะสม 5. ครูผู้สอนมีการสร้างและรักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน ผู้บริหาร และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

2.3 บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

การวิจัยเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผู้วิจัยศึกษาสภาพพื้นที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ดังนี้

2.3.1 ข้อมูลทั่วไปของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

1) สภาพทางภูมิศาสตร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ 520 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 11,424 ตารางกิโลเมตร หรือ ประมาณ 7,140,382 ไร่ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1, 2567)

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ท่าลี่ ภูเรือ ด่านซ้าย ลาว

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ อำเภอสังขม จังหวัดหนองคาย

ทิศใต้ อำเภอนาวัง จังหวัดหนองบัวลำภู ติดต่อกับ อำเภอวังสะพุง

รายละเอียดดังภาพที่ 2.3

ภาพที่ 2.3 สภาพทางภูมิศาสตร์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 (2567)

2) สภาพพื้นที่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เป็นส่วนราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่ จังหวัดเลย 5 อำเภอ คือ อำเภอเมืองเลย อำเภอนาดูน อำเภอเชียงคาน อำเภอปากชม และอำเภอท่าลี่

3) สภาพทางเศรษฐกิจ โครงสร้างเศรษฐกิจส่วนใหญ่เป็นภาคเกษตร ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมร้อยละ 80 โดยพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดเลย ได้แก่ ข้าวนาปี ข้าวโพด อ้อยโรงงาน มันสำปะหลังและยางพารา รองลงมาได้แก่ การรับจ้าง การค้าขาย การอุตสาหกรรม การทำเหมืองแร่ และใช้เวลาว่างร่ำขายสลากกินแบ่งรัฐบาล

4) สภาพทางวัฒนธรรม จังหวัดเลย เป็นคนกลุ่มใหญ่ที่สุดที่เรียกตัวเองว่า “ไทเลย” นอกจากนี้ก็มีคนเชื้อชาติจีน ชาวเขา ไทดำ ไทพวน ภาษาของคนจังหวัดเลย มีสำเนียงภาษาแตกต่างจากภาษาพูดของคนในจังหวัดภาคอีสานอื่น ๆ คนกลุ่มที่อาศัย ปัจจุบันนี้มีประวัติการย้ายอพยพ เคลื่อนย้ายจากเมืองหลวงพระบางแห่งอาณาจักรล้านช้าง ต่อมาพุทธศตวรรษ ที่ 23 ชาวหลวงพระ

บางและชาวเมืองบริเวณใกล้เคียงที่อพยพมาเมืองเลย ได้นำวัฒนธรรมอีสานถิ่นเข้ามาด้วย โดย “ภาษาเลย” สำเนียงพูดของชาวไทยเลย จึงมีการพูดเหมือนชาวหลวงพระบาง แต่บางพยางค์ ออกเป็น เสียงสูงคล้ายสำเนียงพูดของชาวปักซีได้ ฟังพูดไพเราะนุ่มนวล จึงเป็นเอกลักษณ์เฉพาะคนเมือง จังหวัดเลย มีโครงสร้างทางสังคมแบบประเพณีป่า มีนิสัยใจคอเหมือนชนเชื้อชาติโบราณซึ่งไม่ค่อยเปลี่ยนแปลงไปจากที่เดิม ประชาชนนิยมทำบุญ พูดสุภาพ ไม่ค่อยพูดเสียงดัง กิริยามารยาทดีงาม อารมณ์เชือกเย็นไม่วู่วาม มีนิสัยรักความสงบ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ รักถิ่นที่อยู่ ไม่ค่อยอพยพไปอยู่ที่อื่น ประเพณีสำคัญที่มีชื่อเสียง ได้แก่ งานนมัสการพระธาตุศรีสองรัก งานดอกฝ้ายบาน สืบสานวัฒนธรรมไทยเลย งานประเพณีบุญหลวง และการละเล่นผีตาโขน งานประเพณีออกพรรษาอำเภอเชียงคาน เป็นต้น (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1, 2567)

2.3.2 ทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 (2567) ได้กำหนดทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายใน (SWOT) และภายนอก (PEST) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เพื่อส่งเสริมพัฒนาจุดแข็งและโอกาส พัฒนาปรับปรุงจุดอ่อนและอุปสรรคที่จะส่งผลให้การบริหารจัดการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีคุณภาพและเกิดประสิทธิภาพสูงขึ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 จึงร่วมกันกำหนดทิศทางการพัฒนา ดังนี้

1) วิสัยทัศน์ (Vision) สร้างโรงเรียนคุณภาพด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างยั่งยืน

2) พันธกิจ (Mission)

2.1) น้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติอย่างยั่งยืนบนวิถีความเป็นไทยและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.2) พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นพื้นที่ความปลอดภัยสำหรับผู้เรียนทุกคน

2.3) จัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 และส่งเสริมความเป็นเลิศของผู้เรียนให้เต็ม ศักยภาพด้วยหลักสูตรเน้นสมรรถนะเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

2.4) เสริมสร้างโอกาส ความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำให้ผู้เรียนทุกคนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

2.5) พัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นมืออาชีพและเชี่ยวชาญในการจัดการศึกษาตอบสนองทิศทางการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ

2.6) บริหารจัดการด้วยระบบคุณธรรมและมุ่งผลสัมฤทธิ์โดยใช้ Digital Technology on Big Data บูรณาการกับทุกภาคส่วน เพื่อมุ่งพัฒนาสู่ Thailand 4.0 ค่านิยมองค์กร (Core

Values) ซื่อสัตย์สุจริต จิตสาธารณะ สามัคคี มีวินัย ได้ใจบริการ จิตสาธารณะ ความสามัคคี วินัย จิตบริการ)

3) เป้าประสงค์ (Goal)

3.1) ผู้เรียนทุกช่วงวัยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นพลเมืองที่รู้สิทธิและหน้าที่อย่างมีความรับผิดชอบ มีจิตสาธารณะ มีความรักและความภูมิใจในความเป็นไทย

3.2) ผู้เรียนทุกช่วงวัยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่เสมอภาค มีคุณภาพ ตามมาตรฐาน สอดคล้องกับศักยภาพ ให้เป็นผู้มีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21

3.3) เด็กกลุ่มเสี่ยงที่จะออกจากระบบการศึกษา เด็กตกหล่น และเด็กออกกลางคัน ได้รับการช่วยเหลือ ให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.4) ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษา ได้รับการดูแลความปลอดภัยจากภัยคุกคาม 9 รูปแบบ ได้แก่ ภัยยาเสพติด ภัยความรุนแรง ภัยพิบัติต่าง ๆ อุบัติเหตุ โรคอุบัติใหม่ ฝุ่น PM2.5 การค้ามนุษย์ การคุกคามในชีวิตและทรัพย์สิน รวมถึงอาชญากรรมใจเบอร์ สามารถปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่ โรคอุบัติแรงถี่ชีวิตใหม่ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีความสุขภาวะที่ดี

3.5) ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและนวัตกรรม

3.6) สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) และสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.7) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา มีการนำระบบข้อมูลสารสนเทศ และเทคโนโลยีดิจิทัล มาใช้ในการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ มีระบบการบริหารจัดการที่ได้มาตรฐาน มีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับบริบท

4) กลยุทธ์ (Strategy) ทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 แสดงได้ดังตารางที่ 2.5 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1, 2567)

ตารางที่ 2.5 กลยุทธ์ (Strategy) และเป้าประสงค์ (Goal) ของทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

กลยุทธ์ (Strategies)	เป้าประสงค์ (Goal)
กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการจัด การศึกษาให้ ผู้เรียนมีความ ปลอดภัยจากภัยทุกรูปแบบ	1. ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการดูแล ความปลอดภัยจากโรคภัย ภัยพิบัติและภัยคุกคามทุก รูปแบบ 2. สถานศึกษาได้รับการพัฒนาให้มีความปลอดภัย และ จัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3. สถานศึกษาได้รับการส่งเสริมให้มีความร่วมมือกับ หน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง เพื่อความปลอดภัยของ ผู้เรียน
กลยุทธ์ที่ 2 เพิ่มโอกาสและ ความเสมอ ภาคทางการศึกษา ให้กับประชากรวัย เรียนทุกคน	1. เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการสมวัย 2. ประชากรวัยเรียนระดับการศึกษาภาคบังคับ ได้รับ โอกาสทางการศึกษาอย่าง เสมอภาคจบจบการศึกษาภาค บังคับ 3. เด็กพิการและเล็กต้อยโอกาส ได้รับโอกาสทาง การศึกษาที่มีคุณภาพ 4. ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษได้รับการส่งเสริมและ พัฒนาเต็มตามศักยภาพ 5. เด็กกลุ่มเสี่ยงที่จะออกจากระบบการศึกษา เด็กตกหล่น และเด็กออกกลางคัน ได้รับการช่วยเหลือให้ได้รับ การศึกษาภาคบังคับ

ตารางที่ 2.5 (ต่อ)

กลยุทธ์ (Strategies)	เป้าประสงค์ (Goal)
กลยุทธ์ที่ 3 ยกระดับคุณภาพ การศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21	1. ผู้เรียนทุกช่วงวัย มีความรักในสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรับผิดชอบมีจิตสาธารณะ มีความรักและความภูมิใจในความเป็นไทย 2. ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน สอดคล้องกับ ศักยภาพ ให้เป็นผู้มีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 3. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี มีสมรรถนะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ มีจรรยาบรรณและมาตรฐานวิชาชีพ รวมทั้งจิตวิญญาณ ความเป็นครู 4. สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) และสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง 5. สถานศึกษา มีระบบการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน (Assessment for Learning) ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เป็นรายบุคคล (Personalized Learning) 6. สถานศึกษาสังกัด สพ.ล.เขต 1 สามารถจัดการเรียนการสอนที่ ปิดหุ่ยน อดบสนองต่อความถนัดและความสนใจของผู้เรียน
กลยุทธ์ที่ 4 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา	1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีการนำระบบข้อมูลสารสนเทศ และเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ 2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา มีระบบการบริหารจัดการที่ได้ มาตรฐาน มีประสิทธิภาพเหมาะสมกับบริบท 3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล โดยกระจาย อำนาจและใช้กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเป็นฐาน เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับ สถานศึกษา

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผู้วิจัยศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ ดังนี้

2.4.1 งานวิจัยในประเทศ

2.4.1.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา

ณัฐวัฒน์ แก้วแสนสินธุ์ (2564) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กลุ่มเครือข่ายภูพระบาท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กลุ่มเครือข่ายภูพระบาท และแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กลุ่มเครือข่ายภูพระบาท ผู้ให้ข้อมูลวิจัยครั้งนี้คือ ผู้บริหารและครู จำนวน 108 คน จากสถานศึกษา 15 แห่ง โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครซีและมอร์แกน และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่าระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ รองลงมาคือ ด้านทักษะการสื่อสาร ด้านทักษะความร่วมมือ และ ด้านวิสัยทัศน์ ตามลำดับ แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ ด้านวิสัยทัศน์ ควรกำหนดเป้าหมายในสถานศึกษาอย่างชัดเจน เพื่อให้บุคลากรเกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ด้านทักษะการสื่อสาร ควรให้ความสำคัญและส่งเสริมให้บุคลากรใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ควรตั้งงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์เกี่ยวกับเทคโนโลยี และส่งเสริมให้มีบุคลากรที่มีทักษะด้านเทคโนโลยีในสถานศึกษาด้านทักษะความร่วมมือ สถานศึกษาควรมีการประชุมเพื่อวางแผนกิจกรรมต่าง ๆ โดยมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน ผู้ปกครอง และนักเรียน

สุพัตรา รังคะวงษ์ (2565) ได้ศึกษาภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 และเพื่อเปรียบเทียบ ระดับภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 จำแนกตาม เพศ ประสบการณ์การบริหาร กลุ่มเป้าหมายเป็นผู้บริหาร สถานศึกษา จำนวน 193 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ดังนี้ โดยรวมอยู่ที่ระดับมากหากพิจารณารายด้าน ทั้ง 5 ด้านพบว่า อันดับที่ 1 คือ ภาวะผู้นำด้านการสื่อสาร ภาวะผู้นำด้านความยืดหยุ่น ภาวะผู้นำด้านการมีวิสัยทัศน์ ภาวะผู้นำด้านความคิดสร้างสรรค์ และภาวะผู้นำด้านความร่วมมือ ตามลำดับ พบว่าอยู่ที่ระดับมาก ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีเพศต่างกัน โดยรวมมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ไม่แตกต่างกัน ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์การบริหารต่างกัน โดยรวมมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กุลภากร ฮวดรักษา (2567) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม จำแนกตามอายุ และประสบการณ์การทำงาน การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรประกอบด้วย ครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสงคราม จำนวน 548 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม จำนวน 226 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการ ทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม จำแนกตามอายุ และประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน

อรุณทัย นิลเนตร(2567) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษ ที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 จำนวน 278 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามความคิดเห็น เกี่ยวกับการศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาใน

ศตวรรษที่ 21 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่าระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สูง ที่สุด คือ ด้านการมีทักษะการสื่อสาร ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านความสามารถ ในการสร้างสรรค์ ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด และภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษ ที่ 21 ต่ำที่สุดคือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด การเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.4.1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาและการปฏิบัติงานของครู

กานูวัฒน์ สังฆะมณีและยุทธศาสตร์ กองเพชร (2567) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับสมรรถนะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ระดับสมรรถนะครูในสถานศึกษา และความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับสมรรถนะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 28 คน และครูผู้สอน 309 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 337 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรทาร์เยมานะ โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถามภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับสมรรถนะครูในสถานศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ระดับสมรรถนะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับสมรรถนะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และมีความสัมพันธ์กันทางบวก

2.4.1.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู

มุกรินทร์ กันเขตวิทย์และวัฒนา จินดาวัฒน (2566) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ศึกษาาระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำนวน 327 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 และแบบสอบถามระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย ผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งในภาพรวม และรายด้านทุกด้าน ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู อยู่ในระดับมากที่สุดทั้งในภาพรวม และรายด้านทุกด้าน ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สร้างสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ คือ $\hat{Y}_{tot} = 1.054 + 0.774 X$ และสมการพยากรณ์ใน รูปคะแนนมาตรฐาน คือ $Z\hat{Y}_{tot} = .725Zx$ จากสมการพยากรณ์ แสดงให้เห็นว่าภาวะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เปลี่ยนไป 1 หน่วย ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 เปลี่ยนไป 0.725 หน่วย

2.4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

2.4.2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาและการปฏิบัติงานของครู

Siti Noor Ismail (2021) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อระดับความสามารถในการทำงานของครูในโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพสูง การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อระบุปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับความสามารถในหน้าที่ของครูในโรงเรียน การดำเนินการศึกษาใช้วิธีการเชิงคุณภาพกับสื่อสัมภาษณ์ครูจากโรงเรียนที่มี ประสิทธิภาพสูงเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการ จากการวิเคราะห์เฉพาะเรื่องประเด็นสำคัญ 4 ประการที่ส่งผลต่อระดับความสามารถในหน้าที่ของครู ได้แก่ ทักษะ ทักษะและ

ความรู้ ของครูที่เกิดจากตนเองเป็นสถานการณ์ภายในการพัฒนาความสามารถของตนเอง ขณะที่ปัจจัยด้านบรรยากาศของโรงเรียนเป็นปัจจัยภายนอกที่มีอิทธิพลต่อครู การศึกษานี้มีส่วน ช่วยในการเพิ่มระดับความสามารถตามหน้าที่ของครูในการตระหนักถึงความเป็นเลิศทาง การศึกษาตลอดการเรียนรู้อยู่ในศตวรรษที่ 21 ความสามารถในการทำงานระดับสูงมี ความสำคัญมากกับงานของครูในการวางแผนบทเรียนและกลยุทธ์การสอนที่มีความหมาย พร้อมกันนี้ครูยังสามารถฝึกทักษะการคิดขั้นสูง (HOTS) และสร้างทักษะทางเทคนิคในการ บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

2.4.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู

Gerly B. De Castro, Edward C. Jimenez (2022) ได้ศึกษาคุณลักษณะและภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ที่มีต่อการปฏิบัติงานของครูการศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหาคุณลักษณะและทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ต่อการปฏิบัติงานของครู พบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีความคิด สร้างสรรค์ผลงานใหม่ ๆ อยู่เสมอ และมีความสามารถด้านการสื่อสาร รับฟังข้อเสนอแนะของครูทำให้การปฏิบัติงานของครูมีความเข้าใจที่ ตรงกันและชัดเจน มีความสามารถแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ ต่าง ๆ และสามารถบรรลุเป้าหมายในอาชีพ

Taylor และ Francis Online (2023) ได้ศึกษาบทบาทของผู้อำนวยการโรงเรียนในการพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารต้องมีส่วนร่วมโดยตรงในกระบวนการเรียนการสอนเป็นผู้ให้คำปรึกษาและโค้ชทางวิชาการและสนับสนุนครูในการนำวิธีการสอนใหม่ ๆ มาใช้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสอนที่เน้น ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เช่น การแก้ปัญหา ความร่วมมือและความคิดสร้างสรรค์ การกำกับดูแลการสอนที่มีประสิทธิภาพดำเนินการสังเกตการณ์ในชั้นเรียนและให้ข้อมูลสะท้อนกลับ (Feedback) ที่สร้างสรรค์ เพื่อช่วยให้ครูพัฒนาเทคนิคการสอนอย่างต่อเนื่องอำนวยความสะดวกในการพัฒนาวิชาชีพ สร้างโอกาสและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของครู การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครู ทำงานร่วมกัน แบ่งปันประสบการณ์และเรียนรู้จากความสำเร็จและความท้าทายของเพื่อนร่วมงาน การจัดสรรทรัพยากรจัดหา ทรัพยากรที่จำเป็น ทั้งด้านเทคโนโลยี สื่อการเรียนรู้และเวลาให้แก่ครู เพื่อให้ครูสามารถเข้าร่วมการฝึกอบรมและพัฒนาตนเองได้

การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับยุคดิจิทัล การกำหนดวิสัยทัศน์ สร้างและสื่อสาร วิสัยทัศน์ที่ชัดเจนเกี่ยวกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้ครูเข้าใจถึงความจำเป็นในการเปลี่ยนแปลงวิธีการสอนและการเรียนรู้การสร้างแรงจูงใจและการมอบอำนาจให้กำลังใจและมอบอำนาจให้ครูมีความกล้าที่จะทดลองใช้นวัตกรรมการสอนใหม่ ๆ และสร้างความรับผิดชอบร่วมกันต่อคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน สร้างความไว้วางใจและการเคารพซึ่งกันและกัน เพื่อให้ครูรู้สึกปลอดภัยในการแสดงความคิดเห็นและยอมรับความผิดพลาดเพื่อนำไปสู่การเรียนรู้

ให้การสนับสนุนทางอารมณ์และจิตวิทยาของครูซึ่งส่งผลต่อความผูกพันและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ในครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่ปฏิบัติงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 จำนวน 134 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหารจำนวน 128 คน และครูผู้สอนจำนวน 1,192 คน รวมทั้งสิ้น 1,320 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่ปฏิบัติงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1973 อ้างถึงใน วาโร เฟ็งสวัสดิ, 2553) ผลการเปิดตารางได้ตัวอย่างจำนวน 300 คน ผู้วิจัยดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) โดยกำหนดสัดส่วนของการสุ่มตัวอย่าง (Proportional stratified random sampling) ตำแหน่งหน้าที่และขนาดโรงเรียน โดยตำแหน่งหน้าที่แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ส่วนขนาดโรงเรียน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 รายละเอียดดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและจำนวนตัวอย่าง จำแนกตามขนาดโรงเรียนและตำแหน่ง

ที่	ขนาดโรงเรียน	จำนวนประชากร			จำนวนกลุ่มตัวอย่าง		
		ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	รวมทั้งสิ้น	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	รวมทั้งสิ้น
1	ขนาดเล็ก	65	404	469	15	92	107
2	ขนาดกลาง	53	625	678	12	142	154
3	ขนาดใหญ่พิเศษ	10	163	173	2	37	39
	รวมทั้งสิ้น	128	1,192	1,320	29	271	300

ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 (2567)

มีวิธีการดำเนินการสุ่มตัวอย่างดังนี้

3.1.2.1 ผู้วิจัยแบ่งสถานศึกษาออกเป็นชั้นภูมิตามขนาดของโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ซึ่งขั้นตอนนี้เป็น การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) มีรายละเอียดดังนี้

(1) ให้ขนาดของโรงเรียนเป็นชั้นภูมิ จากนั้นกำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นภูมิ (Proportional stratified random sampling) แยกเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน เพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่สอดคล้องกับสัดส่วนของประชากรในแต่ละขนาดของโรงเรียน ผู้วิจัยกำหนดลำดับของกลุ่มในแต่ละขนาดของโรงเรียน (ตามตารางที่ 6)

(2) กำหนดลำดับให้กับโรงเรียนในแต่ละชั้นภูมิ ดังนี้

(1.1) โรงเรียนขนาดเล็ก กำหนดลำดับที่ 1,2,3,..., 65

(1.2) โรงเรียนขนาดกลาง กำหนดลำดับที่ 1,2,3,..., 53

(1.3) โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ กำหนดลำดับที่ 1,2,3,..., 10

(3) การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป เมื่อได้โรงเรียนที่เป็นหน่วยสุ่มแล้ว ผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนนั้น 1 คน จะเป็นกลุ่มตัวอย่าง

3.1.2.2 การสุ่มตัวอย่างขั้นที่ 2 เนื่องจากกรวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนควรสังกัดโรงเรียนเดียวกัน เป็นการเชื่อมโยงเชิงเหตุและผลระหว่างตัวแปรพยากรณ์และตัวแปรเกณฑ์ ครูผู้สอนจะสามารถสะท้อนผลลัพธ์ของภาวะผู้นำได้ดีที่สุดเมื่อครูผู้สอนได้รับผลกระทบจากการตัดสินใจ การจูงใจ และการสนับสนุนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนของตนเอง ดังนั้นในขั้นตอนที่ 2 ผู้วิจัยจะสุ่ม

ครูผู้สอนในแต่ละโรงเรียน (ที่ผู้บริหารถูกสุ่ม) โดยใช้การสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยให้ชื่อโรงเรียนเป็นกลุ่มกำหนดลำดับรายชื่อของครูในแต่ละโรงเรียนและดำเนินการสุ่มตัวอย่างคล้ายกับผู้บริหารสถานศึกษาโดยสุ่มแบบอย่างง่าย

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เป็นแบบสอบถาม ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ ประกอบด้วย เพศ อายุ ตำแหน่งหน้าที่ ขนาดของโรงเรียน ระยะเวลาในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 แบ่งเป็น 5 ด้าน คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการบริหารกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมและความร่วมมือและด้านการสื่อสาร เป็นแบบสอบถามมาตรวัดประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามสมรรถนะหลักของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 แบ่งเป็น 5 ด้าน คือ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ด้านการบริการที่ดี ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการทำงานเป็นทีมและด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครูเป็นแบบสอบถามมาตรวัดประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง สมรรถนะหลักของครูอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง สมรรถนะหลักของครูอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง สมรรถนะหลักของครูอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง สมรรถนะหลักของครูอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง สมรรถนะหลักของครูอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.3 การสร้างเครื่องมือวิจัย

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

3.3.1 การสร้างแบบสอบถามตอนที่ 1 แบบสอบถามตอนที่ 1 มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) เพื่อใช้เก็บข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพหรือข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามนี้ โดยดำเนินการตามลำดับดังนี้

- 1) กำหนดประเด็นสถานภาพของผู้ตอบ ที่ต้องการเก็บข้อมูล รวม 4 ด้าน ได้แก่ (1) เพศ (2) อายุ (3) ตำแหน่งหน้าที่ (4) ขนาดของโรงเรียน (5) ระยะเวลาในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา
- 2) กำหนดรายการตรวจสอบ(Check list) สำหรับประเด็นสถานภาพของผู้ตอบแต่ละประเด็นที่กำหนดตามข้อ (3) เช่น ประเด็น “ขนาดโรงเรียน” กำหนดรายการตรวจสอบ เป็น 4 รายการ คือ โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ส่วนสถานภาพในประเด็นอื่นก็ได้กำหนดรายการตรวจสอบตามความเหมาะสม
- 3) กำหนดรูปแบบของแบบสอบถาม ให้เป็นแบบที่ง่ายและสะดวกต่อการตอบ โดยระประเด็นสถานภาพที่ถามแล้วตามด้วยรายการตรวจสอบของสถานภาพนั้น ๆ แล้วจัดประเด็นถามเข้ารูปแบบและตรวจสอบความถูกต้อง

3.3.2 การสร้างแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 เนื่องจากแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวแปรที่ศึกษา ตอนที่ 2 ใช้เก็บข้อมูลเกี่ยวกับ ตัวแปรพยากรณ์ คือระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ตอนที่ 3 ใช้เก็บข้อมูลเกี่ยวกับตัวแปรเกณฑ์ คือ ระดับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผู้วิจัยจึงดำเนินการสร้าง และตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามทั้ง 2 ตอน ดังกล่าวนี้นี้ในกระบวนการเดียวกัน โดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

- 1) การสร้างแบบสอบถามฉบับร่าง เป็นกระบวนการสร้างข้อคำถามตามประเด็นตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบตัวแปรแต่ละชุดที่กำหนดขึ้นตามกรอบเนื้อหาสาระของตัวแปรพยากรณ์และตัวแปรเกณฑ์ ตามที่ปรากฏในนิยามศัพท์ของตัวแปรนั้น ๆ โดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1.1) ศึกษาเอกสาร เกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี หลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อรวบรวมและทำความเข้าใจเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับในกรอบตัวแปรทั้ง 2 ชุดที่จะสร้างแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูล

1.2) กำหนดประเด็นคำถาม เป็นการกำหนดประเด็นที่จะตั้งคำถามตามกรอบสาระขององค์ประกอบรายด้านของตัวแปรทั้ง 2 ชุด ทั้งตัวแปรพหุภาคี คือภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา (สำหรับแบบสอบถามตอนที่ 2) และตัวแปรเกณฑ์ คือ สมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 (สำหรับแบบสอบถามตอนที่ 3) ตามที่ระบุไว้ในนิยามศัพท์ของตัวแปรนั้น ๆ แล้วโดยตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนองค์ประกอบและเนื้อหาสาระที่ครอบคลุมตัวบ่งชี้ของนิยามองค์ประกอบนั้น ๆ เพื่อการสร้างแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ตามลำดับ

1.3) สร้างข้อคำถาม เป็นการสร้างและปรับแต่งข้อคำถาม เพื่อการสื่อสารกับผู้ตอบให้ตรงวัตถุประสงค์ของการเก็บข้อมูลในประเด็นนั้น ๆ (จากประเด็นคำถามที่กำหนดขึ้นตามข้อ 1.2) โดยแต่ละด้านและแต่ละข้อให้มีลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ (ตามเกณฑ์การให้คะแนนที่กำหนดในข้อ 3.2) จนได้ข้อคำถามครบถ้วนตามกรอบเนื้อหาที่กำหนดไว้ในนิยามศัพท์เฉพาะของตัวแปรที่ศึกษา แล้วทำการตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมและความสมบูรณ์ ถือเป็นแบบสอบถามฉบับร่าง เพื่อนำไปตรวจสอบคุณภาพ ในขั้นต่อไป

2) การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.1) เสนอแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อประเมินค่าความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัดหรือต้องการเก็บข้อมูลนั้น ๆ ซึ่งได้กำหนดไว้แล้วตามกรอบเนื้อหาในนิยามศัพท์เฉพาะของตัวแปรแต่ละด้าน รายละเอียดดังภาคผนวก ก

โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินเป็น 3 ระดับ คือ

ระดับ +1 ในกรณีที่พิจารณาเห็นว่ามี ความสอดคล้องกับเนื้อหาที่กำหนดในกรอบนิยามศัพท์ของด้านนั้น ๆ

ระดับ 0 ในกรณีที่พิจารณาแล้ว ไม่แน่ใจหรือไม่ยืนยันว่ามีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่กำหนดในกรอบนิยามศัพท์ของด้านนั้น ๆ หรือไม่

ระดับ -1 ในกรณีที่พิจารณาเห็นว่าไม่มีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่กำหนดในกรอบนิยามศัพท์ของด้านนั้น ๆ

2.2) วิเคราะห์หาค่าความเห็นพ้องของผู้เชี่ยวชาญ โดยหาค่าเฉลี่ยผลการประเมินในข้อ 2.1) ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน เป็นรายข้อ ค่าที่ได้เรียกว่าค่าดัชนีความสอดคล้องของประเด็นคำถามกับวัตถุประสงค์การวัด (Index of Item - Objective Congruence : IOC) ซึ่งเป็นค่าที่บ่งชี้ถึงความตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถามเป็นรายข้อ

2.3) ตรวจสอบความถูกต้องและเลือกข้อคำถามที่มีความตรงเชิงเนื้อหาตามเกณฑ์มาตรฐาน โดยเลือกเอาเฉพาะข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ถือว่าเป็นข้อคำถามที่มีความตรงเชิงเนื้อหา ซึ่งบ่งบอกถึงเป็นข้อคำถามที่สามารถเก็บข้อมูลได้ตรงประเด็นที่ต้องการเก็บรวบรวมเพื่อการวิจัยนี้ ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา พบว่า

2.3.1) การประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของแบบสอบถามตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ารายการมีความถูกต้องเหมาะสมทุกรายการ แต่ผู้เชี่ยวชาญเสนอให้ปรับปรุงรายการ “ระยะเวลาการปฏิบัติงานในสถานศึกษา” ในตัวเลือกที่ 2 จากเดิม 11-20 ปี เป็นระหว่าง 10-20 ปี

2.3.2) แบบสอบถามส่วนที่ 2 การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 มีค่าดัชนีความสอดคล้องของประเด็นคำถามกับวัตถุประสงค์การวัด (IOC) เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ โดยผู้เชี่ยวชาญเสนอให้มีการปรับข้อความในแบบสอบถามบางข้อ

2.3.3) แบบสอบถามส่วนที่ 3 การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของสมรรถนะหลักของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ค่าดัชนีความสอดคล้องของประเด็นคำถามกับวัตถุประสงค์การวัด (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00 โดยผู้เชี่ยวชาญไม่ได้เสนอให้มีการปรับปรุงข้อคำถาม

3) การตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เป็นกระบวนการตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเพื่อการยืนยันว่าแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนี้ สามารถวัดได้แม่นยำตามเกณฑ์วัดที่กำหนด ในทุกสถานการณ์ โดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.1) ทดลองใช้แบบสอบถาม (Try out) โดยนำแบบสอบถามทั้ง ตอนที่ 2 และ ตอนที่ 3 ไปทดลองใช้กับบุคลากรของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

3.2) วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยนำผลจากการทดลองใช้มาวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของคอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งค่าดังกล่าวนี้จะเป็นตัวบ่งบอกถึง ความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับและรายด้าน ผลการวิเคราะห์ในกระบวนการนี้ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับ ตอนที่ 2 และ ตอนที่ 3 ค่าความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้และสามารถนำแบบสอบถามไปใช้ได้ คือ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ที่อยู่ระหว่าง 0.70-0.95 (อ้างอิงจาก J.C. Nunnally (1978) และ G.J.L. Cronbach (1951) ผลการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น มีรายละเอียดดังนี้

3.2.1) ผู้วิจัยวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตอนที่ 2 แบบสอบถามภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โดยนำผลจากการทดลองใช้มาวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของคอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ ปรากฏว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.792

3.2.2) ผู้วิจัยวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตอนที่ 3 แบบสอบถามสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยนำผลจากการทดลองใช้มาวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของคอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ปรากฏว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.817

3.3) ตรวจสอบความถูกต้อง ปรับปรุงแก้ไขและจัดทำเป็น google form ของแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

สรุปขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือในการวิจัย ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ดังแสดงในภาพที่ 3.1

1. การสร้างแบบสอบถาม (Questionnaire)	1.1 ศึกษาเอกสาร 1.2 กำหนดกรอบประเด็นคำถาม 1.3 สร้างข้อคำถาม
---	---

2. การตรวจสอบความตรงเชิง เนื้อหา(Content Validity)	2.1 ผู้เชี่ยวชาญ 5 คนประเมินค่าความสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ของการวัด(เป็นรายชื่อ) 2.2 วิเคราะห์หาค่า IOC ของแบบสอบถามเป็น รายข้อ 2.3 คัดเลือกเอาเฉพาะข้อคำถามที่มีความตรงเชิงเนื้อหา อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ 2.3.1 ตอนที่ 2 มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 2.3.2 ตอนที่ 3 มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80-1.00
---	---

3. การตรวจสอบค่าความ เชื่อมั่น(Reliability)	3.1 ทดลองใช้(Try out) แบบสอบถามกับผู้บริหาร สถานศึกษาและครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน 3.2 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม 3.2.1 แบบสอบถามตอนที่ 2 แบบสอบถามมีความ เชื่อมั่นเท่ากับ 0.792 3.2.2 แบบสอบถามตอนที่ 3 แบบสอบถามมีความ เชื่อมั่นเท่ากับ 0.817
--	--

ภาพที่ 3.1 แผนภูมิแสดงขั้นตอนสำคัญในกระบวนการสร้างแบบสอบถามตอนที่ 2 และ 3

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.4.1 ทหารหรืออาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับการทำหนังสือขออนุญาตสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เพื่อขออนุญาตดำเนินการวิจัยและทำหนังสือนำเสนอถึงกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มได้ในข้อ

3.4.2 นำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจัดส่งให้กับกลุ่มตัวอย่างส่งทางไปรษณีย์หรือไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ตามแต่ความสะดวก โดยแบบสอบถามผู้วิจัยจะทำการเป็น Google form เพื่อให้สะดวกและประหยัดค่าใช้จ่าย ในหนังสือนำผู้วิจัยจะแจ้งให้กลุ่มตัวอย่างทราบเบื้องต้นว่าจะนำข้อมูลที่ได้ไปสรุปเป็นภาพรวมและไม่นำเสนอเป็นรายบุคคล ไม่มีการเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

3.4.3 ผู้วิจัยตรวจสอบความครบถ้วนของการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างแต่ละคน กรณีที่ตอบไม่ครบผู้ศึกษาค้นคว้าจะสุ่มตัวอย่างเพิ่มเติมให้ครบ และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

3.5.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพ ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่งหน้าที่ ขนาดของโรงเรียน ระยะเวลาในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา โดยการหาค่าความถี่และค่าร้อยละ

3.5.2 วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวม รายด้านและรายข้อ แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

4.51-5.00 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.5.3 วิเคราะห์ระดับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวม รายด้านและรายข้อ แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

- 4.51-5.00 หมายถึง ระดับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.51-4.50 หมายถึง ระดับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก
- 2.51-3.50 หมายถึง ระดับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.51-2.50 หมายถึง ระดับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย
- 1.00-1.50 หมายถึง ระดับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.5.4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา และสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และพิจารณาลักษณะของความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา และสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง (r) มีค่าเป็นบวกแสดงว่ามีความสัมพันธ์กันในทางบวกหรือทิศทางเดียวกัน ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ มีค่าเป็นลบแสดงว่ามีความสัมพันธ์กันในทางลบหรือทิศทางตรงกันข้าม ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าเป็น 0 แสดงว่าไม่มีความสัมพันธ์กัน หรือใกล้เคียง 0 แสดงว่ามีความสัมพันธ์กันต่ำ (พุทธสรณ์ สุธธิไชยเมธี, 2567) แล้วนำค่าที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (สำราญ มีแจ้ง, 2567) ดังนี้

- 0.71 - 1.00 ตัวแปรที่ศึกษามีความสัมพันธ์กันเชิงบวกในระดับสูง
- 0.41 - 0.70 ตัวแปรที่ศึกษามีความสัมพันธ์กันเชิงบวกในระดับปานกลาง
- 0.10 - 0.40 ตัวแปรที่ศึกษามีความสัมพันธ์กันเชิงบวกในระดับต่ำ

ทั้งนี้เพื่อตรวจสอบว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาและสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 มีความสัมพันธ์กันอย่างไร มีนัยสำคัญทางสถิติและสามารถนำไปวิเคราะห์การถดถอยเพื่อพิจารณาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1

3.5.5 การวิเคราะห์ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1 โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ตรวจสอบปัญหา Multicollinearity ซึ่งปัญหา Multicollinearity เป็นปัญหาที่ตัวแปรพยากรณ์ซึ่งได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการบริหารกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมและความร่วมมือและด้านการสื่อสารซึ่งหากภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 5 ด้านมีความสัมพันธ์กันเองจะเกิดปัญหาดังต่อไปนี้

(1) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1 อาจมีความคลาดเคลื่อน และผลการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์การวิจัยอาจไม่ถูกต้อง เนื่องจากความคลาดเคลื่อนที่เกิดจากความสัมพันธ์กันเองของตัวแปรพยากรณ์

(2) ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจหรือประสิทธิภาพของตัวแปรพยากรณ์ในการทำนายตัวแปรเกณฑ์ คลาดเคลื่อน ไม่สามารถนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ได้ ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณสูง

(3) ค่าสถิติทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของตัวแปรพยากรณ์ (สถิติ F) ในการทดสอบสัมประสิทธิ์ถดถอยไม่ถูกต้อง ทำให้ผู้วิจัยอาจจะสรุปผลการวิจัยผิด เช่น อาจจะสรุปผลการวิเคราะห์ได้ว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาไม่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1 ทั้งที่ในความเป็นจริงแล้ว มีตัวแปรพยากรณ์บางตัว (ภาวะผู้นำบางด้าน) ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1

โดยผู้วิจัยจะดำเนินการตรวจสอบปัญหา Multicollinearity ดังนี้

(1) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการบริหารกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมและความร่วมมือและด้านการสื่อสาร ซึ่งเป็นตัวแปรพยากรณ์ในภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 5 ด้าน มีค่าไม่เกิน 0.90 แสดงว่าตัวแปรพยากรณ์ไม่มีความสัมพันธ์กันสูงเกินไปจนทำให้การวิเคราะห์การถดถอยจะเกิดปัญหา Multicollinearity (Bagheri & Midi, 2009 อ้างถึงใน ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2563)

(2) วิเคราะห์ค่าสถิติ Tolerance และ Variance Inflation Factor (VIF) ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้ (Field, 2013 อ้างถึงใน ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2563)

(2.1) การพิจารณาค่า Tolerance

(2.1.1) ถ้าค่า Tolerance เข้าใกล้ 1.0 แสดงว่า ตัวแปรพยากรณ์ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละด้านเป็นอิสระกันอย่างสมบูรณ์

(2.1.2) ถ้าค่า Tolerance มากกว่า 0.20 แสดงว่า ตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละด้านมีสหสัมพันธ์บ้างแต่ไม่ส่งผลต่อความเชื่อถือของสถิติ

(2.1.3) ถ้าค่า Tolerance น้อยกว่า 0.20 แสดงว่า ตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละด้านเกิด Multicollinearity รุนแรง สมการที่ได้จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณอาจมีความคลาดเคลื่อนสูง ต้องปรับปรุงโดยการนำตัวแปรพยากรณ์ ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาบางด้านออกจากการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

(2.2) การพิจารณาค่า Variance Inflation Factor (VIF) เกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

(2.2.1) ถ้าค่า VIF เข้าใกล้ 1.0 แสดงว่า ตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละด้านเป็นอิสระกันอย่างสมบูรณ์

(2.2.2) ถ้าค่า VIF มากกว่า 5.0 แต่ไม่ถึง 10.0 แสดงว่า ตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละด้านมีสหสัมพันธ์บ้างแต่ไม่ส่งผลต่อความเชื่อถือของสถิติ

(2.2.3) ถ้าค่า VIF มากกว่า 10.0 แสดงว่า ตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละด้านเกิด Multicollinearity รุนแรง สมการที่ได้จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณอาจมีความคลาดเคลื่อนสูง ต้องปรับปรุงโดยการนำตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาบางด้านออกจากการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผู้วิจัยจะวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณด้วยวิธีแบบปกติ (Enter Method) เพื่อพิจารณาองค์ประกอบของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน โดยพิจารณาด้านที่มีนัยสำคัญและนำค่าสถิติที่มีนัยสำคัญทางสถิติไปสร้างสมการพยากรณ์สมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 การที่ผู้วิจัยเลือกการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ด้วยวิธี Enter เนื่องจากการสร้างแบบจำลองการถดถอยวิธี Enter เหมาะสำหรับการทดสอบทฤษฎีที่นักวิจัยมีสมมติฐานชัดเจนอยู่แล้วว่าตัวแปรกลุ่มนี้ทั้งหมดส่งผลต่อตัวแปรตาม (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2563) การวิเคราะห์การถดถอยผู้วิจัยจะพิจารณาผลการวิเคราะห์ ดังนี้

(1) พิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจปรับปรุง ($\text{Adjusted } R^2_{\text{adj}}$) ซึ่งเป็นค่าที่แสดงร้อยละของความสามารถของตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในการร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาเลยเขต 1 (ตัวแปรเกณฑ์) เพราะการวิเคราะห์การถดถอยด้วยวิธี Enter หากพิจารณาเพียง R^2 อาจจะทำให้ผู้วิจัยตัดสินใจเลือกสมการพยากรณ์ไม่ถูกต้อง เพราะ R^2 จะมากขึ้นเมื่อเพิ่มตัวแปรพยากรณ์เข้าไปในสมการพยากรณ์ และนำไปสู่การตัดสินใจที่ไม่ถูกต้องในการพิจารณาองค์ประกอบของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผิดไป เนื่องจากค่าพิจารณาสมการพยากรณ์ที่มีค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจปรับปรุง (Adjusted R^2_{adj}) จะนำเอาจำนวนตัวอย่าง และจำนวนองค์ประกอบของตัวแปรพยากรณ์ไปวิเคราะห์ด้วย

(2) พิจารณาค่าสถิติ F ว่าสมการพยากรณ์ที่ได้จากการวิเคราะห์มีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่ (ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1 อย่างมีนัยสำคัญ)

(3) พิจารณาค่าสถิติ t ของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละด้านว่ามีนัยสำคัญทางสถิติในการทำนายสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1 หากค่าสถิติ t มีนัยสำคัญในด้านใด ก็แสดงว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านนั้นส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1 ผู้วิจัยจะพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนดิบ (B) และค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน (β) เพื่อพิจารณาว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละด้านมีอิทธิพลในการทำนายสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1 มากน้อยเพียงใด

(4) นำผลการวิเคราะห์ ไปสร้างสมการพยากรณ์ว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1 ในรูปแบบคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน

3.6 สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังต่อไปนี้

3.6.1 สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive statistics)

3.6.1.1 ค่าความถี่ (Frequency) วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพ ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่งหน้าที่ ขนาดของโรงเรียน ระยะเวลาในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา

3.6.1.2 ค่าร้อยละ (Percentage) วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพ ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่งหน้าที่ ขนาดของโรงเรียน ระยะเวลาในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา

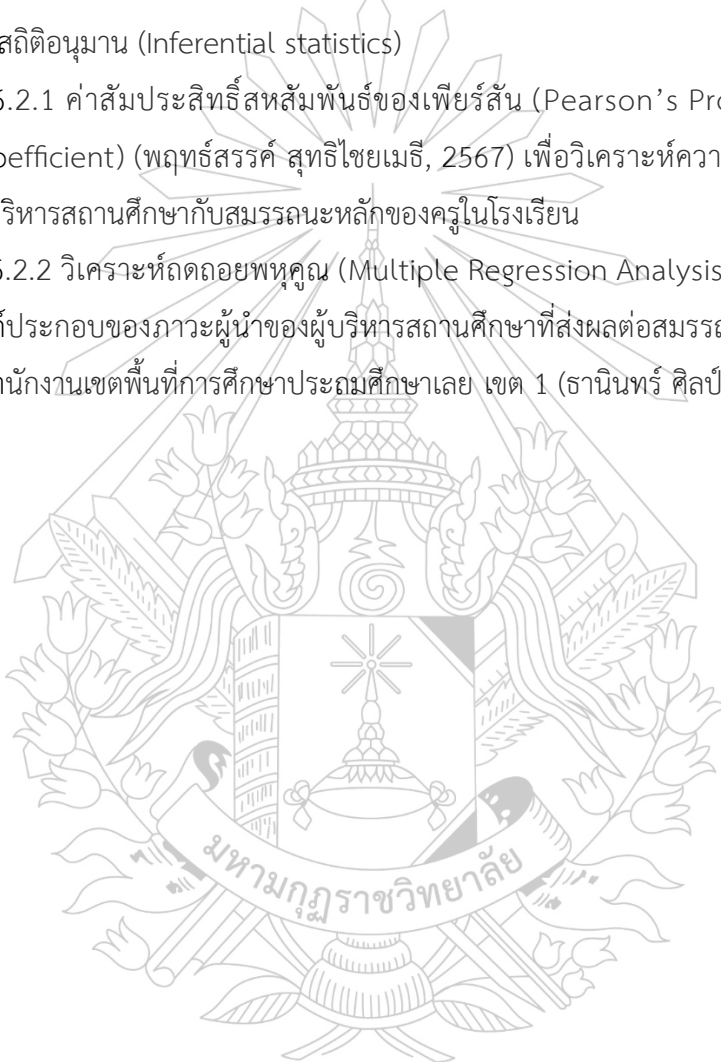
3.6.1.3 ค่าเฉลี่ย (Mean) วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 และระดับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 และนำค่าเฉลี่ยไปแปลความหมายตามเกณฑ์ค่าเฉลี่ย

3.6.1.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 และระดับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

3.6.2 สถิติอนุมาน (Inferential statistics)

3.6.2.1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) (พุทธสรณ์ สุธิไชยเมธี, 2567) เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน

3.6.2.2 วิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้วิธี Enter เพื่อพิจารณาองค์ประกอบของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2563)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

X	หมายถึง	ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา
X ₁	หมายถึง	ด้านการมีวิสัยทัศน์
X ₂	หมายถึง	ด้านการบริหารกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม
X ₃	หมายถึง	ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง
X ₄	หมายถึง	ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมและความร่วมมือ
X ₅	หมายถึง	ด้านการสื่อสาร
Y	หมายถึง	สมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน
Y ₁	หมายถึง	ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน
Y ₂	หมายถึง	ด้านการบริการที่ดี
Y ₃	หมายถึง	ด้านการพัฒนาตนเอง
Y ₄	หมายถึง	ด้านการทำงานเป็นทีม
Y ₅	หมายถึง	ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู
$\bar{X}$	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย
S.D.	หมายถึง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
*	หมายถึง	การมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	หมายถึง	การมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
r	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน
R	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ

R^2	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจหรือประสิทธิภาพของตัวแปรพยากรณ์ในการทำนายตัวแปรเกณฑ์
R^2_{adj}	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ปรับปรุงแล้วหรือประสิทธิภาพของตัวแปรพยากรณ์ในการทำนายตัวแปรเกณฑ์ที่ปรับปรุงแล้ว
t	หมายถึง	ค่าสถิติทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของตัวแปรพยากรณ์
β	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน
b	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนดิบ
S.E	หมายถึง	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณ
F	หมายถึง	ค่าสถิติทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของสมการพยากรณ์
Sig	หมายถึง	การมีนัยสำคัญทางสถิติ
$\hat{Z}$	หมายถึง	ค่าพยากรณ์ของตัวแปรเกณฑ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน
$\hat{Y}$	หมายถึง	ค่าพยากรณ์ของตัวแปรเกณฑ์ในรูปแบบคะแนนดิบ

4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.2.2 การวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

4.2.3 การวิเคราะห์ระดับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

4.2.4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

4.2.5 การวิเคราะห์ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามกับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน รวม 300 คน ได้จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 300 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

4.3.1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวน และร้อยละข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	97	38.53
หญิง	209	61.47
รวม	300	100.00
อายุ		
25 - 30 ปี	57	19.00
31 - 40 ปี	97	32.33
41 - 50 ปี	102	34.00
51 - 60 ปี	44	14.67
รวม	300	100.00
ตำแหน่งหน้าที่		
ผู้บริหารสถานศึกษา	29	9.67
ครูผู้สอน	271	90.33
รวม	300	100.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ขนาดโรงเรียน		
ขนาดเล็ก	107	35.67
ขนาดกลาง	154	51.33
ขนาดใหญ่พิเศษ	39	13.00
รวม	300	100.00
ระยะเวลาในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา		
ไม่เกิน 10 ปี	98	32.67
10-20 ปี	104	34.67
มากกว่า 20 ปี	98	32.67
รวม	300	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 300 คน ส่วนใหญ่จำแนกเป็น เพศหญิง จำนวน 209 คน คิดเป็นร้อยละ 69.67 มีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 34.00 เป็นครูผู้สอน จำนวน 271 คน คิดเป็นร้อยละ 90.33 ขนาดของโรงเรียนส่วนใหญ่อยู่ขนาดกลาง จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 51.33 และระยะเวลาในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 10 – 20 ปี จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 34.67 ตามลำดับ

4.3.2 ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมรายด้านและรายข้อ แสดงรายละเอียดได้ดังตารางที่ 4.2 – 4.7 ดังนี้

ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา (X) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา (X)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_1)	4.62	0.20	มากที่สุด	2
2. ด้านการบริหารกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม(X_2)	4.58	0.22	มากที่สุด	4
3. ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง(X_3)	4.37	0.28	มาก	5
4. ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมและความร่วมมือ(X_4)	4.61	0.19	มากที่สุด	3
5. ด้านการสื่อสาร(X_5)	4.65	0.20	มากที่สุด	1
รวม	4.65	0.22	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.22) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ด้านและระดับมาก 1 ด้าน สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านการสื่อสาร (X_5) ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.20) ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_1) ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.20) ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมและความร่วมมือ(X_4) ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.19) ด้านการบริหารกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม (X_2) ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.22) และด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง (X_3) ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.28) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_1) โดยรวมและรายข้อ

ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_1)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ผู้บริหารมีการกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนสามารถนำมาปฏิบัติงานในสถานศึกษาได้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา	4.67	0.47	มากที่สุด	2
2. ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาสถานศึกษาชัดเจน	4.56	0.50	มากที่สุด	4
3. ผู้บริหารมีกระบวนการดำเนินงานและสามารถดำเนินงานไปตามทิศทางเดียวกันกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา	4.62	0.49	มากที่สุด	3
4. ผู้บริหารมีการติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานตามวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา	4.78	0.41	มากที่สุด	1
5. ผู้บริหารเปิดกว้างในการรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนเพื่อให้สถานศึกษาเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี	4.45	0.50	มาก	5
รวม	4.62	0.20	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_1) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.20) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ และระดับมาก 1 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 4 ผู้บริหารมีการติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานตามวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.78$, S.D. = 0.41) รองลงมาคือ ข้อที่ 1 ผู้บริหารมีการกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนสามารถนำมาปฏิบัติงานในสถานศึกษาได้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.47) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 5 ผู้บริหารเปิดกว้างในการรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน เพื่อให้สถานศึกษาเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.50)

ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการบริหารกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม (X_2) โดยรวมและรายข้อ

ด้านการบริหารกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม (X_2)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ผู้บริหารมีการกำหนดทิศทางและเป้าหมายในอนาคตที่ชัดเจนและใช้นวัตกรรมการบริหารงานวิชาการที่เหมาะสมในศตวรรษที่ 21	4.56	0.51	มากที่สุด	3
2. ผู้บริหารเรียนรู้และพัฒนาตนเองโดยนำนวัตกรรมมาใช้เพื่อบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21	4.58	0.49	มากที่สุด	2
3. ผู้บริหารพัฒนาแนวคิด วิธีการใหม่ในการกระตุ้น ผลักดัน บุคลากรในสถานศึกษาในการปฏิบัติงาน	4.80	0.40	มากที่สุด	1
4. ผู้บริหารกระตุ้น ผลักดัน บุคลากรในสถานศึกษาให้ร่วมกันปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย	4.37	0.72	มาก	4
รวม	4.58	0.22	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการบริหารกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม (X_2) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.22) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ และระดับมาก 1 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 3 ผู้บริหารพัฒนาแนวคิด วิธีการใหม่ในการกระตุ้น ผลักดัน บุคลากรในสถานศึกษาในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.40) รองลงมาคือ ข้อที่ 2 ผู้บริหารเรียนรู้และพัฒนาตนเองโดยนำนวัตกรรมมาใช้เพื่อบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.49) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 4 ผู้บริหารกระตุ้น ผลักดัน บุคลากรในสถานศึกษาให้ร่วมกันปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.72)

ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง (X_3) โดยรวมและรายข้อ

ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง(X_3)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ผู้บริหารนำองค์กรฝ่าฟันความไม่แน่นอนและการเปลี่ยนแปลงของการศึกษา สังคม เศรษฐกิจโดยใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรม	4.62	0.49	มากที่สุด	1
2. ผู้บริหารสามารถบริหารความเสี่ยงท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์	4.40	0.49	มาก	4
3. ผู้บริหารปรับเปลี่ยนแผนการปฏิบัติงานตามความเหมาะสมและสถานการณ์	4.43	0.50	มาก	3
4. ผู้บริหารพัฒนาตนเองให้มีความรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี	4.48	0.50	มาก	2
5. ผู้บริหารมีความรู้ที่ทันสมัย	4.26	0.44	มาก	5
6. ผู้บริหารมีกลยุทธ์ในการสร้างโอกาสให้กับสถานศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์	4.25	0.47	มาก	6
รวม	4.37	0.28	มาก	

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง (X_3) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.28) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ และระดับมาก 5 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 1 ผู้บริหารนำองค์กรฝ่าฟันความไม่แน่นอนและการเปลี่ยนแปลงของการศึกษา สังคม เศรษฐกิจโดยใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรม ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.49) รองลงมาคือ ข้อที่ 4 ผู้บริหารสามารถบริหารความเสี่ยงท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.50) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 6 ผู้บริหารมีกลยุทธ์ในการสร้างโอกาสให้กับสถานศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์ ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.47)

ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมและความร่วมมือ (X₄) โดยรวมและรายข้อ

ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมและความร่วมมือ(X ₄)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ผู้บริหารสร้างความไว้วางใจในการทำงานร่วมกับบุคลากรในสถานศึกษา	4.56	0.50	มากที่สุด	4
2. ผู้บริหารมีความสามารถในการสร้างความร่วมมือในการบริหารสถานศึกษากับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกสถานศึกษา เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา และชุมชน โดยอาศัยเทคโนโลยีหรือนวัตกรรม	4.62	0.49	มากที่สุด	3
3. ผู้บริหารส่งเสริมและสร้างความร่วมมือที่ดีระหว่างบุคลากรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกสถานศึกษา	4.77	0.42	มากที่สุด	1
4. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์สูงสุดของสถานศึกษา	4.63	0.48	มากที่สุด	2
5. ผู้บริหารรับฟัง เข้าใจและยอมรับความเห็นของบุคลากรในสถานศึกษา	4.53	0.63	มากที่สุด	5
รวม	4.61	0.19	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมและความร่วมมือ (X₄) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.19) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 3 ผู้บริหารส่งเสริมและสร้างความร่วมมือที่ดีระหว่างบุคลากรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.77$, S.D. = 0.42) รองลงมาคือ ข้อที่ 2 ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์สูงสุดของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.48) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 5 ผู้บริหารรับฟัง เข้าใจและยอมรับความเห็นของบุคลากรในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.63)

ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการสื่อสาร (X_5) โดยรวมและรายข้อ

ด้านการสื่อสาร(X_5)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการสื่อสารให้บุคลากรทราบแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน	4.53	0.50	มากที่สุด	4
2. ผู้บริหารเลือกใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมเพื่อสื่อสารให้บุคลากรปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.58	0.49	มากที่สุด	3
3. ผู้บริหารใช้ข้อมูลสารสนเทศที่หลากหลายมีวิจารณญาณและใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยในการตัดสินใจอย่างเหมาะสม	4.67	0.47	มากที่สุด	2
4. ผู้บริหารอาศัยเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารข้อมูลกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอกองค์กร	4.83	0.37	มากที่สุด	1
รวม	4.65	0.20	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการสื่อสาร(X_5) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.20) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 4 ผู้บริหารอาศัยเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารข้อมูลกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอกองค์กร ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.37) รองลงมาคือ ข้อที่ 2 ผู้บริหารใช้ข้อมูลสารสนเทศที่หลากหลายมีวิจารณญาณและใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยในการตัดสินใจอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.47) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 4 ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการสื่อสารให้บุคลากรทราบแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.50)

4.3.3 ผลการวิเคราะห์ระดับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ผลการวิเคราะห์ระดับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนโดยรวม รายด้านและรายข้อ แสดงรายละเอียดได้ดังตารางที่ 4.8 – 4.13 ดังนี้

ตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ระดับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน (Y) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

สมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน (Y)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน (Y_1)	4.60	0.23	มากที่สุด	3
2. ด้านการบริการที่ดี (Y_2)	4.61	0.24	มากที่สุด	2
3. ด้านการพัฒนาตนเอง (Y_3)	4.45	0.28	มาก	4
4. ด้านการทำงานเป็นทีม (Y_4)	4.48	0.23	มาก	5
5. ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู (Y_5)	4.82	0.18	มากที่สุด	1
รวม	4.59	0.12	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.8 พบว่า สมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.12) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้านและระดับมาก 2 ด้าน สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู (Y_5) ($\bar{X} = 4.82$, S.D. = 0.18) ด้านการบริการที่ดี (Y_2) ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.24) ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน (Y_1) ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.23) ด้านการพัฒนาตนเอง (Y_3) ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.28) และด้านการทำงานเป็นทีม (Y_4) ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.23) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ระดับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน (Y_1) โดยรวมและรายข้อ

ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน (Y_1)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ครูผู้สอนมีความรู้ด้านเนื้อหาวิชาและความสามารถในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อปรับปรุงคุณภาพการสอนให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพ	4.56	0.51	มากที่สุด	4
2. ครูผู้สอนมีความปรารถนาที่จะทำผลงานให้ดีขึ้นและบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้	4.58	0.49	มากที่สุด	3
3. ครูผู้สอนมีการกำหนดเป้าหมายที่มีความท้าทายแต่สามารถทำได้	4.80	0.40	มากที่สุด	1
4. ครูผู้สอนมีการวางแผน การกำหนดเป้าหมาย การวิเคราะห์ สังเคราะห์ภาระกิจงาน	4.37	0.72	มาก	5
5. ครูผู้สอนมีความรับผิดชอบสูง ขยัน อดทน ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค	4.72	0.45	มากที่สุด	2
รวม	4.65	0.20	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.9 พบว่า สมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน (Y_1) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.20) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ และระดับมาก 1 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 3 ครูผู้สอนมีการกำหนดเป้าหมายที่มีความท้าทายแต่สามารถทำได้ ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.40) รองลงมาคือ ข้อที่ 5 ครูผู้สอนมีความรับผิดชอบสูง ขยัน อดทน ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = 0.45) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 4 ครูผู้สอนมีการวางแผน การกำหนดเป้าหมาย การวิเคราะห์ สังเคราะห์ภาระกิจงาน ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.72)

ตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ระดับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการบริการที่ดี (Y_2) โดยรวมและรายข้อ

ด้านการบริการที่ดี (Y_2)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ครูผู้สอนมีความสามารถด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการบริการและการพัฒนาองค์กรของโรงเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมาย	4.40	0.49	มากที่สุด	5
2. ครูผู้สอนมีความตั้งใจและความพยายามของตนเองในการให้บริการ	4.77	0.42	มากที่สุด	1
3. ครูผู้สอนมีการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพ	4.46	0.50	มาก	4
4. ครูผู้สอนมีการบริการอย่างรวดเร็ว ถูกต้องเป็นธรรม	4.72	0.45	มากที่สุด	2
5. ครูผู้สอนสร้างความเป็นมิตรเพื่อสร้างความพึงพอใจและตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการได้อย่างดีที่สุด	4.63	0.48	มากที่สุด	3
รวม	4.61	0.24	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.10 พบว่า สมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการบริการที่ดี (Y_2) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.24) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ และระดับมาก 1 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 2 ครูผู้สอนมีความตั้งใจและความพยายามของตนเองในการให้บริการ ($\bar{X} = 4.77$, S.D. = 0.42) รองลงมาคือ ข้อที่ 2 ครูผู้สอนมีการบริการอย่างรวดเร็ว ถูกต้องเป็นธรรม ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = 0.45) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 1 ครูผู้สอนมีความสามารถด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการบริการและการพัฒนาองค์กรของโรงเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมาย ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.50)

ตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์ระดับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการพัฒนาตนเอง (Y_3) โดยรวมและรายข้อ

ด้านการพัฒนาตนเอง (Y_3)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ครูผู้สอนมีการพัฒนาตนเองในการวางแผนการดำเนินการและการประเมินการสอน	4.42	0.49	มาก	3
2. ครูผู้สอนมีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอมีการปรับตัวเข้ากับ การเปลี่ยนแปลง	4.39	0.49	มาก	4
3. ครูผู้สอนมีการทบทวนและสะท้อนผลการปฏิบัติงานของตนเอง	4.48	0.50	มาก	2
4. ครูผู้สอนมีวินัยในตนเองและการแสดงความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจและการกระทำของตน	4.51	0.50	มากที่สุด	1
รวม	4.45	0.28	มาก	

จากตารางที่ 4.11 พบว่า สมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการพัฒนาตนเอง (Y_3) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.82$, S.D. = 0.18) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ และระดับมาก 3 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 4 ครูผู้สอนมีวินัยในตนเองและการแสดงความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจและการกระทำของตน ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.50) รองลงมาคือ ข้อที่ 3 ครูผู้สอนมีการทบทวนและสะท้อนผลการปฏิบัติงานของตนเอง ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.50) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 2 ครูผู้สอนมีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอมีการปรับตัวเข้ากับ การเปลี่ยนแปลง ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.49)

ตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์ระดับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการทำงานเป็นทีม (Y_4) โดยรวมและรายข้อ

ด้านการทำงานเป็นทีม (Y_4)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ครูผู้สอนมีการสื่อสารและทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงาน ผู้บริหาร และผู้ปกครองได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.37	0.48	มาก	4
2. ครูผู้สอนมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกัน ของสถานศึกษา	4.27	0.45	มาก	5
3. ครูผู้สอนมีการปรับตัวเข้ากับผู้อื่นหรือทีมงาน ให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อนร่วมงาน	4.68	0.47	มากที่สุด	1
4. ครูผู้สอนมีการเสริมแรงให้กำลังใจเพื่อนร่วมงาน ให้เกียรติ ยกย่องชมเชย ให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงานในโอกาสที่เหมาะสม	4.50	0.50	มาก	3
5. ครูผู้สอนมีการสร้างและรักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน ผู้บริหาร และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	4.57	0.50	มากที่สุด	2
รวม	4.48	0.23	มาก	

จากตารางที่ 4.12 พบว่า สมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการทำงานเป็นทีม (Y_4) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.23) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ และระดับมาก 3 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 3 ครูผู้สอนมีการปรับตัวเข้ากับผู้อื่นหรือทีมงาน ให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือ และสนับสนุนเพื่อนร่วมงาน ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.47) รองลงมาคือ ข้อที่ 5 ครูผู้สอนมีการสร้างและรักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน ผู้บริหาร และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.50) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 2 ครูผู้สอนมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกันของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.45)

ตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ระดับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู (Y₅) โดยรวมและรายข้อ

ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู (Y ₅)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ครูผู้สอนมีความรักและศรัทธาในวิชาชีพ	4.88	0.33	มากที่สุด	2
2. ครูผู้สอนมีวินัย และความรับผิดชอบในวิชาชีพ	4.75	0.43	มากที่สุด	4
3. ครูผู้สอนมีการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม	4.73	0.44	มากที่สุด	5
4. ครูผู้สอนมีการประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ ผู้เรียนและสังคม	4.83	0.38	มากที่สุด	3
5. ครูผู้สอนมีการสร้างความน่าเชื่อถือและศรัทธาใน วิชาชีพครู	4.91	0.29	มากที่สุด	1
รวม	4.82	0.18	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.13 พบว่า สมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู (Y₅) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.82$, S.D. = 0.18) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 5 ครูผู้สอนมีการสร้างความน่าเชื่อถือและศรัทธาในวิชาชีพครู ($\bar{X} = 4.91$, S.D. = 0.29) รองลงมาคือ ข้อที่ 1 ครูผู้สอนมีความรักและศรัทธาในวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.88$, S.D. = 0.33) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 3 ครูผู้สอนมีการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.44)

4.3.3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผู้วิจัยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันเพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร “ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา” และ สมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผลปรากฏดังตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y ₅	X	Y
X ₁	1											
X ₂	.354**	1										
X ₃	.084	.125**	1									
X ₄	.197**	.060	.023	1								
X ₅	.215**	.013	.049	.878**	1							
Y ₁	.786**	.912**	.786**	.878**	.756**	1						
Y ₂	.726**	.879**	.756**	.753**	.724**	.201	1					
Y ₃	.757**	.731**	.702**	.708**	.929**	.045	.124**	1				
Y ₄	.719**	.783**	.847**	.869**	.709**	.127**	.034	.035	1			
Y ₅	.718**	.785**	.701**	.848**	.752**	.073	.150**	.168**	.072	1		
X	.617**	.722**	.649	.832**	.995**	.762**	.789**	.916**	.710**	.724**	1	
Y	.704**	.785**	.781**	.850**	.821**	.558**	.567**	.588**	.410**	.058	.892**	1

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .01

จากตารางที่ 4.14 ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .01 โดยความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ($r_{XY} = .892$) เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยมีความสัมพันธ์กันทางบวก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการสร้างการมีส่วนร่วมและความร่วมมือ (X₄) มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 มากที่สุด โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r_{XY} = .850$) รองลงมาคือ ด้านการสื่อสาร (X₅) โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r_{XY} = .821$) และด้านที่มีความสัมพันธ์น้อยที่สุดคือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X₁) โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r_{XY} = .705$)

ผู้วิจัยวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เป็นรายด้าน รายละเอียด ดังตารางที่ 4.15 – 4.19

ตารางที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน (y_1)

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา (X)	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ของเพียร์สัน (r_{xy_1})	ระดับ ความสัมพันธ์
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_1)	.786**	สูง
2. ด้านการบริหารกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม (X_2)	.912**	สูง
3. ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง (X_3)	.756**	สูง
4. ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมและความร่วมมือ (X_4)	.878**	สูง
5. ด้านการสื่อสาร (X_5)	.724**	สูง

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน (y_1) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน โดยด้านที่มีความสัมพันธ์มากที่สุดคือ ด้านการบริหารกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม (X_2) โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r_{xy} = .912$) รองลงมาคือ ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมและความร่วมมือ (X_4) โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r_{xy} = .878$) และด้านที่มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 น้อยที่สุด คือ ด้านการสื่อสาร (X_5) โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r_{xy} = .756$)

ตารางที่ 4.16 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการบริการที่ดี (Y_2)

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา (X)	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ของเพียร์สัน (r_{XY_2})	ระดับ ความสัมพันธ์
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_1)	.726**	สูง
2. ด้านการบริหารกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม (X_2)	.879**	สูง
3. ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง (X_3)	.756**	สูง
4. ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมและความร่วมมือ (X_4)	.753**	สูง
5. ด้านการสื่อสาร (X_5)	.724**	สูง

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการบริการที่ดี (Y_2) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน โดยด้านที่มีความสัมพันธ์มากที่สุด คือ ด้านการบริหารกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม (X_2) โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r_{XY} = .879$) รองลงมา คือ ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมและความร่วมมือ (X_4) โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r_{XY} = .756$) และด้านที่มีความสัมพันธ์น้อยที่สุด คือ ด้านการสื่อสาร (X_5) โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r_{XY} = .724$)

ตารางที่ 4.17 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการพัฒนาตนเอง (Y_3)

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา (X)	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ของเพียร์สัน (r_{XY_3})	ระดับ ความสัมพันธ์
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_1)	.757**	สูง
2. ด้านการบริหารกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม (X_2)	.731**	สูง
3. ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง (X_3)	.702**	สูง
4. ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมและความร่วมมือ (X_4)	.708**	สูง
5. ด้านการสื่อสาร (X_5)	.929**	สูง

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการพัฒนาตนเอง (Y_3) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน โดยด้านที่มีความสัมพันธ์มากที่สุดคือ ด้านการสื่อสาร (X_5) โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r_{XY} = .929$) รองลงมาคือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_1) โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r_{XY} = .757$) ส่วนด้านที่มีความสัมพันธ์น้อยที่สุด คือ ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง (X_3) โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r_{XY} = .702$)

ตารางที่ 4.18 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการทำงานเป็นทีม (Y_4)

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา (X)	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ของเพียร์สัน (r_{XY_4})	ระดับ ความสัมพันธ์
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_1)	.719**	สูง
2. ด้านการบริหารกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม (X_2)	.783**	สูง
3. ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง (X_3)	.847**	สูง
4. ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมและความร่วมมือ (X_4)	.869**	สูง
5. ด้านการสื่อสาร (X_5)	.709**	สูง

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการทำงานเป็นทีม (Y_4) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน โดยด้านที่มีความสัมพันธ์มากที่สุดคือ ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมและความร่วมมือ (X_4) โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r_{XY} = .869$) รองลงมาคือ ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง (X_3) โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r_{XY} = .847$) และที่มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนด้านการทำงานเป็นทีม (Y_4) น้อยที่สุดคือ ด้านการสื่อสาร (X_5) โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r_{XY} = .709$)

ตารางที่ 4.19 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู (Y_5)

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา (X)	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	ระดับ
	ของเพียร์สัน (r_{xy})	ความสัมพันธ์
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_1)	.058	สูง
2. ด้านการบริหารกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม (X_2)	.050	สูง
3. ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง (X_3)	.101	สูง
4. ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมและความร่วมมือ (X_4)	.148**	สูง
5. ด้านการสื่อสาร (X_5)	.052	สูง

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู (Y_5) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน โดยด้านที่มีความสัมพันธ์มากที่สุดคือ ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมและความร่วมมือ (X_4) โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r_{xy} = .848$) รองลงมาคือ ด้านการบริหารกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม (X_2) โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r_{xy} = .785$) และที่มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู (Y_5) น้อยที่สุดคือ ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง (X_3) โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r_{xy} = .701$)

4.3.3 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผู้วิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กันทางบวกกับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .01 ผู้วิจัยจึงจะวิเคราะห์ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผู้วิจัยจะต้องพิจารณา ความสัมพันธ์ของ

ตัวแปรพยากรณ์เพื่อตรวจสอบปัญหา Multicollinearity ซึ่งจะทำให้ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณ ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจหรือประสิทธิภาพของตัวแปรพยากรณ์ในการทำนายตัวแปรเกณฑ์นั้นถูกต้องสามารถนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ได้ ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณต่ำ ค่าสถิติทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของตัวแปรพยากรณ์ (สถิติ F) ในการทดสอบสัมประสิทธิ์ถดถอยถูกต้อง โดยตัวแปรพยากรณ์ คือ ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_1) ด้านการบริหารกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม (X_2) ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง (X_3) ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมและความร่วมมือ (X_4) และด้านการสื่อสาร (X_5) โดยต้องดำเนินการ 2 ขั้นตอนคือ

(1) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรพยากรณ์ โดยพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันของตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 5 ด้าน มีค่าไม่เกิน 0.90 แสดงว่าตัวแปรพยากรณ์ไม่มีความสัมพันธ์กันสูงเกินไป ส่งผลให้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณไม่เกิดปัญหา Multicollinearity (Bagheri & Midi, 2009 อ้างถึงใน ธาณินทร์ ศิลป์จารุ, 2563) และสามารถวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณได้ โดยไม่มีปัญหาตามทีกล่าวข้างต้น

(2) วิเคราะห์ค่าสถิติ Tolerance และ Variance Inflation Factor (VIF) โดยหาค่า Tolerance มากกว่า 0.10 ถ้าค่า VIF ไม่เกิน 10.0 ส่งผลให้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณไม่เกิดปัญหา Multicollinearity (Field, 2013 อ้างถึงใน ธาณินทร์ ศิลป์จารุ, 2563)

แสดงรายละเอียดผลการตรวจสอบปัญหา Multicollinearity ของการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ดังตารางที่ 4.20-4.21

4.3.3.1 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรพยากรณ์

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_1) ด้านการบริหารกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม (X_2) ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง (X_3) ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมและความร่วมมือ (X_4) และด้านการสื่อสาร (X_5) ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของแต่ละด้าน แสดงได้ดังตารางที่ 4.20

ตารางที่ 4.20 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรพยากรณ์

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา (X)	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X ₁)	1				
2. ด้านการบริหารกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม (X ₂)	.354**	1			
3. ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง (X ₃)	.084	.125**	1		
4. ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมและความร่วมมือ (X ₄)	.197**	.060	.023	1	
5. ด้านการสื่อสาร (X ₅)	.215**	.013	.049	.047	1

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X₁) ด้านการบริหารกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม (X₂) ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง (X₃) ด้านการสร้างการมีส่วนร่วม (X₄) และความร่วมมือและด้านการสื่อสาร (X₅) แต่ละด้านมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันไม่เกิน 0.90 แสดงว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละด้านไม่มีความสัมพันธ์กันสูงเกินไปจนทำให้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเกิดปัญหา Multicollinearity (Bagheri & Midi, 2009 ผู้วิจัยจึงจะทำการวิเคราะห์ค่าสถิติ Tolerance และ Variance Inflation Factor (VIF) ต่อไป

4.3.3.2 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติ Tolerance และ Variance Inflation Factor (VIF) ของตัวแปรพยากรณ์

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติ Tolerance และ Variance Inflation Factor (VIF) ตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X₁) ด้านการบริหารกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม (X₂) ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง (X₃) ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมและความร่วมมือ (X₄) และด้านการสื่อสาร (X₅) ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ค่าสถิติ Tolerance และ Variance Inflation Factor (VIF) ของแต่ละด้าน แสดงได้ดังตารางที่ 4.21

ตารางที่ 4.21 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติ Tolerance และ Variance Inflation Factor (VIF) ของตัวแปรพยากรณ์

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา (X)	Tolerance	VIF
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_1)	0.825	1.213
2. ด้านการบริหารกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม (X_2)	0.839	1.193
3. ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง (X_3)	0.980	1.020
4. ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมและความร่วมมือ (X_4)	0.223	4.480
5. ด้านการสื่อสาร (X_5)	0.225	4.451

จากตารางที่ 4.21 พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ทุกตัวมีค่า Tolerance อยู่ระหว่าง 0.223 ถึง 0.980 ซึ่งมีความมากกว่า 0.20 ตัวแปรพยากรณ์ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_1) ด้านการบริหารกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม (X_2) ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง (X_3) ด้านการสร้างการมีส่วนร่วม (X_4) และความร่วมมือและด้านการสื่อสาร (X_5) มีสหสัมพันธ์บ้างแต่ไม่ส่งผลต่อความเชื่อถือของสถิติ และผลการวิเคราะห์ค่า VIF อยู่ระหว่าง 1.193 ถึง 4.480 ซึ่งน้อยกว่า 5.0 แสดงว่าความสัมพันธ์ของตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีสหสัมพันธ์บ้างแต่ไม่ส่งผลต่อความเชื่อถือของสถิติ (Field, 2013 อ้างถึงใน ธาณินทร์ ศิลป์จารุ, 2557) ไม่มีความสัมพันธ์กันเองสูงจนเกินไป จึงไม่มีปัญหาพหุสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ ดังนั้นตัวแปรพยากรณ์ทุกตัวสามารถนำไปวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณต่อไป

4.3.3.3 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_1) ด้านการบริหารกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม (X_2) ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง (X_3) ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมและความร่วมมือ (X_4) และด้านการสื่อสาร (X_5) ที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณด้วยวิธี Enter รายละเอียดดังตารางที่ 4.22

ตารางที่ 4.22 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา (X)	b	SEb	β	t	sig
ค่าคงที่ (Constant)	1.728	.146		11.823*	.000
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_1)	3.047	.024	.676	8.968*	.000
2. ด้านการบริหารกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม (X_2)	7.249	.018	.872	23.492*	.000
3. ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง (X_3)	5.138	.019	.795	17.338*	.000
4. ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมและความร่วมมือ (X_4)	7.693	.037	.875	29.976*	.000
5. ด้านการสื่อสาร (X_5)	2.157	.033	.525	7.007*	.000
$R^2 = .841$, Adjusted $R^2_{adj} = .735$, SE.est = .053, F = 95.163					

*มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.22 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_1) ด้านการบริหารกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม (X_2) ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง (X_3) ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมและความร่วมมือ (X_4) และด้านการสื่อสาร (X_5) โดยภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 5 ด้าน สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนหรือการเปลี่ยนแปลงของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยมีสัมประสิทธิ์การตัดสินใจหรือประสิทธิภาพของการพยากรณ์สมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เท่ากับ .841 หรือคิดเป็นร้อยละ 84.10 และสัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ปรับปรุงแล้วหรือประสิทธิภาพของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 5 ด้าน ในการทำนายสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่ปรับปรุงแล้ว เท่ากับ .735 หรือคิดเป็นร้อยละ 73.50 และมีความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์หรือการประมาณค่าสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เท่ากับ .053 สามารถสร้างสมการพยากรณ์สมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 1.728 + 3.047X_1 + 7.246X_2 + 5.138X_3 + 7.693X_4 + 2.157X_5$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .674X_1 + .872X_2 + .795X_3 + .875X_4 + .525X_5$$

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1” มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 2) เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 และ 4) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่ปฏิบัติงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 จำนวน 300 คน ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.792 และ 0.817 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และให้สถิติอนุมานเพื่อทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณโดยใช้วิธี Enter ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัย

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 300 คน ส่วนใหญ่จำแนกเป็นเพศหญิง จำนวน 209 คน คิดเป็นร้อยละ 61.47 มีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 34.00 เป็นครูผู้สอน จำนวน 271 คน คิดเป็นร้อยละ 90.33 ขนาดของโรงเรียนส่วนใหญ่อยู่

ขนาดกลาง จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 51.33 และระยะเวลาในการปฏิบัติงานในสถานศึกษาส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 10 – 20 ปี จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 34.67 ตามลำดับ

5.1.2 ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ด้านและระดับมาก 1 ด้าน สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านการสื่อสาร ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมและความร่วมมือ ด้านการบริหารกลยุทธ์เชิงนวัตกรรมและด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

5.1.2.1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ และระดับมาก 1 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 4 ผู้บริหารมีการติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานตามวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา รองลงมาคือ ข้อที่ 1 ผู้บริหารมีการกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนสามารถนำมาปฏิบัติงานในสถานศึกษาได้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 5 ผู้บริหารเปิดกว้างในการรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน เพื่อให้สถานศึกษาเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี

5.1.2.2 ด้านการบริหารกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ และระดับมาก 1 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 3 ผู้บริหารพัฒนาแนวคิด วิธีการใหม่ในการกระตุ้น ผลักดัน บุคลากรในสถานศึกษาในการปฏิบัติงาน รองลงมาคือ ข้อที่ 2 ผู้บริหารเรียนรู้และพัฒนาตนเองโดยนำนวัตกรรมมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 4 ผู้บริหารกระตุ้น ผลักดัน บุคลากรในสถานศึกษาให้ร่วมกันปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

5.1.2.3 ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ และระดับมาก 5 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 1 ผู้บริหารนำองค์กรฝ่าฟันความไม่แน่นอนและการเปลี่ยนแปลงของการศึกษา สังคม เศรษฐกิจโดยใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรม รองลงมาคือ ข้อที่ 4 ผู้บริหารสามารถบริหารความเสี่ยงท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 6 ผู้บริหารมีกลยุทธ์ในการสร้างโอกาสให้กับสถานศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์

5.1.2.4 ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมและความร่วมมือ โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 3 ผู้บริหารส่งเสริมและสร้างความร่วมมือที่ดีระหว่างบุคลากรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกสถานศึกษา รองลงมาคือ ข้อที่ 2 ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนปฏิบัติงานเพื่อ

ประโยชน์สูงสุดของสถานศึกษาและส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 5 ผู้บริหารรับฟัง เข้าใจและยอมรับความเห็นของบุคลากรในสถานศึกษา

5.1.2.5 ด้านการสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 4 ผู้บริหารอาศัยเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารข้อมูลกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอกองค์กร รองลงมาคือ ข้อที่ 2 ผู้บริหารใช้ข้อมูลสารสนเทศที่หลากหลายอย่างมีวิจารณญาณและใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยในการตัดสินใจอย่างเหมาะสม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 4 ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการสื่อสารให้บุคลากรทราบแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

5.1.3 ระดับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

สมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้านและระดับมาก 2 ด้าน สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านการบริการที่ดี ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ด้านการพัฒนาตนเอง และด้านการทำงานเป็นทีม ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

5.1.3.1 ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ และระดับมาก 1 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 3 ครูผู้สอนมีการกำหนดเป้าหมายที่มีความท้าทายแต่สามารถทำได้ รองลงมาคือ ข้อที่ 5 ครูผู้สอนมีความรับผิดชอบสูง ขยัน อดทน ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 4 ครูผู้สอนมีการวางแผน การกำหนดเป้าหมาย การวิเคราะห์สังเคราะห์ภารกิจงาน

5.1.3.2 ด้านการบริการที่ดี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ และระดับมาก 1 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 2 ครูผู้สอนมีความตั้งใจและความพยายามของตนเองในการให้บริการ รองลงมาคือ ข้อที่ 2 ครูผู้สอนมีการบริการอย่างรวดเร็ว ถูกต้องเป็นธรรม) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 1 ครูผู้สอนมีความสามารถด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการบริการและการพัฒนาองค์กรของโรงเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมาย

5.1.3.3 ด้านการพัฒนาตนเอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ และระดับมาก 3 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 4 ครูผู้สอนมีวินัยในตนเองและการแสดงความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจและการกระทำของตน รองลงมาคือ ข้อที่ 3 ครูผู้สอนมีการทบทวนและสะท้อนผลการปฏิบัติงานของตนเอง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 2 ครูผู้สอนมีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอมีการปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลง

5.1.3.4 ด้านการทำงานเป็นทีม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ และระดับมาก 3 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 3 ครูผู้สอน มีการปรับตัวเข้ากับผู้อื่นหรือทีมงาน ให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อนร่วมงาน รองลงมา คือ ข้อที่ 5 ครูผู้สอนมีการสร้างและรักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน ผู้บริหาร และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 2 ครูผู้สอนมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกันของสถานศึกษา

5.1.3.5 สมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 5 ครูผู้สอน มีการสร้างความน่าเชื่อถือและความศรัทธาในวิชาชีพครู รองลงมาคือ ข้อที่ 1 ครูผู้สอนมีความรักและศรัทธาในวิชาชีพ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 3 ครูผู้สอนมีการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม

5.1.4 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .01 โดยความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยมีความสัมพันธ์กันทางบวก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า โดยด้านที่มีความสัมพันธ์มากที่สุดคือ ด้านการบริหารกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม (X_2) โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง รองลงมาคือ ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมและความร่วมมือ (X_4) โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง และด้านที่มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 น้อยที่สุด คือ ด้านการสื่อสาร (X_5) โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง

5.1.5 ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ประกอบด้วย ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_1) ด้านการบริหารกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม (X_2) ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง (X_3) ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมและความร่วมมือ (X_4) และด้านการสื่อสาร (X_5) โดยภาวะผู้นำของ

ผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 5 ด้าน สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนหรือการเปลี่ยนแปลงของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยมีสัมประสิทธิ์การตัดสินใจหรือประสิทธิภาพของการพยากรณ์สมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เท่ากับ .841 หรือคิดเป็นร้อยละ 84.10 และสัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ปรับปรุงแล้วหรือประสิทธิภาพของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 5 ด้าน ในการทำนายสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่ปรับปรุงแล้ว เท่ากับ .735 หรือคิดเป็นร้อยละ 73.50 และมีความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์หรือการประมาณค่าสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เท่ากับ .053 สามารถสร้างสมการพยากรณ์ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ได้ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 1.728 + 3.047X_1 + 7.246X_2 + 5.138X_3 + 7.693X_4 + 2.157X_5$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .674X_1 + .872X_2 + .795X_3 + .875X_4 + .525X_5$$

5.2 อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

5.2.1 ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 มีความสามารถและมีอิทธิพลในระดับมาก พฤติกรรมของผู้บริหารที่มีต่อครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด โดยมีความสามารถในการใช้ศาสตร์และศิลป์เพื่อจูงใจให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดคล้อยตาม โดยใช้ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ทางการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้ทันสมัยเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 ก่อให้เกิดกิจกรรมหรือการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาที่วางไว้ กระตุ้นจูงใจให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจ ทั้งนี้ตามที่ Jenhatkhun (2022) ได้กล่าวถึงภาวะผู้นำไว้ว่า ภาวะผู้นำมีความสำคัญอย่างยิ่งยวด

ต่อความอยู่รอดและความสำเร็จขององค์กร เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและไม่แน่นอนสูงที่ขับเคลื่อนโดยเทคโนโลยีดิจิทัลและกระแสโลกาภิวัตน์ ผู้นำไม่ได้เป็นเพียงผู้สั่งการ แต่เป็นผู้ที่ต้องสามารถ ขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงและสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ เพื่อนำทางองค์กรให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากผู้บริหารเป็นผู้นโยบายในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคใหม่ต้องมีความรู้ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ทางการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้ทันสมัย มีประสิทธิผลเหมาะสมและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลก (วรารัตน์ ศรีบุตดาและอำนาจ ชนระวงศ์, 2566) ดังนั้นคุณลักษณะและภาวะผู้นำของผู้บริหารที่มีต่อการปฏิบัติงานของครูการศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหาคุณลักษณะและทักษะ ของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการปฏิบัติงานของครูพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดสร้างสรรค์ผลงานใหม่ ๆ อยู่เสมอ และมีความสามารถด้านการสื่อสาร รับฟังข้อเสนอแนะของครูทำให้การปฏิบัติงานของครูมีความเข้าใจที่ตรงกันและชัดเจน มีความสามารถแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ และสามารถบรรลุเป้าหมายในวิชาชีพครูได้ นอกจากนี้ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับการวิจัยของ อรุณทัย นิลเนตร (2567) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับการวิจัยของกุลภากร ฮวดรักษา (2567) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ซึ่งพบว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งเหตุผลที่เป็นเช่นนี้ผู้วิจัยเห็นว่าในยุคปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงของสังคม วัฒนธรรมโดยเฉพาะเทคโนโลยีมีความเป็นพลวัต เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วต่อเนื่อง เป็นเหตุให้ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่พยายามปรับเปลี่ยนตนเองเพื่อให้สามารถบริหารสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการสื่อสารอยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการสื่อสารให้บุคลากรทราบแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เลือกใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมเพื่อสื่อสารให้บุคลากรปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ใช้ข้อมูลสารสนเทศที่หลากหลายอย่างมีวิจารณญาณและใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยในการตัดสินใจอย่างเหมาะสม อาศัยเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารข้อมูลกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอกองค์กรในฐานะผู้บริหารสถานศึกษา การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพคือเครื่องมือที่สำคัญที่สุดในการขับเคลื่อนสถานศึกษาให้ไปบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ โดยพยายามสื่อสารวิสัยทัศน์ที่ตรงกันกับครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้การสื่อสารเพื่อถ่ายทอดนโยบายและสร้างความเข้าใจที่ชัดเจน ลดความสับสนในการปฏิบัติงานเพื่อให้ทุกคนมีจุดหมาย

เดียวกัน การสื่อสารจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรและ ใช้การสื่อสารสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและผู้ปกครอง โดยการสื่อสารภาพลักษณ์ของโรงเรียนกับภายนอก โดยการแจ้งข่าวสาร กิจกรรม หรือความคืบหน้าของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ ช่วยสร้างความไว้วางใจ สร้างเครือข่ายการสื่อสารที่ดีช่วยดึงดูดทรัพยากรและความร่วมมือจากชุมชนเข้ามาพัฒนาสถานศึกษาได้ง่ายขึ้น ดังที่ Ngayo Fotso (2021) ได้กล่าวว่าหน้าที่ผู้บริหารให้ความสำคัญกับสื่อสารข้อมูลแนวทางการพัฒนาองค์กรและการจูงใจบุคลากรในการทำงาน และการสื่อสารกับบุคคลภายนอกเพื่อแสดงถึงผลการดำเนินการขององค์กรในการสร้างความน่าเชื่อถือ หรือผลการดำเนินงานขององค์กร และเมื่อพิจารณาด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่นๆ คือ ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง เป็นประเด็นที่น่าสนใจว่า แม้ว่าผู้บริหารสถานศึกษาจะทราบดีว่าสังคมโลกเปลี่ยนแปลงไปแค่ไหน แต่มีกับดักที่ขวางกั้นความสำเร็จในการบริหารงานในสถานศึกษา อาทิ โครงสร้างของวัฒนธรรมองค์กรในรูปแบบเดิมของระบบการบริหารการศึกษาในประเทศไทย

5.2.2 ระดับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

สมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนให้เห็นว่าครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 มีความรู้ ทักษะ ทศนคติ ค่านิยมและความสามารถแบบบูรณาการที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ในบทบาทของครูผู้สอนอย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เพื่อให้การขับเคลื่อนขององค์กรดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพประสบความสำเร็จตามเป้าหมายคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมส่วนตนของครูในการปฏิบัติหน้าที่ครูได้อย่างยอดเยี่ยมที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ได้อย่างสูงสุดตามศักยภาพของตน ซึ่งครูต้องได้รับการสนับสนุนให้ฝึกปฏิบัติ เพื่อสร้างรากฐานที่มั่นคงสำหรับการเป็นครูผู้เชี่ยวชาญ และเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการปรับปรุงผลลัพธ์ของนักเรียน โดยเฉพาะกลุ่มที่ด้อยโอกาส (Department for Education, 2021) ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2567) ได้ให้ความสำคัญของสมรรถนะหลักของครูไว้ว่าสมรรถนะเป็นคุณลักษณะของบุคคลเกี่ยวกับผล การปฏิบัติงาน ประกอบด้วย ความรู้ ทักษะ ความสามารถและคุณลักษณะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน และเป็นคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่ทำให้บุคลากรในองค์กรปฏิบัติงานได้ผลงานที่โดดเด่นกว่าคนอื่น ๆ ในสถานการณ์ที่หลากหลายซึ่งเกิดจากแรงผลักดันเบื้องต้น อุปนิสัย ภาพลักษณ์ภายในและบทบาทที่แสดงออกต่อสังคมที่แตกต่างกันทำให้แสดงพฤติกรรมการทำงานที่ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการบริหารทรัพยากรบุคคลแนวใหม่ภาครัฐของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน โดยส่งเสริมสนับสนุนให้ส่วนราชการบริหารทรัพยากร

บุคคลตามกรอบมาตรฐานความสำเร็จด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อความสำเร็จของส่วนราชการการกำหนดกรอบการประเมินสมรรถนะครูสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อกำหนดความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะของครู ตามโครงการยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบโดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์สมรรถนะครูอันประกอบด้วย เจตคติ ค่านิยม ความรู้ ความสามารถ และทักษะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานตามภารกิจงานในสถานศึกษา ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1 มีสมรรถนะอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งเป็นผลดีต่อการจัดการศึกษา

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครูมีค่าสูงที่สุด เนื่องจาก จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู เป็นการครองตน การประพฤติ ปฏิบัติตนให้เหมาะสมถูกต้องตามหลักคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนและสังคม สร้างความศรัทธาในวิชาชีพครู และเพื่อธำรงรักษาศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ ในการนี้ผลการวิจัยสอดคล้องกับการวิจัยของภานุวัฒน์ สังฆะมณีและยุทธศาสตร์ กงเพชร (2567) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับสมรรถนะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ซึ่งพบว่าระดับสมรรถนะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับการศึกษาของมุกรินทร์ กันเขตวิทย์และวัฒนา จินดาวัฒน (2566) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ที่พบว่า ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู อยู่ในระดับมากที่สุดทั้งในภาพรวม และรายด้าน ทั้งนี้ด้วยวิชาชีพครูได้รับการยกย่องว่าเป็นวิชาชีพชั้นสูง ไม่ใช่เพียงเพราะต้องใช้ความรู้เฉพาะทางแต่เพราะครูทำงานกับชีวิตและจิตใจของมนุษย์ได้แก่นักเรียน จริยธรรมและจรรยาบรรณจึงไม่ใช่แค่กฎระเบียบแต่เป็นวิญญาณของความเป็นครู ครูเป็นแบบอย่างที่ต้องได้นักเรียนนำไปเป็นแบบอย่างใด จรรยาบรรณต่อศิษย์คือหัวใจสำคัญที่ทำให้โรงเรียนเป็นที่ที่ปลอดภัย ในสถานการณ์ที่กลืนไม่เข้าคายไม่ออกจรรยาบรรณจะเป็นเข็มทิศให้ครูในการปฏิบัติงานให้ถูกต้องตามครรลอง ครูที่มีจริยธรรมจะมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่จะปฏิบัติงานโดยการอุทิศตนมุ่งมั่นพัฒนาการสอน ไม่หยุดนิ่งในการหาความรู้ใหม่ ๆ มาถ่ายทอด เพราะถือเป็นหน้าที่ที่มีต่อศิษย์และสังคม

5.2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .01 โดยความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง สรุปได้ว่าสมมติฐานการวิจัยของผู้วิจัยเป็นจริง

แสดงให้เห็นว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ในทางบวกกับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เมื่อผู้บริหารมีภาวะผู้นำที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ครูในโรงเรียนก็จะมีแนวโน้มที่จะมีสมรรถนะหรือความสามารถในการทำงานสูงขึ้นตามไปด้วย เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยด้านการสร้างการมีส่วนร่วมและความร่วมมือมีความสัมพันธ์กับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 มากที่สุด โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง สอดคล้องกับผลการศึกษาระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 มีอิทธิพลต่อครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด โดยใช้ศาสตร์และศิลป์ เพื่อจูงใจให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดคล้อยตาม โดยใช้ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ทางการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้ทันสมัยเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลกก่อให้เกิดกิจกรรมหรือการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาที่วางไว้ กระตุ้นจูงใจให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจซึ่งไม่ว่าผู้บริหารสถานศึกษาจะมีความสามารถเพียงใดแต่หากขาดสร้างความไว้วางใจในการทำงานร่วมกับบุคลากรในสถานศึกษา ความสามารถในการสร้างความร่วมมือในการบริหารสถานศึกษากับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกสถานศึกษา เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา และชุมชน โดยอาศัยเทคโนโลยีหรือนวัตกรรม ส่งเสริมและสร้างความร่วมมือที่ดีระหว่างบุคลากรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์สูงสุดของสถานศึกษาและรับฟัง เข้าใจและยอมรับความเห็นของบุคลากรในสถานศึกษาย่อมทำให้ยากที่จะทำให้ผลงานบรรลุตามเป้าหมายได้

5.2.4 ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_1) ด้านการบริหารกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม (X_2) ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง (X_3) ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมและความร่วมมือ (X_4) และด้านการสื่อสาร (X_5) โดยภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 5 ด้าน สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนหรือการเปลี่ยนแปลงของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 สรุปได้ว่า สมมติฐานการวิจัยของผู้วิจัยเป็นจริง กล่าวคือ ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่มีอิทธิพลต่อครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด

โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้าง ส่งเสริม สนับสนุน ให้ครูผู้สอนมีความรู้ ทักษะ ทศนคติ ค่านิยม และความสามารถแบบบูรณาการที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ในบทบาทของครูผู้สอนอย่างมีประสิทธิภาพ และประสบความสำเร็จของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เพื่อให้การขับเคลื่อนขององค์กรดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพประสบความสำเร็จตามเป้าหมายคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมส่วนตนของครูในการปฏิบัติหน้าที่ครูได้อย่างยอดเยี่ยมที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ได้อย่างสูงสุดตามศักยภาพของตน ผลการศึกษาสอดคล้องกับการวิจัยของ Gerly B. De Castro, Edward C. Jimenez (2022) ได้ศึกษาคุณลักษณะและภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ที่มีต่อการปฏิบัติงานของครูการศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหาคุณลักษณะและทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ต่อการปฏิบัติงานของครู พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดสร้างสรรค์ผลงานใหม่ ๆ อยู่เสมอ และมีความสามารถด้านการสื่อสาร รับฟังข้อเสนอแนะของครูทำให้การปฏิบัติงานของครูมีความเข้าใจที่ตรงกันและชัดเจนมีความสามารถแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ และสามารถบรรลุเป้าหมายในอาชีพ ทั้งนี้การที่สัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ปรับปรุงแล้วหรือประสิทธิภาพของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน ในการทำนายสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่ปรับปรุงแล้ว เท่ากับ .735 หรือคิดเป็นร้อยละ 73.50 ถือว่าเป็นร้อยละของการพยากรณ์ที่ค่อนข้างสูง ทั้งนี้เป็นเพราะผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาจากงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศก่อนจะนำมากำหนดเป็นรอบแนวคิดในการวิจัย และใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณด้วยวิธี Enter เพื่อตรวจสอบว่าตัวแปรพยากรณ์สามารถอธิบายตัวแปรเกณฑ์ได้หรือไม่ หากผู้วิจัยสังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามาไม่ดี หรือคัดเอาองค์ประกอบที่ไม่เกี่ยวกับข้อมา ย่อมทำให้สัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ปรับปรุงแล้วหรือประสิทธิภาพของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 5 ด้าน ในการทำนายสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 มีค่าน้อยได้ และเมื่อผลการวิเคราะห์สามารถสร้างสมการพยากรณ์สมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 1.728 + 3.047X_1 + 7.246X_2 + 5.138X_3 + 7.693X_4 + 2.157X_5$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .674X_1 + .872X_2 + .795X_3 + .875X_4 + .525X_5$$

จากสมการถดถอยพหุคูณในรูปแบบคะแนนดิบของของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยทดสอบความแตกต่างของค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเมื่อเพิ่มภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_1) ด้านการบริหารกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม (X_2) ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง (X_3) ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมและความร่วมมือ (X_4) และด้านการสื่อสาร (X_5) โดยหากเพิ่มภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขึ้น 1 หน่วย จะส่งผลในทิศทางบวกกับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน ในทิศทางเดียวกับสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 3.047 , 7.246, 5.138, 7.693 และ 2.157 หน่วย ตามลำดับตัวแปร

จากสมการถดถอยพหุคูณในรูปแบบคะแนนมาตรฐานของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 สามารถสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการสร้างการมีส่วนร่วมและความร่วมมือ (X_4) มีอิทธิพลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 มากที่สุด ($\beta_4 = .875$) รองลงมา คือ ด้านการบริหารกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม (X_2) ($\beta_2 = .872$) ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง (X_3) มีอิทธิพลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน ($\beta_3 = .795$) และด้านที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 น้อยที่สุด คือ ด้านการสื่อสาร (X) ($\beta_5 = .525$) ตามลำดับ ดังนั้นการนำผลวิจัยไปใช้จึงควรมีการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการสร้างการมีส่วนร่วมและความร่วมมือให้กับผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้เกิดผลดีในการพัฒนาสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

5.3.1.1 ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง มีระดับค่าเฉลี่ยน้อยเมื่อเทียบกับด้านอื่น ๆ ดังนั้น จึงควรมีการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีศักยภาพในการฝ่าฟันความไม่แน่นอนและการเปลี่ยนแปลงของการศึกษา สังคม เศรษฐกิจโดยใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรม สามารถบริหารความเสี่ยงท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ ปรับเปลี่ยนแผนการปฏิบัติงานตามความเหมาะสมและสถานการณ์ พัฒนาค้นคว้าหาความรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีมีความรู้ที่ทันสมัยและมีกลยุทธ์ในการสร้างโอกาสให้กับสถานศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์

5.3.1.2 สมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลยเขต 1 ด้านการทำงานเป็นทีมมีค่าน้อยที่สุด ดังนั้น ควรมีการส่งเสริมให้ครูในโรงเรียน ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกันของสถานศึกษา

5.3.1.3 จากผลการถดถอยพหุคูณของสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ด้าน การสร้างการมีส่วนร่วมและความร่วมมือมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐานมากที่สุด แสดงว่าเป็นด้านที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 1 มาก ดังนั้นการนำผลวิจัยไปใช้จึงควรมีการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษา ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมและความร่วมมือให้กับผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้เกิดผลดี ในการพัฒนาสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรมีการศึกษาแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

5.3.2.2 ควรมีการศึกษาแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

บรรณานุกรม

- กุลภากร ฮวดรักษา. (2567). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม. วารสารศึกษาศาสตร์ดุสิตบัณฑิตมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี. 4(1). มกราคม – มิถุนายน. หน้า 1-9.
- กิตติพงษ์ ต่างเกษิ. (2565). สมรรถนะประจำสายงานของครูที่ส่งผลต่อความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- เจนณลี ยศไชยวิบูลย์และวิภาดา ประสารทรัพย์. (2566). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในศตวรรษที่ 21. การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 5 วันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2566.
- ฐาปวี หนองหารพิทักษ์และคณะ. (2565). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูระดับประถมศึกษายุคประเทศไทย 4.0. *Journal of Administrative and Management Innovation*. 10(3). กันยายน-ธันวาคม. หน้า 29-40.
- เทือน ทองแก้ว. (2560). สมรรถนะ Competency หลักการและแนวปฏิบัติ. สืบค้นเมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2568 จาก www.competency.mju.ac.th/doc/22141.doc.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2563). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS. พิมพ์ครั้งที่ 18. กรุงเทพมหานคร: บิซิเนสอาร์แอนด์ดี.
- นิตา แดนโพธิ์. (2560). สมรรถนะครูโรงเรียนวัดไผ่ล้อม (พลประจำอุปถัมภ์). การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เนตร์พัฒนา ยาวีราช. (2552). ภาวะผู้นำและผู้นำเชิงกลยุทธ์. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: บริษัททริบเพ้นกรุ๊ป จำกัด.

พวงเพ็ญ อินทรประวัติและณัฐกร ดวงพระเกษ. (2565). สมรรถนะของครู 4 ด้านที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนมากที่สุด. วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์. 22(1). มกราคม-มิถุนายน. หน้า 180-195.

พฤทธ์สรรค์ สุทธิไชยเมธี. (2567). สถิติขั้นสูงเพื่อการวิจัยเชิงปริมาณทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พัชรินทร์ วงสาร และคันสนีย์ จะสุวรรณ. (2564). *คุณลักษณะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา. การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 14 "Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2021"* วันพุธที่ 18 สิงหาคม 2564.

ภาณุวัฒน์ สังขะมณีและยุทธศาสตร์ กงเพชร. (2567). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับสมรรถนะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5. *วารสารวิชาการและวิจัย*. 14(2). เมษายน-มิถุนายน. หน้า 302-315.

ภัทรพร เกษสังข์. (2559). *การวิจัยปฏิบัติการ Action Research*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

มุกกรินทร์ กันเขตวิทย์และวัฒนา จินดาวัฒน์. (2566). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1. *วารสารวิชาการสถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ*. 9(1). มกราคม – มิถุนายน. หน้า 186-198.

วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2553). *สถิติประยุกต์สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.

วรรัตน์ ศรีบุตดาและอำนาจ ชนะวงศ์. (2566). ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น. *วารสารพุทธปรัชญาวิวัฒน์*. 7(2). กรกฎาคม-ธันวาคม. หน้า 361-376.

วสุพร อุ้มมะดี. (2565). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในอำเภอปากคาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. *วารสารศึกษาศาสตร์ดุสิตบัณฑิตมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี*. 2(1). มกราคม-มิถุนายน. หน้า 253-264.

วินัย นาคำ. (2560). *สมรรถนะหลักของครูตามเกณฑ์ตัวบ่งชี้สมรรถนะครูไทยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนศรีมหาโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่*

การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7. งานนิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.

วิโรจน์ สารัตนะ. (2557). *ภาวะผู้นำ: ทฤษฎีและนันทักษะร่วมสมัยปัจจุบัน*. กรุงเทพมหานคร: ทิพย์วิสุทธิ.

ศศิธรดา แพงไทย. (2559). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. *วารสารวิทยาลัยบัณฑิต เอเชีย*. 6(1).

ศิริประภา อัคราภิชาติ ชื่นนภา นาวารี และมัทนา วังถนอมศักดิ์. (2565). คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. *مجلة فترات*. 6(3). กันยายน – ธันวาคม. หน้า 276-292.

สุพัตรา รังคะวงษ์ (2565). *ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2567). *แนวทางการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นสมรรถนะสาขาวิชาชีพ*. กรุงเทพมหานคร. สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1. (2567). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2566-2570*. เลย: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1.

สำราญ มีแจ้ง. (2567). *สถิติขั้นสูงสำหรับการวิจัยทฤษฎีและปฏิบัติ*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อรุณทัย นิลเนตร. (2567). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2*. สืบค้นเมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2567 จาก <https://regis.nsruc.ac.th/gtips/storage/files/archived/4d3126686b0fcd58.pdf>.

อภิญา พลอาสาและจิราภรณ์ ผันสว่าง. (2566). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดอุบลราชธานี. *วารสารการบริหารการศึกษา*. 3(1). มกราคม – เมษายน. หน้า 36-47.

อ้อยทิพย์ ไทน้อย. (2566). *ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาภูมิภุมาราชวิทยาลัย.

A. Mitrani, M.DalZiel, and D. Fill. (2009). *Competency Based Human Resource Management: Value Driven Strategies For Recruitment, Development and Reward*. London: McGraw-Hill.

Badillo. (2013). *21st Century Leadership Skills January : Ten skills of the future workforce*. Retrieved August 15, 2025, from <http://www.annbadillo.com/leadership/2013/01/>

Gerly B. De Castro, Edward C. Jimenez. (2022). Attributes and 21st-Century Leadership Skills on Teachers Performance. *Journal of Humanities and Social Sciences*. vol. 4, pp. 52-63.

Podolny. (2015). *21st Century Skills: Success in Life: 6 C's plus Leadership*. Retrieved August 15, 2025, from <http://wanetusa.org/achieve-your-dream/21stcentury-skills>.

Siti Noor Ismail. (2018). Instructional Leadership and Teachers' Functional Competency across the 21st Century Learning. *International Journal of Instruction*, 11(3), 135-152. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1183348.pdf>

_____. (2021). Factors Affecting Teachers' Functional Competency Level in HighPerformance Schools. *Malaysian online journal of educational management (MOJEM)*, 9(2), 63-77.

Slavik, M. (2008). *Teachers' Competences*. Institute of Education and Communication. University of Life Sciences Prague, Czech. August 15, 2025, from <https://www.slideshare.net/gueste538c3/teacherscompetences>.

David C. McClelland. (2013) Testing for competence rather than for intelligence.

American Psychologist. 28. pp 1-14.

Richard E. Boyatzis. (2018). *The Competent Manager*. New York : John Wiley & Son.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ดร. กัญญาณัฐ สิมสวัสดิ์ วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลเลย
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1
2. นางสาวลัดดาวัลย์ สอนสุภาพ นักทรัพยากรบุคคล วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ
ปฏิบัติหน้าที่ ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
วุฒิการศึกษา ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1
3. ดร.พรรณีภา ครองพลอย อาจารย์ประจำภาควิชาวัดผลการศึกษา
วุฒิการศึกษา ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาวัดผลการศึกษา คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
4. ดร. พิมพ์ภัส จันลาศรี วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
วุฒิการศึกษา ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านปากยาง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1
5. นางศิวาลัย แก้วเขียว วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
วิทยาลัยนครราชสีมา
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคกไผ่
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

คำชี้แจง

แบบสอบถามสำหรับการวิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1” แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ ประกอบด้วย เพศ อายุ ตำแหน่งหน้าที่ ขนาดของโรงเรียน ระยะเวลาในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 แบ่งเป็น 5 ด้าน คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการบริหารกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมและความร่วมมือและ ด้านการสื่อสาร

ตอนที่ 3 แบบสอบถามสมรรถนะหลักของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 แบ่งเป็น 5 ด้าน คือ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ด้านการบริการที่ดี ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการทำงานเป็นทีมและด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

นางกุสุมาภรณ์ การะเกษ

นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ☒ ลงในช่อง ☐ ที่ตรงกับข้อมูลของท่านมากที่สุด

1. เพศ

() 1. ชาย

() 2. หญิง

2. อายุ

() 1. 25 - 30 ปี

() 2. 31-40 ปี

() 3. 41-50 ปี

() 4. 51-60 ปี

3. ตำแหน่งหน้าที่

() 1. ผู้บริหารสถานศึกษา

() 2. ครูผู้สอน

4. ขนาดโรงเรียน

() 1. โรงเรียนขนาดเล็ก

() 2. โรงเรียนขนาดกลาง

() 3. โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ

5. ระยะเวลาในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา

() 1. ไม่เกิน 10 ปี

() 2. 10-20 ปี

() 3. มากกว่า 20 ปี

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย

เขต 1 แบ่งเป็น 5 ด้าน คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการบริหารกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม
ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมและความร่วมมือและ
ด้านการสื่อสาร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ☒ ลงในช่อง ☐ ที่ตรงกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาใน
ศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยมีรายละเอียด
ดังนี้

5 หมายถึง มีภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อคำถาม	ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา				
	5	4	3	2	1
ด้านการมีวิสัยทัศน์					
1. ผู้บริหารมีการกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนสามารถนำมาปฏิบัติงานในสถานศึกษาได้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา					
2. ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาสถานศึกษาชัดเจน					
3. ผู้บริหารมีกระบวนการดำเนินงานและสามารถดำเนินงานไปตามทิศทางเดียวกันกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา					
4. ผู้บริหารมีการติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานตามวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา					
5. ผู้บริหารเปิดกว้างในการรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน เพื่อให้สถานศึกษาเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี					
ด้านการบริหารกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม					
1. ผู้บริหารมีการกำหนดทิศทางและเป้าหมายในอนาคตที่ชัดเจนและใช้นวัตกรรมการบริหารงานวิชาการที่เหมาะสมในศตวรรษที่ 21					
2. ผู้บริหารเรียนรู้และพัฒนาตนเองโดยนำนวัตกรรมมาใช้เพื่อบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21					
3. ผู้บริหารพัฒนาแนวคิด วิธีการใหม่ในการกระตุ้นผลักดัน บุคลากรในสถานศึกษาในการปฏิบัติงาน					
4. ผู้บริหารกระตุ้น ผลักดัน บุคลากรในสถานศึกษาให้ร่วมกันปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย					
ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง					

ข้อคำถาม	ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา				
	5	4	3	2	1
1. ผู้บริหารนำองค์กรฝ่าฟันความไม่แน่นอนและการเปลี่ยนแปลงของการศึกษา สังคม เศรษฐกิจโดยใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรม					
2. ผู้บริหารสามารถบริหารความเสี่ยงท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์					
3. ผู้บริหารปรับเปลี่ยนแผนการปฏิบัติงานตามความเหมาะสมและสถานการณ์					
4. ผู้บริหารพัฒนาตนเองให้มีความรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี					
5. ผู้บริหารมีความรู้ที่ทันสมัย					
6. ผู้บริหารมีกลยุทธ์ในการสร้างโอกาสให้กับสถานศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์					
ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมและความร่วมมือ					
1. ผู้บริหารสร้างความไว้วางใจในการทำงานร่วมกับบุคลากรในสถานศึกษา					
2. ผู้บริหารมีความสามารถในการสร้างความร่วมมือในการบริหารสถานศึกษากับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกสถานศึกษา เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา และชุมชน โดยอาศัยเทคโนโลยีหรือนวัตกรรม					
3. ผู้บริหารส่งเสริมและสร้างความร่วมมือที่ดีระหว่างบุคลากรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกสถานศึกษา					
4. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์สูงสุดของสถานศึกษา					
5. ผู้บริหารรับฟัง เข้าใจและยอมรับความเห็นของบุคลากรในสถานศึกษา					
ด้านการสื่อสาร					

ข้อคำถาม	ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา				
	5	4	3	2	1
1. ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการสื่อสารให้บุคลากรทราบแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน					
2. ผู้บริหารเลือกใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมเพื่อสื่อสารให้บุคลากรปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
3. ผู้บริหารใช้ข้อมูลสารสนเทศที่หลากหลายอย่างมีวิจักษณ์และใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยในการตัดสินใจอย่างเหมาะสม					
4. ผู้บริหารอาศัยเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารข้อมูลกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอกองค์กร					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามสมรรถนะหลักของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 แบ่งเป็น 5 ด้าน คือ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ด้านการบริการที่ดี ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการทำงานเป็นทีมและด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ที่ตรงกับสมรรถนะหลักของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยมีรายละเอียดดังนี้

- 5 หมายถึง ครูมีสมรรถนะหลักอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ครูมีสมรรถนะหลักอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ครูมีสมรรถนะหลักอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ครูมีสมรรถนะหลักอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ครูมีสมรรถนะหลักอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อคำถาม	ระดับสมรรถนะหลักของครู				
	5	4	3	2	1
ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน					
1. ครูผู้สอนมีความรู้ด้านเนื้อหาวิชาและ ความสามารถในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อปรับปรุงคุณภาพการสอนให้เป็นไปตาม มาตรฐานวิชาชีพ					
2. ครูผู้สอนมีความปรารถนาที่จะทำผลงานให้ดีขึ้น และบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้					
3. ครูผู้สอนมีการกำหนดเป้าหมายที่มีความท้าทายแต่สามารถทำได้					
4. ครูผู้สอนมีการวางแผน การกำหนดเป้าหมาย การวิเคราะห์ สังเคราะห์ภาระกิจงาน					
5. ครูผู้สอนมีความรับผิดชอบสูง ขยัน อดทน ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ไม่ย่อท้อต่อ อุปสรรค					
ด้านการบริการที่ดี					
1. ครูผู้สอนมีความสามารถด้านการมีส่วนร่วมใน กิจกรรมการบริการและการพัฒนาองค์กรของ โรงเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมาย					
2. ครูผู้สอนมีความตั้งใจและความพยายามของ ตนเองในการให้บริการ					
3. ครูผู้สอนมีการปรับปรุงระบบบริการให้มี ประสิทธิภาพ					
4. ครูผู้สอนมีการบริการอย่างรวดเร็ว ถูกต้อง เป็นธรรม					
5. ครูผู้สอนสร้างความเป็นมิตรเพื่อสร้างความ พึงพอใจและตอบสนองความต้องการของ ผู้รับบริการได้อย่างดีที่สุด					

ข้อคำถาม	ระดับสมรรถนะหลักของครู				
	5	4	3	2	1
ด้านการพัฒนาตนเอง					
1. ครูผู้สอนมีการพัฒนาตนเองในการวางแผนการดำเนินการ และการประเมินการสอน					
2. ครูผู้สอนมีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอมีการปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลง					
3. ครูผู้สอนมีการทบทวนและสะท้อนผลการปฏิบัติงานของตนเอง					
4. ครูผู้สอนมีวินัยในตนเองและการแสดงความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจและการกระทำของตน					
ด้านการทำงานเป็นทีม					
1. ครูผู้สอนมีการสื่อสารและทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงาน ผู้บริหาร และผู้ปกครองได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
2. ครูผู้สอนมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกันของสถานศึกษา					
3. ครูผู้สอนมีการปรับตัวเข้ากับผู้อื่นหรือทีมงานให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อนร่วมงาน					
4. ครูผู้สอนมีการเสริมแรงให้กำลังใจเพื่อนร่วมงานให้เกียรติ ยกย่องชมเชย ให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงานในโอกาสที่เหมาะสม					
5. ครูผู้สอนมีการสร้างและรักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน ผู้บริหาร และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง					
ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู					
1. ครูผู้สอนมีความรักและศรัทธา ในวิชาชีพ					
2. ครูผู้สอนมีวินัย และความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ					
3. ครูผู้สอนมีการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม					

ข้อคำถาม	ระดับสมรรถนะหลักของครู				
	5	4	3	2	1
4. ครูผู้สอนมีการประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนและสังคม					
5. ครูผู้สอนมีการสร้างความน่าเชื่อถือและความศรัทธาในวิชาชีพครู					

ภาคผนวก ค

ผลการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

1.1 แบบสอบถามส่วนที่ 1

การประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของแบบสอบถามตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ ประกอบด้วย เพศ อายุ ตำแหน่งหน้าที่ ขนาดของโรงเรียน ระยะเวลาในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา

รายการประเมิน	ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ
1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง	ถูกต้องเหมาะสม
2. อายุ ☐ ต่ำกว่า 30 ปี ☐ 41-50 ปี ☐ 30-40 ปี ☐ 51-60 ปี	ถูกต้องเหมาะสม
3. ตำแหน่งหน้าที่ ☐ ครูผู้สอน ☐ ผู้บริหารสถานศึกษา	ถูกต้องเหมาะสม
4. ขนาดของโรงเรียน ☐ โรงเรียนขนาดเล็ก ☐ โรงเรียนขนาดกลาง ☐ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	ถูกต้องเหมาะสม
5. ระยะเวลาในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา ☐ ไม่เกิน 10 ปี ☐ 11-20 ปี ☐ มากกว่า 20 ปี	ถูกต้องเหมาะสมแต่ควรปรับปรุง จากเดิมตัวเลือกที่ 2 ระหว่าง 11-20 ปี เป็น 10-20 ปี

1.2 แบบสอบถามส่วนที่ 2 การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยพิจารณาความเห็นพ้องของเชี่ยวชาญ โดยหาค่าเฉลี่ยผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน ของแบบสอบถามตอนที่ 2 แบบสอบถามภาวะผู้นำของ

ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 แบ่งเป็น 5 ด้าน คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการบริหารกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมและความร่วมมือและด้านการสื่อสาร ผลการตรวจสอบพบว่าการปรับแก้ไขบางส่วนและมีค่าดัชนีความสอดคล้องของประเด็นคำถามกับวัตถุประสงค์ การวัด (IOC) เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
ด้านการมีวิสัยทัศน์								
1. ผู้บริหารมีการกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนสามารถนำมาปฏิบัติงานในสถานศึกษาได้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2. ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาสถานศึกษาชัดเจน	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3. ผู้บริหารมีกระบวนการดำเนินงาน และสามารถดำเนินงานไปตามทิศทางเดียวกันกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4. ผู้บริหารมีการติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานตามวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5. ผู้บริหารเปิดกว้างในการรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน เพื่อให้สถานศึกษาเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
ด้านการบริหารกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม								
1. ผู้บริหารมีการกำหนดทิศทางและเป้าหมายในอนาคตที่ชัดเจนและใช้นวัตกรรมการบริหารงานวิชาการที่เหมาะสมในศตวรรษที่ 21	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
2. ผู้บริหารเรียนรู้และพัฒนาตนเองโดยนำนวัตกรรมมาใช้เพื่อบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3. ผู้บริหารพัฒนาแนวคิด วิธีการใหม่ในการกระตุ้น ผลักดัน บุคลากรในสถานศึกษาในการปฏิบัติงาน	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4. ผู้บริหารกระตุ้น ผลักดัน บุคลากรในสถานศึกษาให้ร่วมกันปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง								
1. ผู้บริหารนำองค์กรฝ่าฟันความไม่แน่นอนและการเปลี่ยนแปลงของการศึกษา สังคม เศรษฐกิจโดยใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรม	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2. ผู้บริหารสามารถบริหารความเสี่ยงท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3. ผู้บริหารปรับเปลี่ยนแผนการปฏิบัติงานตามความเหมาะสมและสถานการณ์	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4. ผู้บริหารพัฒนาตนเองให้มีความรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5. ผู้บริหารมีความรู้ที่ทันสมัย	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6. ผู้บริหารมีกลยุทธ์ในการสร้างโอกาสให้กับสถานศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมและความร่วมมือ								
1. ผู้บริหารสร้างความไว้วางใจในการทำงานร่วมกับบุคลากรในสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
2. ผู้บริหารมีความสามารถในการสร้างความร่วมมือในการบริหารสถานศึกษากับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกสถานศึกษา เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา และชุมชน โดยอาศัยเทคโนโลยีหรือนวัตกรรม	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3. ผู้บริหารส่งเสริมและสร้างความร่วมมือที่ีระหว่างบุคลากรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์สูงสุดของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5. ผู้บริหารรับฟัง เข้าใจและยอมรับความเห็นของบุคลากรในสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
ด้านการสื่อสาร								
1. ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการสื่อสารให้บุคลากรทราบแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2. ผู้บริหารเลือกใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมเพื่อสื่อสารให้บุคลากรปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3. ผู้บริหารใช้ข้อมูลสารสนเทศที่หลากหลายอย่างมีวิจารณญาณและใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยในการตัดสินใจอย่างเหมาะสม	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4. ผู้บริหารอาศัยเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารข้อมูลกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอกองค์กร	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

1.3 แบบสอบถามส่วนที่ 3 การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของสมรรถนะหลักของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยพิจารณาความเห็นพ้องของเชี่ยวชาญ โดยหาค่าเฉลี่ย ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน ของแบบสอบถามตอนที่ 3 แบบสอบถามสมรรถนะหลักของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 แบ่งเป็น 5 ด้าน คือ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ด้านการบริการที่ดี ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการทำงานเป็นทีมและด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู ผลการตรวจสอบพบว่าการปรับแก้ไขบางส่วนและมีค่าดัชนีความสอดคล้องของประเด็นคำถามกับวัตถุประสงค์การวัด (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน								
1. ครูผู้สอนมีความรู้ด้านเนื้อหาวิชาและ ความสามารถในการพัฒนาตนเองอย่าง ต่อเนื่องเพื่อปรับปรุงคุณภาพการสอนให้ เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2. ครูผู้สอนมีความปรารถนาที่จะทำ ผลงานให้ดีขึ้นและบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3. ครูผู้สอนมีการกำหนดเป้าหมายที่มี ความท้าทายแต่สามารถทำได้	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4. ครูผู้สอนมีการวางแผนการกำหนด เป้าหมาย การวิเคราะห์ สังเคราะห์ภารกิจ งาน	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5. ครูผู้สอนมีความรับผิดชอบสูง ขยัน อดทน ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ไม่ ย่อท้อต่ออุปสรรค	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
ด้านการบริการที่ดี								
1. ครูผู้สอนมีความสามารถด้านการมี ส่วนร่วมในกิจกรรมการบริการและการ พัฒนาองค์กรของโรงเรียนให้เป็นไปตาม เป้าหมาย	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
2. ครูผู้สอนมีความตั้งใจและความพยายามของตนเองในการให้บริการ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3. ครูผู้สอนมีการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4. ครูผู้สอนมีการบริการอย่างรวดเร็วถูกต้อง เป็นธรรม	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5. ครูผู้สอนสร้างความเป็นมิตรเพื่อสร้างความพึงพอใจและตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการได้อย่างดีที่สุด	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
ด้านการพัฒนาตนเอง								
1. ครูผู้สอนมีการพัฒนาตนเองในการวางแผนการดำเนินการ และการประเมินการสอน	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2. ครูผู้สอนมีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอมีการปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลง	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3. ครูผู้สอนมีการทบทวนและสะท้อนผลการปฏิบัติงานของตนเอง	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4. ครูผู้สอนมีวินัยในตนเองและการแสดงความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจและการกระทำของตน	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
ด้านการทำงานเป็นทีม								
1. ครูผู้สอนมีการสื่อสารและทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงาน ผู้บริหาร และผู้ปกครองได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2. ครูผู้สอนมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกันของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3. ครูผู้สอนมีการปรับตัวเข้ากับผู้อื่นหรือทีมงาน ให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อนร่วมงาน	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
4. ครูผู้สอนมีการเสริมแรงให้กำลังใจเพื่อนร่วมงาน ให้เกียรติ ยกย่องชมเชย ให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงานในโอกาสที่เหมาะสม	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5. ครูผู้สอนมีการสร้างและรักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน ผู้บริหาร และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู								
1. ครูผู้สอนมีความรักและศรัทธาในวิชาชีพ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2. ครูผู้สอนมีวินัยและความรับผิดชอบในวิชาชีพ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3. ครูผู้สอนมีการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4. ครูผู้สอนมีการประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนและสังคม	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5. ครูผู้สอนมีการสร้างความน่าเชื่อถือและความศรัทธาในวิชาชีพครู	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้

2. การตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ผู้วิจัยการตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเพื่อการยืนยันว่าแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนี้สามารถวัดได้แม่นยำตามเกณฑ์วัดที่กำหนด ในทุกสถานการณ์ ซึ่งแบบสอบถามที่จะวิเคราะห์ความเชื่อมั่นจะเป็นแบบสอบถามในตอนต้นที่ 2 และตอนที่ 3 ซึ่งเป็นแบบมาตรวัดประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ผู้วิจัยแบ่งการตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการวิจัยเป็น 2 ส่วน ดังนี้

2.1 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตอนที่ 2 แบบสอบถามภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้วิจัยวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตอนที่ 2 แบบสอบถามภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โดยนำผลจากการทดลองใช้มาวิเคราะห์หาค่า สัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของคอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ ปรากฏว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.792 รายละเอียดผลการวิเคราะห์ดังนี้

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
	.792	24

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
L1	4.1333	.34575	30
L2	4.1333	.34575	30
L3	4.2000	.40684	30
L4	4.2000	.40684	30
L5	4.2000	.40684	30
L6	4.6667	.47946	30
L7	4.2333	.43018	30
L8	4.5000	.50855	30
L9	4.5667	.50401	30
L10	4.4333	.50401	30
L11	4.5333	.50742	30
L12	4.1333	.34575	30
L13	4.2000	.40684	30
L14	4.2000	.40684	30
L15	4.2000	.40684	30
L16	4.5333	.50742	30
L17	4.2000	.40684	30
L18	4.5000	.50855	30
L19	4.1333	.34575	30
L20	4.5667	.50401	30
L21	4.1667	.37905	30
L22	4.5667	.50401	30
L23	4.4000	.49827	30
L24	4.5667	.50401	30

2.2 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตอนที่ 3 แบบสอบถามสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ผู้วิจัยวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตอนที่ 3 แบบสอบถามสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยนำผลจากการทดลองใช้มาวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของคอนบาค (Cronbach's Alpha

Coefficient) ซึ่งใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ ปรากฏว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.817 รายละเอียดผลการวิเคราะห์ดังนี้

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

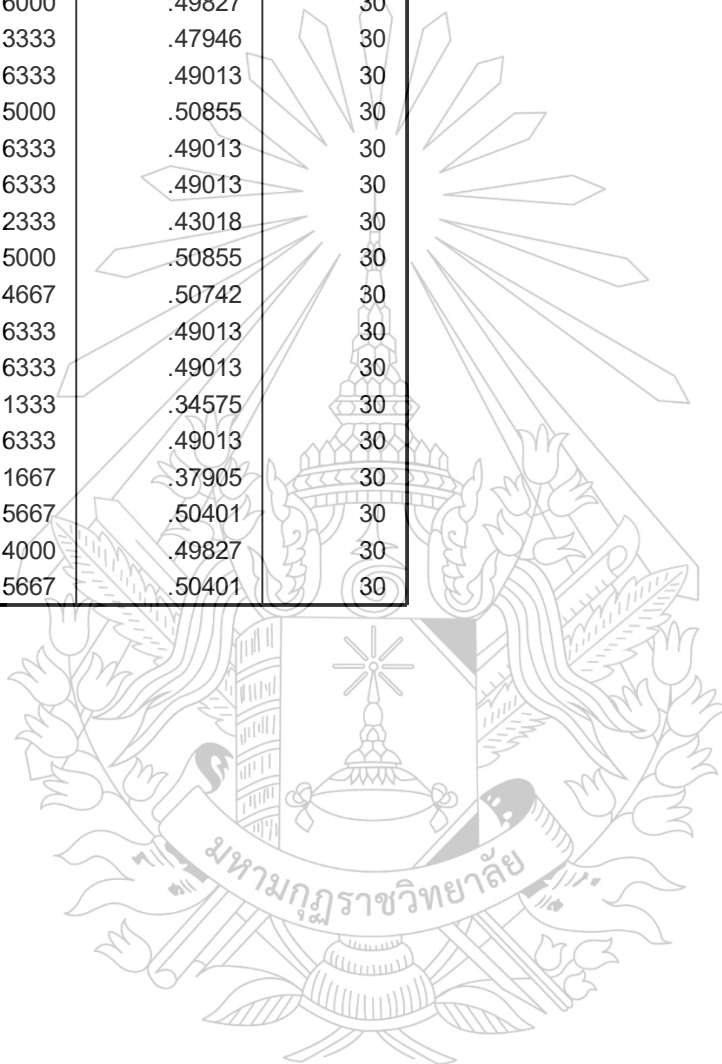
a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.817	.822	24

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
C1	4.6333	.49013	30
C2	4.1333	.34575	30
C3	4.6333	.49013	30
C4	4.2667	.44978	30
C5	4.2667	.44978	30
C6	4.5667	.50401	30
C7	4.6333	.49013	30
C8	4.6000	.49827	30
C9	4.3333	.47946	30
C10	4.6333	.49013	30
C11	4.5000	.50855	30
C12	4.6333	.49013	30
C13	4.6333	.49013	30
C14	4.2333	.43018	30
C15	4.5000	.50855	30
C16	4.4667	.50742	30
C17	4.6333	.49013	30
C18	4.6333	.49013	30
C19	4.1333	.34575	30
C20	4.6333	.49013	30
C21	4.1667	.37905	30
C22	4.5667	.50401	30
C23	4.4000	.49827	30
C24	4.5667	.50401	30

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

ชื่อ	นางกุสุมาภรณ์ การะเกษ
วัน เดือน ปี เกิด	8 เมษายน 2534
สถานที่เกิด	ตำบลเมือง อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2551 ระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนเลยพิทยาคม อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย พ.ศ. 2556 ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย พ.ศ. 2569 ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ที่อยู่ปัจจุบัน	726 หมู่ 7 ต.นาอาน อ.เมือง จ.เลย 42000
ผลงานตีพิมพ์	ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะ หลักของครู ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1
รางวัลที่ได้รับ	Click or tap here to enter text.

